

Vuosikertomus 2008

Sisältö

Pääjohtajan katsaus	6
Kela, Elämässä mukana – muutoksissa tukena	7
Kela vuonna 2008	7
Kelan maksamat etuudet	9
Eläke- ja vammaisetuudet	9
Sairausvakuutusetuudet	11
Kuntoutusetuudet	12
Työttömyysturvaetuudet	12
Lapsiperheiden etuudet	13
Opintoetuudet	13
Eläkkeensaajan asumistuki	13
Yleinen asumistuki	14
Muut etuudet	14
Takaisinperintätilanne	15
Kelan muu toiminta	17
Asiakaspalvelu ja palveluverkko	17
Henkilöstö ja koulutus	17
Tietojenkäsittely	19
Viestintä	21
Tilastointi ja laskelmat	22
Tutkimus	23
Tietopalvelu	23
Kansainvälinen yhteistyö	23
Tilinpäätös	24
Hallituksen toimintakertomus	24
Tulevaisuudennäkymät	28
Tuloslaskelma	31
Tase	32
Tuloslaskelmat ja taseet rahastoittain	34
Tuloslaskelman ja taseen liitetiedot	38
Tilintarkastuskertomus	42
Kuvaus Kelan hallinnointi-, johtamis- ja valvontajärjestelmistä 1.1.2009 lukien	43
Toimielimet 2008	44
Kelan organisaatio ja yhteystiedot	46

Uudet asiointitavat tukevat kestävästä kehitystä

Kelan palveluverkko kattaa koko Suomen. Asiakkaan kannalta vaivattominta asiointia on suorakorvausmenettely, joka tapahtuu niin itsestään, ettei välttämättä edes huomaa asioivansa Kelan kanssa. Internetissä hoidettavat asiat eivät kysy aikaa tai paikkaa, ja puhelinpalveluakin saa kotoa käsin. Yhä useampi haluaa hoitaa asiansa internetissä tai puhelimitse käymättä lainkaan toimistossa.

Internetasiointi, puhelinasiointi, suorakorvaus ja postitse asiointi ovat paitsi vaivattomia myös ympäristöystävällisiä asiointitapoja. Jos haluaa kuitenkin asioida toimistossa, senkin voi tehdä ympäristöystävällisesti, sillä toimistomme sijaitsevat yleensä keskeisillä paikoilla ja julkisen liikenteen reittien varrella.

Työn tasaaminen vakuutuspiirien ja -alueiden kesken mahdollistaa toimistojen säilymisen monilla muuttotappioalueilla. Se vähentää asiakkaiden tarvetta matkustaa ja tarjoaa työpaikkoja toimihenkilöille paikkakunnilla, joilla ei välttämättä ole paljon vaihtoehtoisia työnantajia. Työn tasaamisella nopeutamme asiakaspalvelua ruuhka-alueilla ja varmistamme yhdenmukaisen palvelun kaikkialla maassa.

Kelan puhelinpalvelua hoitavan Yhteyskeskuksen yksikköjen sijaintipaikkakuntia valittaessa on haluttu varmistaa osaavan henkilökunnan saanti, mutta myös työllisyysvaikutukset on otettu huomioon. Yhteyskeskuksen toimipaikat sijaitsevat Joensuussa, Lieksassa, Pietarsaarella, Jyväskylässä ja Kemijärvellä.

Siellä, missä ei ole Kelan omaa toimistoa, tarjoamme asiakaspalvelua yhteispalvelupisteissä tai palveluyhteistyönä muitten viranomaisten kanssa.

Hyödynnämme ympäristöystävällisiä työmenetelmiä. Kelaan saapuvat asiakirjat skannataan ja toimitetaan sähköisesti eteenpäin, jolloin ne voidaan käsitellä missä tahansa Suomessa. Ratkaisu- ja asiakaspalvelutyössä tärkeät etuusohjeet jaettiin aiemmin henkilöstölle kansioissa, joita päivitettiin lainsäädännön muuttuessa. Nyt ohjeet ovat luettavissa intranetistä. Laskujen käsittely ja suurin osa hallinnollisista toimista hoidetaan verkossa, samoin tiedonsiirto yhteistyökumppaneiden kanssa.

Pyrimme säästämään energiaa kaikkialla, missä se on mahdollista, ja edellytämme sitä myös yhteistyökumppaneiltamme. Esimerkiksi tämä vuosikertomus on painettu kirjapainossa, jolla on pohjoismaisen ympäristömerkin käyttöoikeus. Kelan asiakaslehti Elämässä – Mitti allt painetaan ympäristöystävälliselle paperille, jossa on 40 % kierrätyskuitua. Äitiyspakkauksen tuotteiden valinnassa ja muissakin hankinnoissa painotamme ympäristöystävällisyyttä ja kestävästä laadusta.

Omassa toiminnassaan Kela tukee kestävästä kehitystä mm. vähentämällä matkustamista. Yhä useampi koulutus toteutetaan verkko-koulutuksena ja yhä useampi kokous video- tai puhelinneuvotteluna. Lähes 6 000 henkilön työyhteisössä tämä ei ole pieni asia.

PÄÄJOHTAJAN KATSAUS

Kelan toiminnassa tapahtui viime vuonna huomattavia muutoksia. Uusi työjärjestys, jossa hallitus vahvisti pääjohtajan ja johtajien työnjaon, perusti uuden kenttöosaston sekä tarkisti etuosastojen työnjakoa, vahvistettiin kesäkuussa. Se astui voimaan vuoden 2009 alusta.

Toista vuotta jatkunut palvelutoiminnan kehittämisohjelma linjaa yhdessä uudistetun etuusohjelman kanssa Kelan toimintaa. Tavoitteena on tarjota asiakkaille julkisen sektorin parasta palvelua.

Palvelutoiminnan kehittämisohjelman tavoitteena on yhtenäisesti palveleva Kela, jossa asiakas saa tarvitsemansa palvelut helposti ja läheltä, valitsemansa palvelukanavan kautta. Asiakaspalvelutyössä toimiville kelalaisille on tarjottu koulutusta, ja asiakasviestintä on uudistettu kokonaan kehittämisohjelman periaatteiden mukaan.

Samanaikaisesti on kehitetty etuusprosesseja yhtenäistämään toimintaa. Prosesseja mallinnettaessa hyödynnettiin vakuutuspiireissä käytössä olevia hyviä käytäntöjä. Yhtenäiset etuusprosessit otettiin käyttöön vuoden 2008 aikana kaikissa etuuksissa. Etuusohjelma linjaa etuuksien toimeenpanoa, ohjausta ja kehittämistä.

Kelan edustajat osallistuivat koko vuoden ajan aktiivisesti Sata-komitean työhön. Komitean tavoitteena on yksinkertaistaa sosiaaliturvalainsäädäntöä. Komitea jätti välimietintönsä ennen vuodenvaihdetta.

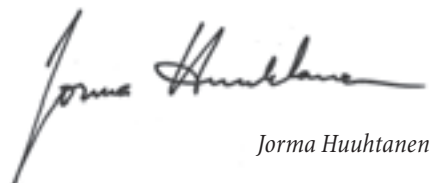
Verkkoasioinnin suosio kasvoi huomattavasti. Kelan internet-sivuilla toteutui 2,5 miljoonaa tunnistustapahtumaa. Tavoitteemme oli, että verkossa tehtäisiin 2 % niitä etuuksia koskevista hakemuksista, joita voi hakea sähköisesti. Se toteutui yli odotusten, sillä 4,5 % hakemuksista tuli verkon kautta. Määrä on merkittävä, kun se suhteutetaan kaikkien hakemusten määrään.

Työn tuottavuus lisääntyi 3,9 %. Toimintakulujen osuus kokonaiskuluista oli 3,2 %. Kaikkien hakemusten läpimenoajoissa ei aivan ylletty tavoitteisiin, mutta yleisesti ottaen ne olivat hyvällä tasolla. Vuosittain tehdyssä asiakaskyselyssä toimistopalvelusta saatiin kokonaisarvosanaksi 8,9.

Kansantalouden ongelmat ovat johtaneet siihen, että tämän ja ensi vuoden työmääräennusteita on moneen otteeseen jouduttu korjailemaan ylöspäin, koska työttömyysturvan hakijoiden määrä näyttää kasvavan merkittävästi. Pahaa pelkään, että ennen kuin taloustilanne paranee, olemme joutuneet palkkaamaan Kelaan runsaasti uusia työntekijöitä, jotta käsittelyajat eivät piteneisi kohtuuttomasti. Asiakkaiden määrä toimistoissa on jo lisääntynyt. Epätietoinen työttömäksi tai lomautetuksi joutunut henkilö tulee kysymyksineen Kelan toimistoon. Hän ei välttämättä osaa oma-toimisesti etsiä tietoja, kun ei ole aiemmin joutunut vastaavaan tilanteeseen.

Talouden elvytyspakettiin liittyvä työnantajien kansaneläkemaksun leikkaaminen vähentää Kelan vakuutusmaksutuottoja 390 miljoonaa euroa jo tänä vuonna. Kun maksu poistuu kokonaan ensi vuoden alusta, valtion osuus kansaneläkkeiden rahoituksesta lisääntyy vuositasolla 1,1 miljardia euroa. Kelan toimintamenojen rahoitus on varmistettava kaikissa olosuhteissa, jotta voimme hoitaa meille annetut tehtävät.

Kiitän Kelan henkilökuntaa ja luottamushenkilöitä sekä kaikkia asiakkaitamme ja yhteistyökumppaneitamme kuluneesta työntäyteisestä vuodesta.

Jorma Huuhtanen

KELA

Elämässä mukana – muutoksissa tukena

Kansaneläkelaitos (Kela) huolehtii Suomessa asuvien perusturvasta eri elämäntilanteissa. Kelan hoitamaan sosiaaliturvaan kuuluvat lapsiperheiden tuet, sairausvakuutus, kuntoutus, työttömän perusturva, asumistuki, opintotuki ja vähimmäiseläkkeet. Lisäksi Kela huolehtii vammaisuuksista, sotilasavustuksista sekä maahanmuuttajan tuesta.

Lähellä asiakasta

Sosiaaliturvaetuuksien ratkaisua koskeva päätöksenteko on hajautettu vakuutuspiirien toimistoihin. Ne tekevät ratkaisupäätökset lähes kaikista etuuksista. Työkyvyttömyyseläkkeet, EU-sairaanhoidokorvaukset sekä osa opintotuista ja työterveyshuollon korvauksista ratkaistaan keskitetysti keskushallinnossa. Korkeakouluopiskelijoiden opintotukihakemukset ratkaistaan korkeakoulujen opintotukilautakunnissa.

Eduskunnan valvonnassa

Kela toimii eduskunnan valvonnassa. Sen hallintoa ja toimintaa valvovat eduskunnan valitsemat 12 valtuutettua ja heidän valitsemansa kahdeksan tilintarkastajaa. Laitoksen toimintaa johtaa ja kehittää sen kymmenjäseninen hallitus.

Toiminta-ajatus ja arvot

Kelan toiminta-ajatus:

- ▶ Elämässä mukana – muutoksissa tukena

Kela turvaa väestön toimeentuloa, edistää terveyttä ja tukee itsenäistä selviytymistä.

Kelan toiminta perustuu seuraaviin arvoihin:

- ▶ Ihmistä arvostava
- ▶ Osaava
- ▶ Yhteistyökykyinen
- ▶ Uudistuva

KELA VUONNA 2008

Kelan kokonaiskulut olivat 11,5 mrd. euroa, mikä oli 5,7 % edellisvuotista enemmän. Kokonaiskuluista 11,1 mrd. euroa oli etuuskuluja. Toimintakulujen osuus kokonaiskuluista oli 3,2 %. Valtion osuus Kelan rahoituksesta oli 59 %, vakuutusmaksuilla rahoitettiin 36 % ja kuntien suoritukset olivat 5 %.

Suurin osa suomalaisista sai viime vuonna Kelan etuuksia. Sairausratkaisuetuuksia maksettiin vuoden aikana 4 162 000 henkilölle ja työttömyysturvaetuksia 236 000 henkilölle. Vuoden lopussa eläke-etuuksia sai Kelasta 741 000 henkilöä ja lapsilisää maksettiin 1 021 000 lapsesta.

Asiakkaat otettiin entistä kiinteämmin mukaan etuuksien toimeenpanon kehitystyöhön. Asiakasraatitoiminta vahvistui, kun keväällä 2008 neljäntenä raatina toimintansa aloitti yleisen asumistuen asiakasraati. Aiemmin toimivat jo eläkeasiain, opintotukiasiain ja vammaistukiasiain asiakasraadit. Ratkaisutoiminnan yhdenmukaisuuden varmistamiseksi kaikissa vakuutuspiireissä aloitettiin neljä kertaa vuodessa toteutettava etuusratkaisujen laadun seuranta.

Asiakaspalvelun kehittämistoiminnan tueksi aloitettiin pilotointi asiakaspalvelun asiakasraatitoiminnasta. Länsi-Suomen vakuutusalueella elämäntilannelähtöisesti kokoon kutsuttu asiakasraati arvioi palvelutoimintaa tapaamisissa, joiden teemoina olivat palvelukanavat. Henkilöasiakkaista koostuvasta raatitoiminnasta saadun kokemuksen perusteella toiminta laajenee jokaiselle vakuutusalueelle kevään 2009 aikana.

Kaikkien Kelan myöntämien etuuksien prosessit yhtenäistettiin. Tavoitteena on toiminnan yhdenmukaistamisen lisäksi laadun parantaminen ja läpimenoaikojen nopeuttaminen. Samaan tähtää henkilöstön työn tueksi laaditun ohjeistuksen uudistaminen. Etuusohjeet ovat käytössä intranetissä.

Kertomusvuonna valmistui uusi kuntoutuksen kehittämisohjelma, joka sisältää kuntoutuksen lähivuosien painotukset ja linjaukset.

Palvelutoiminnan kehittämisohjelmaa alettiin viedä käytäntöön. Sen tavoitteena on yhtenäisesti palveleva Kela, jossa palvelu lähtee asiakkaan tarpeista ja asiat hoidetaan kokonaisvaltaisesti helposti ja läheltä. Asiakas valitsee itselleen parhaiten sopivan palvelukanavan, halusipa hän sitten asioida verkossa, puhelimitse, toimistossa, yhteispalvelupisteessä tai postitse tai saada etuutensa suorakorvauksena.

Toimihenkilöiden työ painottuu jatkossa entistä selkeämmin joko palveluneuvojan tai etuuskäsittelijän työhön. Palvelutoimintaa on kehitetty mittavalla koulutuksella ja viestinnällä. Myös palveluverkon uudistus pantiin alulle. Huhtikuussa hallitus päätti 12 toimiston sulkemisesta; yhteispalvelupisteet korvaavat osan näistä. Marraskuussa Kela avasi yhdessä Verohallinnon

kanssa Helsingin Kamppiin In To -neuvontapisteen pääkaupunkiseudulle töihin tulevia ulkomaalaisia varten. Palveluverkkoa tarkastellaan jatkossa vuosittain.

Sähköisiä asiointimahdollisuuksia parannettiin entisestään ja niistä tiedotettiin asiakkaille eri kanavia hyödyntäen. Vuoden lopussa mm. kaikki lapsiperheiden samoin kuin opiskeluun liittyvät etuusasiat voi hoitaa verkossa. Työnantajille avattiin palvelu, jossa nämä voivat täyttää päiväraahakemuksen verkossa hakiessaan sairauspäivärahaa palkallisen sairausloman ajalta työntekijänsä puolesta. Kertomusvuonna Kelan internetsivuille tehtiin 9,3 miljoonaa käyntiä ja 2,4 miljoonaa tunnistetun henkilöasiakkaan asiointitapahtumaa.

Kertomusvuonna avattiin pohjoismainen sosiaaliturvaporraali opastamaan Pohjoismaasta toiseen muuttavia sosiaaliturvan kysymyksissä. Vuoden 2009 alusta Kela lähti mukaan myös maahanmuuttajille tarkoitettuun Infopankki.fi-verkkopalveluun.

Puhelinpalvelua hoitavan Yhteyskeskuksen toimintaa kehitettiin avaamalla omat valtakunnalliset palvelunumerot työttömyysturva-asioita, eläkeasioita ja omaisen kuolemaan liittyviä asioita varten. Yhteyskeskuksen toimintaa laajennettiin myös perustamalla uudet yksiköt Jyväskylään ja Kemijärvelle.

Kelan viestinnän uudistaminen on edennyt koko vuoden ajan. Etuusesitteet uudistettiin ulkoasultaan ja sisällöltään. Internetsivujen uudistusprojekti jatkui koko vuoden ajan. Asiakaslehti-uudistus eteni niin, että perinteikkäät Kelan sanomat ja FPA-bladet päätettiin yhdistää yhdeksi kaksikieliseksi lehdeksi. Lehdessä on myös englanninkielinen Kelan etuuskien esittely. Uusi Elämässä – Mitt i allt -lehti ilmestyi ensimmäisen kerran maaliskuussa 2009.

Toimintatietoja Kelasta

	2004	2005	2006	2007	2008
Kokonaiskulut, mrd. €	10,6	10,7	10,8	10,9	11,5
Etuuskulut, mrd. €	10,2	10,4	10,5	10,5	11,1
Toimintakulut/kokonaiskulut, %	3,3	3,1	3,3	3,2	3,2
Etuuskulut/BKT, %	6,7	6,6	6,3	5,9*	6,0*
Etuuskulut/sosiaalimenot, %	25,2	24,7	23,9	23,1*	23,3*
Etuuskulut/asukas, €/v	1 951	1 977	1 984	1 984	2 087*
Henkilöstö 31.12.	6 082	6 095	5 973	5 756	5 864

*Arvio

Talous-, materiaali- ja henkilöstöhallinnon toiminnanohjausjärjestelmä Tahti tuli kokonaisuudessaan käyttöön. Samoin otettiin käyttöön hallinnollisten asiakirjojen ja dokumenttien yhtenäinen hallintajärjestelmä.

Hallitus hyväksyi uuden työjärjestyksen, joka tuli voimaan 1.1.2009. Työjärjestys muutti johtajien työnjakoa, ja siinä perustettiin kenttäosasto koordinoimaan ja suunnittelemaan alue- ja paikallishallintoa, tukemaan asiakaspalvelua ja kehittämään asiakaspalveluprosessia. Pääjohtajan rooli muuttui strategisen ”toimitusjohtajan roolin” mukaiseksi, ja kenttätoiminnot siirtyivät häneltä toisen johtajan alaisuuteen. Etuuskasastot yhdistettiin saman johtajan alaisuuteen etuuskien toimeenpanon ja ohjauksen yhtenäistämiseksi.

Toimitilat laajenivat merkittävästi, kun Jyväskylän Keltinmäkeen valmistui lisärakennus. Se vihittiin käyttöönsä touokuussa.

KELAN MAKSAMAT ETUUEDET

Kaikki etuudet

Kelan etuuskulut olivat 11,1 mrd. euroa. Ne kasvoivat edellisvuodesta nimellisesti 5,7 % ja reaalisesti 1,5 %. Maksusuoritteita oli 67 miljoonaa, joista 24 miljoonaa tuli apteekkien kautta.

Eläkevakuutuksen etuusmenot kasvoivat 11,6 % ja sairausvakuutuksen 8,1 % vuodesta 2007. Työttömyysturvaetuudet vähenivät 6,3 %.

Kelan maksamat etuudet

	2008 milj. €	2007 milj. €	Muutos-%
Eläke-etuudet	2 507,9	2 194,3	14,3
Vammaisetuudet	399,2	388,9	2,7
Sairausvakuutusetuudet	3 679,8	3 403,8	8,1
Kuntoutus	299,8	295,8	1,4
Työttömyysturvaetuudet	822,7	877,7	-6,3
Lapsiperheiden etuudet ¹	1 829,8	1 816,1	0,8
Opintoetuudet	737,7	714,0	3,3
Eläkkeensaajan asumistuki	349,3	333,7	4,7
Yleinen asumistuki	428,3	430,7	-0,6
Muut etuudet	60,9	62,6	-2,7
Etuusmenot yhteensä	11 115,5	10 517,7	5,7

¹ Vanhempainpäivärahat sisältyvät sairausvakuutusetuksiin.

Eläke- ja vammaisetuudet

Eläkkeiden ja vammaisetuuksien tilastoinnissa käytetty käsitteistö muuttui 1.1.2008. Seuraava katsaus on tehty uuden käsitteistön mukaan. Vuonna 2008 Kelan eläke-etuuksia maksettiin 2 508 milj. euroa eli 313,6 milj. euroa (14,3 %) enemmän kuin vuonna 2007. Vammaisetuuksia maksettiin 399 milj. euroa, mikä on 10,4 milj. euroa (2,7 %) enemmän kuin vuonna 2007. Vuoden alusta eläke- ja vammaisetuuksiin tuli 4,6 %:n indeksikorotus.

Kelan eläke-etuuksien saajien määrä kasvoi pitkästä ajasta. Pääsyyinä olivat vuoden 2008 alussa tehty tasokorotus ja kunnan kalleusryhmittymisen vaikutuksen poistaminen. Etuudensaajia oli vuoden päättyessä 741 000. Määrä kasvoi kaikissa etuuksissa, rintamalisä ja perhe-eläkkeitä lukuun ottamatta. Suhteellisesti eniten (14,2 %) lisäystä oli työttömyyseläkkeissä ja vähennystä rintamalisissä (10,9 %). Täyden kansaneläkkeen saajia oli 91 400 (vähennystä 1,1 %).

Vammaisetuuksien saajia oli vuoden 2008 lopussa 267 000. Määrä kasvoi vuoden aikana 3 300:lla (1,2 %). Lapsen ja aikuisen vammaistuen saajien määrä pieneni, ja eläkkeensaajan hoitotuen ja ruokavaliokorvauksen saajien määrä kasvoi.

Eläke-etuudet¹

Maksetut etuudet	2008 milj. €	2007 milj. €	Muutos-%
Yhteensä	2 507,9	2 194,3	14,3
Kansaneläkkeet	2 396,0	2 082,1	15,1
Vanhuuseläkkeet	1 643,9	1 443,0	13,9
Työkyvyttömyyseläkkeet	700,1	597,9	17,1
Työttömyyseläkkeet	52,1	41,2	26,2
Perhe-eläkkeet	36,6	34,4	6,3
Lapsikorotukset	5,4	5,3	1,9
Rintamalisät	37,6	41,1	-8,5
Ylimääräiset rintamalisät	32,3	31,3	3,3

Etuudensaajien määrä	31.12.2008	31.12.2007	Muutos-%
Kaikki etuudet	741 400
Kansaneläkkeen saajia	679 700	645 100	5,4
Vanhuuseläkkeen saajia	488 700	466 400	4,8
Työkyvyttömyyseläkkeen saajia	166 700	157 400	5,9
Työttömyyseläkkeen saajia	24 200	21 200	14,2
Perhe-eläkkeen saajia	30 000	31 000	-3,2
Lapsikorotuksen saajia	13 700	13 600	0,4
Rintamalisän saajia	67 500	75 700	-10,9

Kansaneläkkeiden rakenne	31.12.2008	31.12.2007	Muutos-%
Kansaneläkkeen saajista sai			
täyttä eläkettä	91 400	92 400	-1,1
vähennettyä eläkettä	588 300	552 700	6,5

Vammaisetuudet¹

Maksetut etuudet	2008 milj. €	2007 milj. €	Muutos-%
Yhteensä	399,2	388,9	2,7
Lapsen vammaistuet	70,3	72,6	-3,2
Aikuisen vammaistuet	31,3	31,6	-1,0
Eläkkeensaajan hoitotuet	291,1	278,5	4,6
Ruokavaliokorvaukset	6,5	6,2	5,3

Etuudensaajien määrä	31.12.2008	31.12.2007	Muutos-%
Kaikki etuudet	266 800	263 500	1,2
Lapsen vammaistuet	34 500	36 000	-4,3
Aikuisen vammaistuet	11 200	11 500	-2,1
Eläkkeensaajan hoitotuet	196 800	192 800	2,1
Ruokavaliokorvaukset	26 200	24 900	5,5

¹ Kelan eläkkeiden ja vammaisetuuksien sekä eläkkeensaajan asumistuen tilastoinnissa käytetty käsitteistö muuttui 1.1.2008.

Eläkkeensaajan hoitotuki on nyt vammaisetuus ja eläkkeensaajan asumistuki eläkkeistä erillinen etuus, jota on kuvattu jäljempänä.

Vertailu edelliseen vuoteen on tehty uuden käsitteen mukaan.

Vuonna 2008 Kelan eläke-etuutta koskevia hakemuksia tuli 180 000 (lisäystä 36,5 %). Niistä 26 000 (14,3 %) oli kansainvälisiä hakemuksia, eli ne perustuivat EY-asetukseen tai sosiaaliturvasopimukseen. Ratkaisuja tehtiin kaikkiaan 180 000, toimistoissa 124 000 ja keskushallinnossa 56 000. Ratkaisuihin 154 000 koski kansallista ja 26 000 kansainvälistä hakemusta. Kansallisissa hakemuksissa keskimääräinen läpimenoaika oli 44 päivää, toimistoissa ratkaistuissa 37 päivää ja keskushallinnossa ratkaistuissa 58 päivää.

Vuonna 2008 Kelaan tuli 118 000 vammaisetuushakemusta (lisäystä 4,7 %). Hakemuksia ratkaistiin 116 400. Keskimääräinen läpimenoaika oli 43 päivää.

Keskimääräinen kansaneläke oli vuoden lopussa 289 euroa kuukaudessa. Täysi kansaneläke oli yksinäisellä henkilöllä 558 euroa ja naimisissa olevalla 495 euroa kuukaudessa.

”Suurin osa suomalaisista sai viime vuonna Kelan etuuksia.”

Sairausvakuutusetuudet

Sairausvakuutuksen etuusmenot kasvoivat edellisestä vuodesta 276 milj. euroa (8,1 %). Etuuksia maksettiin 3 680 milj. euroa. Sairausvakuutusetuuksia sai 4 162 000 henkilöä (lisäystä 1,2 %).

Vuonna 2008 tehtiin 698 000 sairauspäivärahojen ratkaisua, mikä on sama määrä kuin edellisenä vuonna. Ratkaisuista 39 000 (vähennystä 3,2 %) tehtiin työpaikkakassoissa. Sairauspäivärahojen ratkaisuista 3 000 koski osasairauspäivärahaa. Uudet hakemukset ratkaistiin keskimäärin 14 päivässä kuten edellisenäkin vuonna.

Isäkuukausi määriteltiin sairausvakuutuslaissa vuoden 2007 alussa. Se sisältää isälle siirretyt 12 viimeistä vanhempainrahakauden arkipäivää ja 1–12 isyysrahopäivää. Isäkuukauden voi käyttää 180 päivän aikana vanhempainpäivärahauden päättymisestä. Vuonna 2008 oikeuttaan pidennetty isyysrahaan (isäkuukauteen) käytti 8 900 isää (lisäystä 49 %). Heistä 4 100 isää piti ns. siirretyt isäkuukauden vanhempainpäivärahauden päätyttyä.

Vuonna 2008 maksettiin vuosilomakustannuskorvauksia 49,0 milj. euroa (lisäystä 31,9 %) 22 700 henkilön työnantajalle. Vanhempainpäivärahoihin ja vuosilomakustannuskorvauksiin tehtyjä lainmuutoksia sovellettiin vanhempainpäivärahoihin, joissa ensimmäinen vanhempainpäivä oli 1.1.2007 tai sen jälkeen. Vuosilomakustannuskorvaus määriteltiin niin, että se kattaa sekä työntekijälle vuosiloman ajalta maksettavan bruttopalkan että keskimääräiset lakisääteiset sosiaalivakuutusmaksut.

Työtulojen perusteella maksettujen vanhempainpäivärahojen määriä korotettiin vuoden 2007 alusta.

Vanhempainpäivärahat kasvoivat 8,8 % ja sairauspäivärahat 0,9 %. YEL-sairauspäivärahaa maksettiin 4,9 milj. euroa (lisäystä 9,7 %) 16 700 yrittäjälle.

Osasairauspäivärahaa koskeva sairausvakuutuslain muutos tuli voimaan vuoden 2007 alussa. Se mahdollistaa vähintään 60 päivää yhtäjaksoisesti sairauspäivärahaa saaneille, kokoaikatyötä tekeville työntekijöille ja yrittäjille paluun omaan työhönsä osaaikaisesti. Osa-aikatyöstä saatavan palkan lisäksi heille maksetaan osasairauspäivärahaa. Osasairauspäivärahaa maksettiin 2 000 henkilölle yhteensä 2,9 milj. euroa (lisäystä 14,6 %). Keskimääräinen osasairauspäiväraha oli 29 euroa.

Keskimääräinen sairauspäiväraha oli 48 euroa ja vanhempainpäiväraha 51 euroa.

Vuonna 2008 vähimmäismääräistä tai sitä pienempää sairauspäivärahaa sai 17 400 henkilöä (5,1 % sairauspäivärahan saajista). Vähimmäismääräistä vanhempainpäivärahaa sai 15 000 äitiä (14,8 % vanhempainpäivärahaa saaneista äideistä). Määrä ei sisällä työssäolon vuoksi vähimmäismääräistä vanhempainpäivärahaa saaneita.

Sairausvakuutusetuudet

Sairausvakuutuskorvaukset	2008 milj. €	2007 milj. €	Muutos-%
Kaikki	3 679,8	3 403,8	8,1
Sairausvakuutuksen päivärahat	1 671,3	1 592,1	5,0
Sairauspäivärahat ¹	780,2	773,4	0,9
Osasairauspäivärahat	2,9	2,5	14,6
YEL-sairauspäivärahat	4,9	4,5	9,7
Vanhempainpäivärahat ²	883,3	811,8	8,8
Sairaanhoitokorvaukset	1 711,5	1 562,3	9,6
Lääkkeet ³	1 242,9	1 142,2	8,8
Peruskorvatut lääkkeet	395,5	368,7	7,3
Erityiskorvatut lääkkeet	700,6	661,9	5,8
Alempi korvaus	235,0	229,4	2,5
Ylempi korvaus	465,6	432,6	7,6
Lääkkeiden lisäkorvaukset ⁴	146,7	111,3	31,7
Yksityislääkärin palvelut	66,2	65,7	0,8
Yksityishammaslääkärin palvelut	118,6	93,5	26,8
Yksityinen tutkimus ja hoito	68,3	64,6	5,7
Matkat ja sairaankuljetus ⁵	215,5	196,2	9,8
Muut etuudet	296,9	249,4	19,0

¹ Sisältää myös sairauspäivärahasuoritukset Melalle, tartuntatautilain perusteella maksetut päivärahat ja ansionmenetykskorvaukset sekä elimen tai kudoksen luovuttajalle maksetut päivärahat.

² Sisältää myös erityishoitorahat ja vuosilomakustannusten korvaukset työnantajalle.

³ Sisältää myös korvaukset annosjakelupalkkioista.

⁴ Vuonna 2008 lääkkeiden omavastuun kattosumma oli 643,14 euroa.

⁵ Sisältää matkojen lisäkorvaukset.

Vuonna 2008 matkojen omavastuun kattosumma oli 157,25 euroa.

Sairausvakuutuskorvausten saajat	2008	2007	Muutos-%
Kaikki	4 161 500	4 112 700	1,2
Sairauspäivärahat ¹	342 800	347 800	-1,4
Osasairauspäivärahat ¹	2 000	1 800	13,2
YEL-sairauspäivärahat ¹	16 700	16 100	3,5
Vanhempainpäivärahat ²	155 200	152 300	1,9
Sairaanhoitokorvaukset	4 110 900	4 063 000	1,2
Lääkkeet	3 723 500	3 674 600	1,3
Peruskorvatut lääkkeet	3 619 500	3 563 400	1,6
Erityiskorvatut lääkkeet	1 122 600	1 107 600	1,4
Alempi korvaus	842 500	835 300	0,9
Ylempi korvaus	497 100	480 700	3,4
Lääkkeiden lisäkorvaukset	167 400	153 700	8,9
Yksityislääkärin palvelut	1 591 900	1 561 900	1,9
Yksityishammaslääkärin palvelut	1 047 100	1 034 100	1,3
Yksityinen tutkimus ja hoito	949 500	922 400	2,9
Matkat ja sairaankuljetus	667 800	651 900	2,4

¹ Sama henkilö voi saada yhtä tai useampaa erilaista sairauspäivärahaa.

² Vanhempainpäivärahan saajat (ei sisällä erityishoitorahan saajia eikä henkilöitä, joiden työnantajille on maksettu lomakustannuskorvauksia).

Sairaanhoitokorvausratkaisuja tehtiin 10,0 milj., joista 0,4 milj. tehtiin työpaikkakassoissa. Hakemusten keskimääräinen läpimenoaika oli 12 päivää.

Sairaanhoitokorvauksia maksettiin 1,7 mrd. euroa (lisäystä 9,6 %). Sairaanhoitokorvauksista lääkekorvaukset kasvoivat 8,8 % (edellisenä vuonna 3,8 %).

Lääkkeistä peruskorvausta saaneiden määrä kasvoi 1,6 % ja erityiskorvausta saaneiden määrä 1,4 %. Lääkkeistä lisäkorvausta saaneiden määrä kasvoi 8,9 %. Annosjakelupalkkioista maksettiin korvausta 4 000 henkilölle (lisäystä edellisestä vuodesta 1 500 henkilöä) yhteensä 104 000 euroa.

Vuonna 2008 maksettiin hammaslääkäripalkkiokorvauksia 118,6 milj. euroa (lisäystä 26,8 %). Hammashoitokorvauksia maksettiin 1 047 000 henkilölle (lisäystä 1,3 %). Hammaslääkäripalkkiotaksoja korotettiin 1.1.2008 lähtien tavoitteena korvaustason nostaminen noin 40 %:iin. Hammaslääkäripalkkioiden korvausprosentti oli 37,4.

Lääkäripalkkioista maksetut korvaukset kasvoivat 0,8 % ja tutkimus- ja hoitokustannusten korvaukset 5,7 %. Myös korvausta saaneiden määrät kasvoivat. Matkakustannusten korvaukset kasvoivat 9,8 % edellisestä vuodesta.

Työnantajien järjestämän työterveyshuollon kustannuksista työnantajille korvattiin 254 milj. euroa (lisäystä 23,9 %). Työterveyshuollon piirissä oli Kelan korvaustietojen mukaan noin 1,8 miljoonaa työntekijää. Yrittäjien ja muiden omaa työtään tekevien työterveyshuoltokorvaukset olivat 1,7 milj. euroa. Yliopilaiden terveydenhoitosäätiölle maksetut korvaukset olivat 21,5 milj. euroa.

Kuntoutusetuudet

Kelan kuntoutusmenot olivat yhteensä 300 milj. euroa, mikä oli 1,4 % enemmän kuin edellisvuonna. Yksilöön kohdistuvat kuntoutusmenot olivat 295 milj. euroa, josta kuntoutukseen käytettiin 236 milj. euroa (lisäystä 1,4 %) ja kuntoutusrahaan 59 milj. euroa (lisäystä 0,7 %).

Kelan kuntoutuspalveluja sai 86 300 henkilöä (vähennystä 1,7 %). Heistä 37 % oli uusia kuntoutujia. Kuntoutusajan toimeentuloturvana maksettavaa kuntoutusrahaa sai 58 100 henkilöä (vähennystä 1,6 %). Kuntoutusrahan saajista 70 % oli Kelan järjestämässä kuntoutuksessa. Kuntoutusrahaa maksettiin keskimäärin 36 päivältä, ja se oli keskimäärin 28 euroa päivässä.

Kelan kuntoutuksesta yli puolet on harkinnanvaraista kuntoutusta. Sitä sai 53 300 henkilöä. Ammatillista kuntoutusta järjestettiin 14 300:lle ja vaikeavammaisten lääkinnällistä kuntoutusta 20 800 henkilölle.

Harkinnanvaraisessa kuntoutuksessa yleisin kuntoutustoimenpide oli ASLAK-kurssit (ammatillisesti syvennetty lääketieteellinen kuntoutus), joille osallistui 13 700 henkeä (vähennystä 4,5 %). Harkinnanvaraista psykoterapiaa järjestettiin yhteensä 13 600:lle, mikä on 8,6 % enemmän kuin edellisvuonna. Yksilöllinen kuntoutusjakso järjestettiin 3 800 henkilölle (vähennystä 5,8 %).

Vaikeavammaisten lääkinnällisessä kuntoutuksessa yksilöllinen kuntoutusjakso järjestettiin 3 700:lle (vähennystä 7,2 %) ja fysioterapia 14 400 henkilölle (vähennystä 0,7 %). Ammatillisen kuntoutuksen yleisin toimenpide oli TYK-toiminta, johon osallistui 4 300 kuntoutujaa (vähennystä 22,9 %).

Kuntoutujista oli työelämässä olevia 70 %.

Työttömyysturvaetuedet

Kelan maksamat työttömyysturvaetuedet vähenivät 6,3 %, ja ne olivat 823 milj. euroa. Tästä maksettiin työmarkkinatukea 681 milj. euroa (vähennystä 7,2 %) ja peruspäivärahaa 96 milj. euroa (kasvu 1,1 %).

Työttömyysturvaetuksia maksettiin vuoden aikana 235 600 henkilölle keskimäärin 134 päivältä etuudensaajaa kohti. Peruspäivärahaa sai 44 800 henkilöä (lisäystä 0,3 %) ja työmarkkinatukea 183 500 henkilöä (vähennystä 9,4 %). Työvoimapolitiittista koulutustukea maksettiin 6 400 henkilölle (määrä on sama kuin vuonna 2007) ja kotoutumistuen työmarkkinatukea 13 200 maa-hanmuuttajalle (lisäystä 10,4 %).

Työmarkkinatuen saajista 64 100 osallistui vuoden aikana työvoimapolitiittiseen koulutukseen, työharjoitteluun tai muuhun työvoimapolitiittiseen toimenpiteeseen. Lisäksi 8 100 työmarkkinatuen saajaa osallistui kuntouttavaan työtoimintaan ja 2 000 sai työmarkkinatuen matka-avustuksena. Kotoutumistuen saajista 11 700 osallistui työvoimapolitiittisiin tai niihin rinnastettaviin toimenpiteisiin. Työmarkkinatuesta 33,6 % maksettiin aktivoivien toimenpiteiden ajalta.

Keskimääräinen peruspäiväraha oli 23,60 euroa ja työmarkkinatuki 25,90 euroa. Soviteltua päivärahaa maksettiin vuoden aikana ainakin kerran 23,0 %:lle peruspäivärahan saajista ja 12,5 %:lle työmarkkinatuen saajista.

Työvoimapolitiittista koulutustukea maksettiin 6 400 henkilölle. Työmarkkinatuen saajista työvoimapolitiittiseen koulutukseen osallistui 30 300 ja kotoutumistuen saajista 7 500 henkilöä. Yhteensä koulutusetuusia maksettiin 42 milj. euroa. Koulutus-päivärahaa sai 1 000 henkilöä, ja sitä maksettiin 3 milj. euroa.

Työttömyysturvaetuksien ratkaisuja tehtiin kaikkiaan 735 500 (vähennystä 6,3 %). Uusia hakemuksia ratkaistiin 205 700, ja niiden keskimääräinen läpimenoaika oli 15 päivää. Uusista hakemuksista 85,1 % ratkaistiin neljän viikon kuluessa hakemuksen saapumispäivästä.

Lapsiperheiden etuudet

Pienten lasten hoidon tukimenot vähenivät 0,1 %. Pienten lasten hoidon tukea maksettiin yhteensä 394 milj. euroa, josta kotihoiton tukena maksettiin 325 milj. euroa (vähennystä 1,8 %) ja yksityisen hoidon tukena 60 milj. euroa (lisäystä 10,1 %). Nämä sisälsivät 67 milj. euroa kuntien Kelan kautta maksamia kuntakohtaisia lisä. Yksityisen hoidon tuen tukimenoista etenkin kuntalisten osuus kasvoi, ja se oli jo hieman yli puolet yksityisen hoidon tuen menoista. Osittaista hoitorahaa maksettiin 9 milj. euroa, mikä oli lähes saman verran kuin edellisenä vuonna.

Kotihoiton tukea maksettiin 174 300 lapsesta 113 700 vanhemmalle. Yksityisen hoidon tuen saajia oli 20 700 ja osittaisen hoitorahan saajia 19 000.

Äitiysavustusta maksettiin 11 milj. euroa (lisäystä 6,9 %), josta 0,5 milj. euroa oli adoptiotukea kansainvälisen lapseksiotamisen kustannuksista. Äitiysavustusta sai 60 400 vanhempaa. Heistä 146 vanhempaa sai myös adoptiotukea.

Lapsilisä maksettiin 1 425 milj. euroa (lisäystä 1,0 %). Lapsilisää sai joulukuussa 564 300 perhettä (vähennystä edellisestä joulukuusta 0,2 %). Perheistä 97 400 sai lapsilisän yksinhuoltajalisällä korotettuna. Yksinhuoltajakorotuksen määrä nousi 10 euroa vuoden 2008 alusta ja on 46,60 euroa kuukaudessa lasta kohti. Lapsilisää maksettiin 1 021 300 lapsesta, joista 151 000 lapsesta se maksettiin korotettuna.

Opintoetuudet

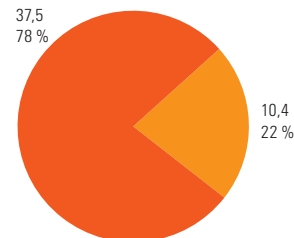
Opintoetuuksia maksettiin yhteensä 738 milj. euroa (lisäystä 3,3 %), josta opintorahan osuus oli 436 milj. euroa (lisäystä 8,5 %) ja asumislisän 242 milj. euroa (vähennystä 0,3 %). Opintolainan takausvastuun perusteella pankeille maksettiin takausvastuina 23 milj. euroa. Opintolainojen korkotukea ja korkoavustusta maksettiin yhteensä 1,7 milj. euroa. Korkeakouluopiskelijoiden ruokailua tuettiin 24 milj. eurolla. Opintolainan takausvastuusaatavia perittiin takaisin 25 milj. euroa.

Lukuvuonna 2007/2008 opintotukea sai 286 100 opiskelijaa, mikä oli 0,9 % enemmän kuin edellisenä lukuvuonna. Heistä opintorahaa maksettiin 281 000:lle (lisäystä 1,5 %) ja asumislisää 183 900 (vähennystä 2,5 %) opiskelijalle. Opintolainan myönteisen valtioneuvoston päätöksen sai 109 200 (vähennystä 4,3 %) opiskelijaa. Vuonna 2008 korkoavustusta sai 6 100 opiskelijaa, mikä oli 10,1 % vähemmän kuin edellisvuonna.

Opintolainakanta oli vuoden lopussa 1,3 mrd. euroa eli sama kuin edellisen vuoden lopussa. Opintovelallisia oli yhteensä 285 900 (vähennystä 3,9 %). Keskimääräinen velka oli 4 640 euroa.

Opintotukiratkaisuja tehtiin 401 300, joista Kelan toimistot ratkaisivat 201 000 (lisäystä 3,0 %), Kelan opintotukikeskus

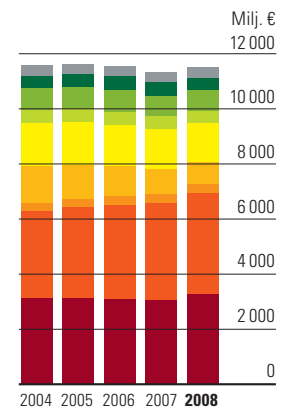
Kelan etuuksien osuus sosiaalimenoista vuonna 2008, mrd. euroa

Sosiaalimenot yhteensä 47,9 mrd. euroa¹

- Kela²
 - Muut sosiaalimenot
- ¹ Arvio
² Lisäksi Kela maksoi opintoetuuksia 0,7 mrd. euroa.

Kelan etuudet ja toimintakulut 2004–2008 (vuoden 2008 rahana)

- Toimintakulut
- Pienten lasten hoidon tuki ja muut etuudet
- Opintoetuudet
- Yleinen asumistuki
- Lapsilisät
- Työttömyysturva
- Kuntoutus
- Sairausvakuutus
- Eläkevakuutus

82 600 (vähennystä 1,3 %) ja yliopistojen opintotukilautakunnat 117 700 (vähennystä 2,7 %).

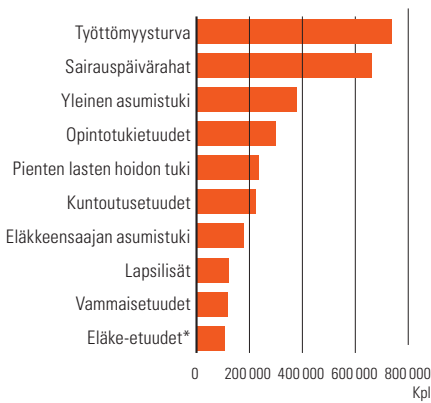
Koulumatkatukea maksettiin 36 milj. euroa (lisäystä 13 %). Lukuvuonna 2007/2008 koulumatkatukea sai 51 700 opiskelijaa. Matkahuollon laskutuksen osuus kustannuksista oli 70 %.

Eläkkeensaajan asumistuki

Eläkkeensaajan asumistukea ei enää lueta eläke-etuudeksi. Vuoden 2008 alusta tuli voimaan laki eläkkeensaajan asumistuesta. Samalla oikeus asumistukeen laajeni kattamaan myös muut kuin Kelan perhe-eläkkeet. Samassa taloudessa asuvien alle 18-vuotiaiden lasten (aiemmin alle 16-vuotiaiden) ja tuensaajaa päätoimisesti hoitavan henkilön asumismenot huomioidaan asumistuen perusteena. Muutoin tuen maksamisen perusteet säilyivät pääosin ennallaan joitakin yksittäisiä tarkennuksia lukuun ottamatta. Eläkkeensaajan asumistuen tiedot esitetään yleensä asumistukien yhteydessä.

Eläkkeensaajan asumistukea maksettiin 349 milj. euroa. Se oli vajaat 5 % edellisvuotta enemmän. Tukea saavien määrä oli vuoden lopussa 175 400 henkilöä. Määrä on lisääntynyt tasaisesti 1990-luvulta lähtien. Runsaat 10 % maksetuista eläkkeensaajan asumistuista kohdistuu palvelutalossa, asumispalveluyksikössä tai asuntolatyyppisissä asunnoissa asuville henkilöille. Keskimääräinen tuki oli 162 euroa, ja tuensaajien keskimääräiset tulot olivat 879 euroa ja asumismenot 354 euroa kuukaudessa.

Ratkaisujen lukumäärä eräissä etuuksissa 2008

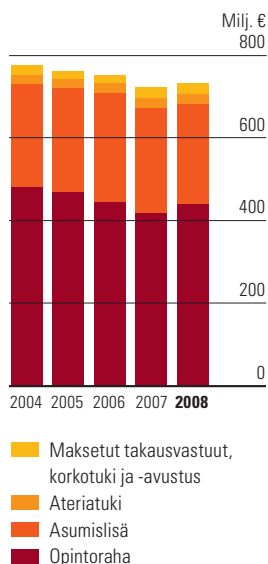
* Toimistoissa ratkaistut kansalliset hakemukset

Hakemusten keskimääräinen läpimenoaika eräissä etuuksissa 2008 (keskiarvo)

* Toimistoissa ratkaistut kansalliset hakemukset

Maksetut opintoetuedet 2004–2008 (vuoden 2008 rahana)

Eläkkeensaajan asumistukea koskevia ratkaisuja tehtiin lähes 176 700. Saapuneiden hakemusten keskimääräinen läpimenoaika oli 27 päivää.

Yleinen asumistuki

Yleistä asumistukea maksettiin 428 milj. euroa. Maksatus pienen edellisvuodesta noin puoli prosenttia. Tukea saavien ruokakuntien määrä on vuodesta 2000 vähentynyt 18 %. Syynä tähän on se, että tuen perusteita on parannettu vain vähän, joten käytännössä perusteet ovat tiukentuneet. Vuoden lopussa määrä oli 139 400. Lapsiperheiden osuus oli noin 40 % ja yksinhuoltajaperheiden osuus runsas neljännes ruokakunnista. Lapsiperheiden osuus maksetuista tuista oli kuitenkin 53 %. Yksin asuvia ruokakuntia oli 54 %. Yleisen asumistuen piirissä oli vuoden lopussa 276 500 henkilöä eli 2 % vähemmän kuin edellisvuonna.

Asumistukea saavista ruokakunnista työttömiä oli 85 400 eli 61 %. Työttömien osuus on pienentynyt 1,3 prosenttiyksikköä. Maksetuista tuista 63 % kohdistui työttömille ruokakunnille. Ruokakunnan pitkäaikaistyöttömän jäsenen työllistymisestä johtuvia asumistuen tarkistuksen lykkäystapauksia oli vuoden aikana 2 700 eli viidennes kaikista tulojen nousua koskevista ratkaisuista.

Keskimääräinen asumistuki oli vuoden lopussa 245 euroa kuukaudessa. Tukea saavat ruokakunnat ovat entistä pienituloisempia. Keskimääräiset tulot olivat 718 euroa (vuotta aiemmin 723 euroa) ja asumismenot 478 euroa kuukaudessa.

Vuoden aikana tehtiin 375 300 yleistä asumistukea koskevaa ratkaisua, kun myös lakkautusratkaisut otetaan huomioon (vähennyistä 0,8 %). Hakemusten keskimääräinen läpimenoaika oli 18 päivää.

Muut etuudet

Sotilasavustuksia maksettiin 18,2 milj. euroa, josta asumisavustuksen osuus oli 16,5 milj. euroa. Sotilasavustuksen kustannukset kasvoivat 9 % verrattuna edellisvuoteen. Sotilasavustusta sai 12 500 kotitaloutta. Kun mukaan luetaan perheenjäsenet, avustuksen piirissä oli kaikkiaan 13 700 henkilöä. Avustuksen saajista oli varusmiehiä 10 800, siviilipalvelusmiehiä 1 000 ja omaisia 800. Keskimääräinen sotilasavustus oli 310 euroa kuukaudessa.

Rintamaveteraanien kuntoutusmatkakustannusten korvaukset olivat 1,0 milj. euroa. Valtion osuus maatalousyrittäjien työolosuhdeselvitysten kustannuksista oli yhteensä 1,5 milj. euroa, josta Työterveyslaitoksen yhteydessä toimivan Maatalousyrittäjien työterveyshuollon keskusyksikön menot olivat 0,3 milj. euroa.

Vuonna 2008 maksettiin maahanmuuttajan erityistukea 23 milj. euroa (lisäystä 12,5 %). Tuensaajia oli vuoden lopussa 5 200, ja keskimääräinen tuki oli 355 euroa kuukaudessa.

Eläketukea maksettiin pitkäaikaisesti työttömille 12 milj. euroa (vähennystä 35,4 %). Tuensaajia oli vuoden lopussa 1 000. Keskimääräinen tuki oli 759 euroa kuukaudessa.

Takaisinperintätilanne

Takaisinperinnässä olevien etuuksien yhteismäärä (mukaan lukien opintotuen tulovalvonnan perusteella syntyneet perinnät) oli vuoden päättyessä 121,7 milj. euroa (lisäystä 1,3 %). Opintolainojen takaussaatavien perinnässä oleva määrä oli vuoden lopussa 171 milj. euroa (vähennystä 5,6 %).

”Kelan palveluverkko kattaa koko Suomen.”

Muut etuudet

	2008 milj. €	2007 milj. €	Muutos-%
Kuntoutus	299,8	295,8	1,4
Kuntoutuspalvelut	236,4	233,6	1,2
Kuntoutusraha	58,7	58,3	0,7
Muut kulut	4,7	3,9	19,7
Työttömyysturvaetuuudet ¹	822,7	877,7	-6,3
Peruspäivärahat ²	96,1	95,0	1,1
Työmarkkinatuki ³	681,3	734,5	-7,2
Työvoimapolitiittiset koulusetuuudet ⁴	41,6	44,1	-5,6
Koulutuspäiväraha	3,3	3,7	-10,3
Äitiysavustukset	11,0	10,3	6,9
Lapsilisät	1 425,0	1 411,4	1,0
Pienten lasten hoidon tuki	393,9	394,4	-0,1
Lakisääteinen tuki	326,6	332,9	-1,9
Kuntakohtaiset lisät	67,2	61,5	9,3
Eläkkeensaajan asumistuki	349,3	333,7	4,7
Yleinen asumistuki	428,3	430,7	-0,6
Opintoetuuudet	737,7	714,0	3,3
Sotilasavustus	18,2	16,7	9,1
Maahanmuuttajan erityistuki	22,8	20,2	12,5
Pitkäaikaistyöttömien eläketuki	12,4	19,1	-35,4
Muut	2,4	2,2	11,4

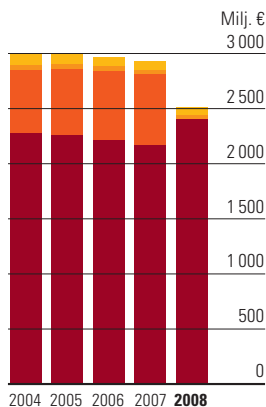
- ¹ Sisältää myös vuorottelukorvaukset sekä korotusosat ja työllistymisohjelmalisät.
² Sisältää myös ulkomaille työnhakuun lähteneille suomalaisille Kelan kautta maksetut ansiopäivärahat.
³ Sisältää myös kotoutumistuen ja yhdistelmätuen.
⁴ Sisältää koulutustuen ja työmarkkinatuen koulutuksen ajalta maksetut ylläpitokorvaukset.

Muiden etuuksien saajat

	2008	2007	Muutos-%
Kuntoutujat	104 200	105 300	-1,0
Kuntoutuspalveluja Kelalta	86 300	87 800	-1,7
Kuntoutusrahaa Kelalta	58 100	59 000	-1,6
Työttömyysturvaetuuudet			
Peruspäiväraha ja/tai työmarkkinatuki	222 000	240 700	-7,8
Peruspäiväraha	44 800	44 700	0,3
Työmarkkinatuki	183 500	202 600	-9,4
Työvoimapolitiittinen koulutus	30 300	36 500	-16,8
Työharjoittelu tai työelämävalmennus	36 500	40 100	-8,9
Kuntouttava työtoiminta	8 100	7 800	3,8
Matka-avustus	2 000	1 800	6,8
Työvoimapolitiittinen koulutustuki	6 400	6 400	0,0
Koulutuspäiväraha	1 000	1 200	-11,1
Kotoutumistuen työmarkkinatuki	13 200	11 900	10,4
Äitiysavustukset (perheet)	60 400	56 300	7,3
Lapsilisät			
Perheet (31.12.)	564 300	565 200	-0,2
Lapset (31.12.)	1 021 300	1 024 500	-0,3
Pienten lasten hoidon tuki			
Perheet	146 700	146 400	0,2
Lapset	213 600	213 600	-0,0
Eläkkeensaajan asumistuki (henkilöt 31.12.)	175 400	173 500	1,1
Yleinen asumistuki (ruokakunnat 31.12.)	139 400	142 200	-2,0
Opintoetuuudet			
Opintotuki	286 100 ¹	283 600 ²	0,9
Koulumatkatuki	51 700 ¹	51 600 ²	0,2
Sotilasavustus (taloudet)	12 500	12 300	2,0
Maahanmuuttajan erityistuki (31.12.)	5 200	4 900	5,9
Pitkäaikaistyöttömien eläketuki (31.12.)	1 000	1 800	-46,4

- ¹ Lukuvuonna 2007/2008.
² Lukuvuonna 2006/2007.

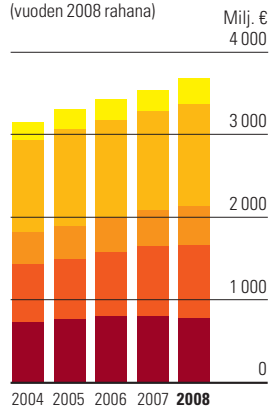
Maksetut eläke-etuudet 2004–2008 (vuoden 2008 rahana)

- Rintamasotilasetuudet
- Perhe-eläkkeet
- Muut eläke-etuudet
- Työeläkevähenteiset kansaneläkkeet

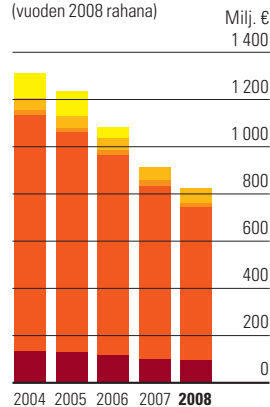
Eläkkeensaajan asumistukea ja hoitotukea ei ole 1.1.2008 alkaen laskettu eläke-etuuksiin.

Maksetut sairausvakuus-etuudet 2004–2008 (vuoden 2008 rahana)

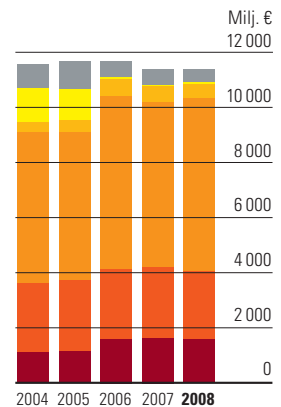
- Työterveyshuolto ym.
- Lääkkeet
- Sairaanhoidokorvaukset (pl. lääkkeet)
- Vanhempainpäivärahat
- Sairauspäivärahat

Maksetut työttömyysturva-etuudet 2004–2008 (vuoden 2008 rahana)

- Yhdistelmätuen työmarkkinatuki ja vuorottelukorvaus
- Kotoutumistuki
- Koulutustuki ja koulutuspäiväraha
- Työmarkkinatuki
- Peruspäivärahat

Kelan tuotot 2004–2008 (vuoden 2008 rahana)

- Valtio, takuusuoritukset
- ALV ja muut tuotot
- Kunnat
- Valtio, etuuksista
- Työnantajat
- Vakuutetut

KELAN MUU TOIMINTA

Asiakaspalvelu ja palveluverkko

Kelan palveluverkkoon kuuluu vuoden päättyessä 256 päivittäin palvelevaa toimistoa, joita täydentävät sivuvastaanotot ja yhteis- palvelupisteet. Uuden yhteispalvelulain tullessa voimaan Kelan yhteispalvelusopimukset päivitettiin. Loppuvuodesta niitä oli 80. Yhteispalvelu vahvistettiin Kelan yhdeksi palvelukanavaksi. Palveluyhteistyötä jatkettiin 39:n työvoiman palvelukeskuksen kanssa. Kelan palveluverkkoa täydennettiin yhteistyössä Verohallinnon kanssa In To -palvelupisteellä Suomeen muuttaville työntekijöille.

Sähköiset asiointipalvelut vahvistuivat merkittävästi Kelan palvelukanavatarjonnassa vuonna 2008. Vuoden aikana otettiin käyttöön uusia tunnistetuille asiakkaille suunnattuja verkkopalveluja. Muun muassa asumistuen, lastenhoidon tuen ja opintotuen hakeminen verkossa tuli mahdolliseksi, samoin sairauspäivärahan ilmoittaminen tapaturmaselvityksissä, vanhempainpäivärahaa ja lapsilisäissä.

Verkkoasiointien määrät kasvoivat tammikuun 199 860 tunnistetusta käynnistä joulukuun 265 555 kertaan. Yhteensä tunnistustapahtumia oli 2,5 miljoonaa. Verkkopalvelutapahtumia oli vuoden aikana lähes 7,5 miljoonaa.

Toimistoasiointeja seurattiin edelleen asiakaspalveluotannan avulla. Keskimäärin Kelan toimistoissa kävi otantaviikon aikana 68 000 asiakasta. Asioinnin syynä oli useimmiten valmiin hakemuksen jättäminen tai neuvon kysyminen hakemuksen täyttämiseen.

Kelan toimistoissa käyneille asiakkaille tehdyn kyselyn (13 961 vastaajaa) mukaan toimistossa asiointi on yleensä miellyttävä kokemus. Lähes kaikki vastaajat (98 %) kokivat palvelun ystävälliseksi. Palvelusta annettiin yleisarvosanaksi 8,9. Toimiston aukioloaika sopi useimmille asiakkaille (93 %), ja lähes yhtä moni (88 %) oli tyytyväinen asiointivuoron odottamiseen kuluneeseen aikaan.

Lähes kaikki vastaajat (95 %) olivat tyytyväisiä saamaansa apuun hakemuksen täyttämässä sekä kokivat saaneensa riittävästi tietoa niistä asioista, joita tulivat toimistoon hoitamaan. Tyytyväisimpiä saatiin neuvoihin oltiin eläke- ja sairaanhoitokorvausasioissa ja tyytymättömiä opintoetuksissa.

Asiakkaiden käsitys toimiston palvelusta parani asioinnin jälkeen. Ennen asiointia 85 %:lla asiakkaista oli myönteinen käsitys kyseisen toimiston palvelusta, asioinnin jälkeen 94 %:lla.

Kelan ja työeläkejärjestelmän eläkepalvelusopimuksen perusteella Kela neuvoo asiakkaita työeläkeasioissa, vastaanottaa työeläkehakemuksia sekä ammatillisen kuntoutuksen hakemuksia ja välittää hakemukset edelleen työeläkelaitoksiin. Ammatillisten kuntoutushakemusten vastaanotto koskee niitä tilanteita, joissa Kela selvittää etuuksiensa, kuten sairauspäivärahan, yhteydessä

asiakkaan ammatillisen kuntoutuksen tarvetta ja kuulumista työeläkejärjestelmän vastuulle. Kelan toimistoissa vastaanotettiin 102 187 työeläkehakemusta, mikä on 3,5 % enemmän kuin edellisenä vuonna. Kelaan jätettiin noin 58 % kaikista työeläkehakemuksista. Vastaavasti työeläkejärjestelmän palvelupisteet ottivat vastaan yhteensä 4 929 hakemusta, jotka koskivat Kelan eläkettä.

Sairausvakuutuslain tarkoittamia työpaikkakassoja oli vuonna 2008 koko maassa 73, ja niissä käsiteltiin 0,45 miljoonaa sairausvakuutuskorvausta.

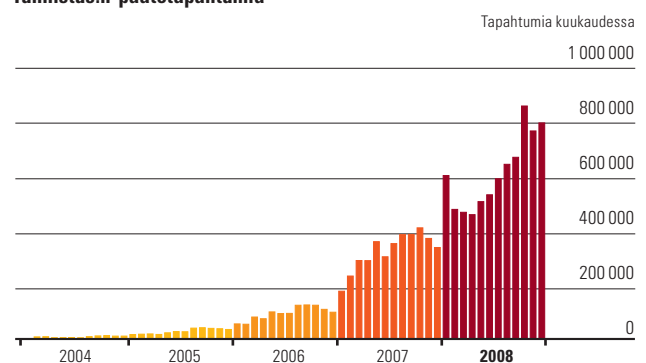
Kela on tehnyt sopimuksen yliopisto-opiskelijoiden opintotukihakemusten vastaanottamisesta ja ratkaisemisesta 16 opintotukilautakunnan kanssa. Vuonna 2008 opintotukilautakunnissa ratkaistiin 117 700 hakemusta, mikä on noin 29 % kaikista opintotukihakemuksista. Lisäksi opintotukilautakunnissa on tehty 5 100 takaisinperintä-, 4 500 tulovalvonta- ja 300 opintolainävähennysratkaisua.

Henkilöstö ja koulutus

Kelan henkilöstömäärä kasvoi kertomusvuonna noin sadalla henkilöllä mm. Yhteyskeskuksen laajenemisen ja sähköisten asiointipalvelujen kehittämisen vuoksi. Vuoden lopussa Kelan palveluksessa oli 5 864 henkilöä, joista määräaikaisia oli 368. Naisia oli 86 % ja miehiä 14 %. Henkilöstön keski-ikä oli 47 vuotta ja keskimääräinen palvelusaika 17 vuotta.

Henkilöstöhallinnossa toimenpiteiden painopiste oli uudistettujen henkilöstöprosessien vakiinnuttamisessa sekä viimeisten sovellusten käyttöönotossa toiminnanohjausjärjestelmä Tahdissa. Vuoden aikana saatiin valmiiksi palkanmäärityksen ja palkanlaskennan, ajanhallinnan, rekrytoinnin, työajan raportoinnin, koulutuksen suunnittelun, perehdytyksen sekä kehityskeskustelujen uudet sovellukset. Prosesseihin liittyviä palveluja keskitettiin henkilöstöosastolle, jotta yksiköt voivat keskittyä hoitamaan perustehtävänsä.

Tunnistus.fi-päätetapahtumia

Henkilöstön kehittämisen painopiste oli etuuskoulutuksen ja palvelutoiminnan kehittämisselmaan liittyvän koulutuksen toteuttamisessa. Vuoden aikana järjestettiin 906 koulutustilaisuutta, joihin osallistui 15 895 henkilöä. Koulutuspäiviä kertyi kaikkiaan 19 586. Yhtenäisen etuusosaamisen varmistamiseksi käynnistettyä etuuskoulutuksen uudistamista jatkettiin. Verkko-koulua hyödynnettiin yhä enemmän, ja useista etuuksista valmistui osittain verkkokoulussa suoritettavia monimuotokursseja. Palvelutoiminnan kehittämisselmaan periaatteiden käytäntöön viemiseksi järjestettiin mittava koulutus, jonka kohderyhmiä olivat esimiehet ja palveluneuvojat. Muutosten hallintaa tukevaa valmennusta järjestettiin yhdistyville vakuutuspiireille ja muille muutostilanteessa oleville yksiköille. Tahti-järjestelmän kolman-

***”Lapsilisää
maksettiin yli
miljoonasta
lapsesta.”***

nen vaiheen käyttöönottoa tuettiin koulutuksella, jossa perhdyttiin järjestelmän toiminnallisuuteen ja prosesseihin sekä annettiin valmiuksia järjestelmän käyttöön.

Nopeasti kehittyvässä organisaatiossa työhyvinvointi on ajoittain koetuksella. Kiireen ja stressin tuntemusten hillitsemiseksi päätettiin johdon aloitteesta käynnistää työyhteisön hyvinvointihanke. Hanke aloitettiin uuden kehityskeskustelusuovelluksen käyttöönoton yhteydessä siten, että valtakunnalliseksi kehityskeskustelujen teemaksi valittiin työhyvinvointi. Hanke jatkuu vuonna 2009.

Kattava työterveyshuolto lisäpalveluineen on osaltaan tukenut henkilöstön hyvinvointia. Kertomusvuoden aikana uudistettiin työterveyshuollon standardi sekä käynnistettiin työterveyshuollon palveluntuottajien kilpailutus. Työnantajan maksamien henkilökunnan työterveyshuoltolaskujen tarkastaminen ja hyväksyntä keskitettiin henkilöstöosastolle.

Terveellisten elämäntapojen edistämiseksi Kelasta tuli savuton työpaikka 1.9.2008. Henkilöstölle tarjottiin erilaisia tupakoinnin lopettamisen tukitoimia.

Työkykyä uhkaavien tilanteiden hoitamisessa yhteistyö esimiesten, toimihenkilöiden ja työterveyshuollon välillä on vakiintunut.

Tietoja henkilöstöstä

Henkilöstömäärät	2007	2008
Koko henkilöstö	5 756	5 864
Kokopäiväinen	4 868	4 758
Osa-aikainen	888	1 106
Vakinainen henkilöstö	5 376	5 496
Kokopäiväinen	4 521	4 434
Osa-aikainen	855	1 062
Vakinainen henkilöstö		
Paikallishallinto	3 728	4 111
Keskushallinto	1 184	1 297
Aluehallinto	464	456
	1 425,0	1 411,4

Tietoja vakinaisesta henkilöstöstä	2007	2008
Keski-ikä	47,6	47
Koulutuspäivät/henkilö	3,3	3,6
Sairauspoissaolo prosentti	4,5	5,2
Kelasta lähteneet toimihenkilöt	264	294
Kelaan tulleet toimihenkilöt	237	365
Eläkkeelle siirtymisikä	62,3	62,4
Vanhuuseläkkeelle siirtyneet	104	90
Työkyvyttömyyseläkkeelle siirtyneet	41	46

Tietojenkäsittely

Tietojenkäsittelyn kannalta vuosi oli erittäin työntäyteinen. Kelan etuusjärjestelmien ja niitä tukevien tietotekniikkaratkaisujen ja -arkkitehtuurien ajanmukaistaminen käynnistettiin.

Kansalaisille ja viranomaisille suunnattuja sähköisiä palveluja otettiin käyttöön suunnitelman mukaisesti. Hakemispalveluja toteutettiin opintotukeen, yleiseen asumistukeen ja lastenhoidontukeen sekä työnantajille sairauspäivärahaan ja vanhempainpäivärahaan. Yhteistyökumppaneiden kanssa tapahtuvaa tiedonvälitystä kehitettiin. Sähköisen tiedonvälityksen piiriin tuli Työtömyysvakuutusrahasto, ja Katso-tunnistusta laajennettiin mm. kuntien tiedonvälitykseen. Kelan avoimissa internetpalveluissa vierailtiin vuonna 2008 noin 9,3 miljoonaa kertaa, ja tunnistusta edellyttävissä palveluissa käyttäjiä oli noin 2,5 miljoonaa. Sähköisen asioinnin kasvu edellisvuoteen verrattuna oli noin kaksinkertainen. Palveluiden markkinoinnin ja uusien palveluiden käyttöönoton vaikutuksesta kasvu jatkuu edelleen ripeänä.

Lainmuutoksia toteutettiin useisiin etuuksiin. Merkittäviä niistä olivat päivärahojen vähimmäistasonkorotus ja opintotuen tasokorotus. Etuuskäsittelyn tietojärjestelmien yhtenäistämistä jatkettiin. Kunnilta Kelalle siirtyvän elatustuen tietojärjestelmän rakentamista jatkettiin. Etuustyön hallintaa ja asiakaspalvelua tukevan tietojärjestelmän toteutus edistyi suunnitellusti.

Päätetapahtumien, sähköpostien ja asiakaskirjeiden määrä on lähes vakiintunut. Päätetapahtumia oli lähes 1,8 miljardia, sähköpostitse lähetettiin noin 14 miljoonaa viestiä ja asiakkaille postitettiin keskitetysti 16,6 miljoonaa kirjettä.

Sähköisen asioinnin oheisrakenteisiin, tietojenvaihtoon kansallisissa ja kansainvälisissä yhteistyöhankkeissa sekä verkostoitumiseen eri organisaatioiden kanssa liittyvät tehtävät lisääntyivät. Esimerkkinä näistä voi mainita EU:n sosiaaliturvaa koskevan tietoliikennetarkoituksen, EESSI-hankkeen, kansallisen toteutuksen käynnistäminen Kelan vetämänä. Yhtenäisestä euromaksualueesta (SEPA) aiheutuvien muutosten kartoitus valmistui, ja SEPA-maksusmallin määrittely saatiin keskeisiltä osiltaan valmiiksi.

Palvelutoiminnan kehittämisohjelman periaatteiden soveltaminen tietojärjestelmissä aloitettiin. Uuden käyttövaltuuksien hallintajärjestelmän käyttöönoton viimeistelyä jatkettiin. Järjestelmä uudistettiin perusteiltaan niin, että eri tietojärjestelmien käyttöoikeuksia voidaan hallita keskitetysti. Tietojenkäsittelytoimialan riskienhallintasuunnitelma valmistui. Toteutettiin teknisen kokonaisarkkitehtuurin uudistamiseen liittyvän teknisen alustan esiselvitysprojekti.

***”Eläkkeensaajan
asumistukea
sai 175 400
henkilöä.”***

Talous-, materiaali- ja henkilöstöhallinnon tietojärjestelmien kokonaisuudistuksen (Tahti) kolmas ja viimeinen vaihe otettiin käyttöön. Suorakäyttöiseen Kelasto-raportointijärjestelmään toteutettiin uusia raportteja, jotka liittyivät etuuksien saajiin, kuntoutukseen ja tuloraportointiin. Hankehallinnan uusia menetelmiä sovellettiin ja kehitettiin osana Tahti-järjestelmän käyttöönottoa.

Sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen sähköistä käsittelyä ja sähköistä lääkemääräystä koskevien lakien pohjalta jatkettiin potilastietojen ja reseptien arkistointiin liittyvien terveydenhuollon kansallisten tietojärjestelmien rakentamista. Sähköisen lääkemääräyksen testaaminen aloitettiin asiakastestiympäristössä syksyllä 2008, ja sen on tarkoitus tulla tuotantokäyttöön

vuoden 2009 puolivälissä. Samaan aikaan otetaan käyttöön kansalaisen katseluyhteys omiin tietoihinsa. Vuoden 2011 huhtikuuhun mennessä lähes kaikkien terveydenhuollon yksiköiden ja apteekkien on liityttävä näiden järjestelmien käyttäjiksi. Kelan henkilöt ovat osallistuneet merkittävällä panoksella järjestelmien varsinaiseen toteuttamiseen sekä käyttöönottoihin liittyvän koulutuksen ja ohjeistuksen suunnittelutyöhön.

Päätietokoneet uudistettiin kesäkuussa lähinnä taloudellisin perustein. Kela.fi-sivuston palvelut siirrettiin avoimessa palvelinympäristössä tuotettavaksi.

Työasemien keskitettyyn hallintaan hankittiin uusi ohjelmisto. Kannettavia työasemia on hankittu liikkuvien toimihenkilöiden käyttöön yhä enemmän. Kansalaisten käyttöön tarkoitettuja asiakaspäätteitä otettiin käyttöön 84 toimistossa.

Viestintä

Viestinnässä keskityttiin asiakasviestinnän uudistamiseen. Tunneperusturvasi -esitteet (12 eri elämäntilanteisiin tarkoitettua esitettä jaettuna elämäntilanteen mukaan) uudistettiin keväällä 2008 sekä ulkoasultaan että sisällöltään. Tavoitteena oli tehdä niistä selkeämpiä ja ymmärrettävämpiä. Osa uusista esitteistä testattiin asiakkaista kootuissa pienryhmissä, ja ne saivat varsin myönteistä palautetta.

Myös Kelainfo-esitteet uudistettiin ulkoasultaan ja rakenteeltaan. Vuonna 2008 ilmestyi seitsemän Kelainfoa. Lisäksi ilmestyi neljä verkko- ja puhelinpalveluja esittelevää palvelukanavaesitettä. Asiakkaille jaettiin noin kaksi miljoonaa esitettä. Esitteet ilmestyvät suomeksi ja ruotsiksi, osa myös englanniksi. Lisäksi Kela osallistui kolmen sosiaaliturvaa käsittelevän yhteisen esitteen tuottamiseen alan muiden toimijoiden kanssa.

Asiakaslehdet Kelan sanomat ja FPA-bladet ilmestyivät kumpikin kertomusvuonna neljä kertaa. Kelan sanomat jaettiin jokaiseen suomenkieliseen ja kaksikieliseen talouteen (painos keskimäärin 2,5 miljoonaa) ja FPA-bladet ruotsinkielisiin ja kaksikielisiin talouksiin (painos noin 170 000). Asiakaslehtiudistuksen suunnittelu vietiin läpi kertomusvuonna. Lehdet päätettiin yhdistää yhdeksi kaksikieliseksi lehdeksi, jossa on myös englanninkielinen Kelan etuuskien esittely. Ensimmäinen Elämässä – Mitt i allt -lehti ilmestyi maaliskuussa 2009.

Sosiaali- ja terveysturvan aikakauslehti Sosiaalivakuutus ilmestyi vuonna 2008 viisi kertaa (painos 18 000) ja henkilöstölehti Yhteispeli kahdeksan kertaa (painos 8 800). Yhteispelin ulkoasu uudistettiin loppuvuodesta. Ensimmäinen uudella ilmeellä toteutettu lehti ilmestyi helmikuussa 2009.

Kela.fi-internetsivujen uudistustyö jatkui koko vuoden, ja uudet sivut julkaistiin helmikuussa 2009. Sivujen rakenne, ulko-

asu ja sisältö on uudistettu. Sivut on toteutettu suomeksi ja ruotsiksi, hieman suppeampina myös englanniksi. Kela.fi-sivuille tehtiin vuoden aikana 9,3 miljoonaa käyntiä (edellisenä vuonna 7,5 miljoonaa) ja 2,5 miljoonaa (edellisenä vuonna 1,3 miljoonaa) tunnistetun henkilöasiakkaan asiointitapahtumaa. Toukokuussa 2008 avattiin pohjoismainen sosiaaliturvaporraali. Kela vastasi suurelta osin portaalin Suomea koskevan osan suunnittelusta ja toteutuksesta.

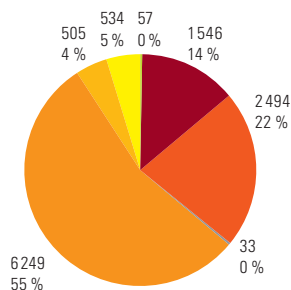
Kelan intranet Kelanetti uudistettiin ulkoasultaan. Monia sivuston osia ja vakuutusalueitten sivustoja uudistettiin kertomusvuonna. Sisällön uudistaminen jatkuu.

Palvelutoiminnan kehittämisohjelmaan liittyvän viestinnän ja koulutuksen suunnittelu ja toteutus on jatkunut koko vuoden ajan. Toimistoverkon muutokset, puhelinpalvelun ja sähköisen asioinnin laajeneminen sekä maahanmuuttajille tarkoitettun palvelupisteen avaaminen Helsinkiin ovat olleet etuusasioiden ohella viestinnän keskeisiä aiheita. Vuonna 2008 tehtiin 87 mediatiedotetta.

Kelan palvelukanavia, etenkin sähköisen asioinnin mahdollisuuksia, on esitelty mm. Next Step -messuilla, Rekisterit auki -päivässä, Lapsi 2008 -messuilla, Kauneus- ja terveismessuilla, Farmari-maaseutunäyttelyssä, Studia-tapahtumassa, Lääkäripäivillä, Karjalan messuilla sekä useissa opiskelija- ja nuorisotapahtumissa.

Sähköisen asioinnin ja puhelinpalvelun markkinoinnissa on käytetty myös esitteitä, verkkobannereita, julisteita ja lehti-ilmoituksia. Lapsiperheiden etuuskien sähköistä hakemista on esitelty erityisesti neuvoloissa lapsiperheille jaettavassa materiaalissa.

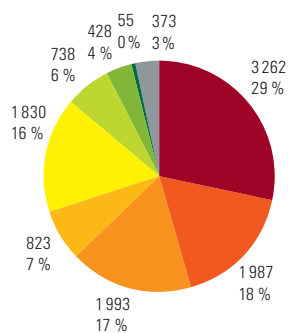
Kelan tuotot vuonna 2008, milj. euroa

Tuotot ja takuusuoritus yhteensä 11 418 milj. euroa

- Vakuutettujen päiväraha- ja sairaanhoitomaksu
- Työnantajien kansaneläke- ja sairausvakuutusmaksu
- Palkansaajien työttömyysvakuutusmaksu
- Valtion suoritukset etuuksiin
- Valtion takuusuoritus kansaneläkerahastoon
- Kuntien suoritukset
- Muut tuotot

Kelan kulut vuonna 2008, milj. euroa

Kulut yhteensä 11 489 milj. euroa

- Kansaneläkevakuutus
- Sairausvakuutus, työtulovakuutus
- Sairausvakuutus, sairaanhoitovakuutus
- Työttömyysturvaetuudet
- Lapsiperheiden etuudet
- Opintotukietuudet
- Yleinen asumistuki
- Muut etuudet
- Toimintakulut

Tilastointi ja laskelmat

Selainpohjaisen Kelasto-järjestelmän tietosisältöä laajennettiin erityisesti etuudensaajien lukumääriin ja maksettuihin etuuksiin liittyvillä tilastoraporteilla. Kelaston käytettävyyden parantamiseksi toteutettiin Kelaston intranetsivuille uusi rakenne ja kehittyneempi hakutoiminto.

Kelan painettuja tilastojulkaisuja ilmestyi 12. Lisäksi tuotettiin neljä yhteisjulkaisua, joista kaksi Eläketurvakeskuksen, yksi Lääkelaitoksen ja yksi Vakuutusvalvontaviraston kanssa. Kaikki painetut tilastojulkaisut ilmestyivät myös internetissä Kela tilastoi-sivuilla. Sivuille julkaistiin suomen-, ruotsin- ja englanninkieliset versiot lähes 400 verkkotilastosta pdf- ja Excel-muodossa. Tilastoryhmän julkaisemien tilastotuotteiden kehittämiseksi tehtiin tuotekartoitus.

Helmi- ja syyskuussa kartoitettujen asiakasyhteydenottojen perusteella tilastoryhmän asiantuntijat hoitivat päivittäin keskimäärin 13 tilastotietopyyntöä.

Sosiaaliturvan kehittämistä ja toimeenpanoa varten tuotettiin laskelmia, ennusteita sekä erilaisia selvityksiä. Laajimmat näistä olivat Sata-komitealle laaditut laskelmat. Kelan omaa toimintaa tuettiin tuottamalla toimiyksiköiden käyttöön suorite-ennusteita ja laskelmia. Laskentajärjestelmiä kehitettäessä ja uudistettaessa otettiin huomioon lainsäädännön muutokset. Ministeriöille laadittiin vuosittaiset Kelan hoitamaa sosiaaliturvaa koskevat vakuustekniset laskelmat. Loppuvuodesta alkanut talouskasvun hidastuminen aiheuttaa haasteita Kelan rahoituksen riittävyydelle. Taloustilanteen kehittymistä seurataan aktiivisesti.

Tutkimus

Tutkimusosaston työskentely on kohdentunut Kelan etuuksiin ja palveluihin sekä muuhun Kelan oman toiminnan tutkimiseen. Vuoden 2008 keskeisiä tutkimusaiheita olivat yhteiskuntatutkimuksen puolella Kelaa ja sen omaa toimintaa koskevat asiakaskyselyt, ulkomailla opiskelleiden sijoittuminen työelämään, työttömyyspolitiikka ja työllisyys, kansaneläkejärjestelmän kehittyminen ja toiminta, perhevapaiden käyttö, EU:n sosiaaliturva, sosiaaliturvajärjestelmän ja kansalaisten kohtaaminen, köyhyys ja syrjäytyminen sekä sosiaalietuuksien riittävyys ja kohdentuminen. Terveystutkimuksessa kohteita olivat ikääntyneiden kuntoutus, kuntoutusta koskevat rekisterit, Kelan järjestämän kuntoutuksen kehittämiprojektit, lääkekorvausten kehitys ja jakaantuminen väestössä sekä terveyden tasa-arvokysymykset. Lääkkeiden hintalautakunnan tarvitsemia lausuntoja lääkkeiden korvattavuus- ja hintapäätösten tueksi tehtiin tavanomaista enemmän.

Kelan sisällä vahvistettiin yhteistyötä terveys- ja toimeentuloturvaosaston sekä aktuaari- ja tilasto-osaston kanssa. Tutkimusprojektityhteistyötä Kelan ulkopuolella tehtiin yliopistojen ja korkeakoulujen, ETK:n, VATT:n, Etlan, KTL:n, Stakesin ja Sosiaaliturvan keskusliiton kanssa. Sata-komitea työllisti merkittävästi tutkimusosastoa, joka tuotti komitealle laskelmia, raportteja ja taustaselvityksiä.

Kansainvälistä yhteistyötä tehtiin osallistumalla tutkimusprojekteihin, tekemällä vierailuja ja järjestämällä vierailuluentoja sekä osallistumalla kansainvälisiin tieteellisiin kokouksiin.

Osaston tutkimustyön tulokset olivat hyvin esillä muun muassa köyhyyttä, lääkekustannuksia ja perusturvaan koskevassa keskustelussa. Osasto järjesti useita yleisötilaisuuksia, asiantuntijakokouksia ja tutkimusseminaareja terveys- ja sosiaaliturvasta. Sosiaaliturvan historiaa valotettiin tuoreesti elokuvan avulla Filmi-Kela-tilaisuuksissa. Osaston edustajat pitivät lukuisia esitelmiä ja alustuksia eduskunnassa, kansalaisjärjestöjen tilaisuuksissa, ministeriöissä, korkeakouluissa ja valtakunnallisissa tilaisuuksissa. Tutkimustulosten raportointi ja sidosryhmäyhteistyö jatkui vilkkaana.

Tietopalvelu

Tietopalvelu hankki ja välitti tietoaineistoja Kelan eri yksiköille ja yhteiseen käyttöön. Sähköisten tiedonlähteiden osuus tarjonnasta oli merkittävä. Tiedonhakuja tehtiin asiakkaiden toimeksiantoista. Ulkoisille asiakkaille tarjottiin lainaus- ja neuvontapalveluita sekä kirjastotietokannan käyttömahdollisuus Kelan internetsivuilla.

Tietopalvelu osallistui sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonalan tietopalveluiden sekä erikoiskirjastojen yhteistyöhön.

Kansainvälinen yhteistyö

Vuoden aikana osallistuttiin aktiivisesti EU:n uuden sosiaaliturvan koordinaatioasetuksen täytäntöönpanoasetuksen valmisteluun. Kela oli myös vahvasti mukana EU:n sosiaaliturvan koordinaatioasetuksen sähköisen tiedonvaihdon (EESSI = Electronic Exchange of Social Security Information) valmistelutyössä sekä EU:ssa että sosiaali- ja terveysministeriön johtamassa valmistelutyössä Suomessa.

Useita kansainvälisen sosiaaliturvalainsäädännön täytäntöönpanoon liittyviä yhteislaiteuuvotteluita käytiin monenvälisesti Pohjoismaiden kesken sekä kahdenvälisesti Viron ja Norjan kanssa. Lisäksi neuvoteltiin Saksan kanssa tiedonvaihdon lisäämisestä. Vuoden aikana osallistuttiin Pohjoismaiden ministerineuvoston alaiseen rajaestetyöhön mm. osallistumalla pohjoismaisen sosiaaliturvaportaalin toteuttamiseen. Lisäksi Kela osallistui Pohjoismaiden ministerineuvoston asettaman työryhmän työhön, jonka tarkoituksena on uudistaa pohjoismaista sosiaaliturvasopimusta. Tavoitteena on saada uudistamistyö valmiiksi vuonna 2009.

Suomen ja Australian välinen sosiaaliturvasopimus allekirjoitettiin Helsingissä 10.9.2008. Sopimus tulee voimaan 1.7.2009. Kela on valmistellut loppuvuodesta 2008 sopimuksen toimeenpanoa yhteistyössä Eläketurvakeskuksen ja Australian sosiaaliturvalaitoksen Centrelinkin kanssa.

Yhteistyötä ISSAn (International Social Security Association) kanssa suunniteltiin ja toteutettiin yhdessä Suomen muiden jäsenlaitosten edustajien kanssa Kelan pääjohtajan johdolla. Kelan eri alojen asiantuntijat toimivat ISSAn työryhmissä ja toimitilimissä.

Asiantuntijamme osallistuvat myös monien muiden kansainvälisten järjestöjen, kuten WHO:n ja RI:n toimintaan. Yhteistyömuotoja ovat konferenssit, yhteistyökokoukset, tutkimusyhteistyö, kehittämisprojektit ja asiantuntijavaihto.

TILINPÄÄTÖS

Hallituksen toimintakertomus vuodelta 2008

Hallinnonuudistus

Kansaneläkelaitoksesta annetun lain muutokset tulivat voimaan 1.1.2008. Pääjohtaja ja hänen sijaisensa eivät ole enää hallituksen jäseniä. Kelan työjärjestyksen vahvistaminen siirtyi valtuuteilta hallitukselle.

Hallitus vahvisti Kelalle kesäkuussa 2008 uuden työjärjestyksen, ja se tuli voimaan 1.1.2009. Hallitus vahvisti pääjohtajan ja johtajien työnjaon ja johtajien sijaisuudet. Uutena osastona perustettiin kenttäosasto, ja etuusosastojen välistä tehtävänjakoa tarkistettiin.

Pääjohtajan tehtäväksi on laissa määritelty vastata Kansaneläkelaitoksen strategisesta suunnittelusta sekä operatiivisesta johtamisesta ja kehittämisestä, vastata asioiden esittelystä hallitukselle ja hallituksen päätösten toimeenpanosta sekä valmistella työjärjestys hallituksen päätettäväksi. Laissa säädettyjen tehtävien lisäksi pääjohtaja valmistelee vuosittain Kelan toiminta- ja taloussuunnitelman ja tekee tulossopimuksen hallituksen kanssa. Pääjohtaja tekee tulossopimukset johtajien kanssa ja vahvistaa tulosityksiköiden työjärjestykset.

Johtajat vastaavat hallituksen heidän vastuulleen antamien yksiköiden ja niille kuuluvien asioiden suunnittelusta ja johtamisesta.

Uusi johtamisjärjestelmä tuli kokonaisuudessaan voimaan vuoden 2009 alusta. Eduskunnan valitsemat valtuutetut valvovat Kelan toimintaa, hallitus johtaa ja kehittää Kela ja pääjohtaja vastaa Kelan sisäisestä toiminnasta.

Kelan hallinnointi-, johtamis- ja valvontajärjestelmien kuvaus (Corporate Governance) on Kelan internet- ja intranetsivuilla sekä tämän vuosikertomuksen liitteenä.

Strategiaperusta

Toiminta-ajatuksen mukaan Kela turvaa väestön toimeentuloa, edistää terveyttä ja tukee itsenäistä selviytymistä.

Toiminta perustuu seuraaviin arvoihin: ihmistä arvostava, osaava, yhteistyökykyinen ja uudistuva.

Hallitus on nostonut strategisesta tahtotilasta (visiosta) toimikautensa keskeiseksi ytimeksi sen, että Kelan palvelu on julkisen sektorin parasta. Tämä ydinlause on ollut pohjana laadittaessa strategiaa päämääriä, hankesalkun sisältöä ja tulokorttia. Lähtökohtana on pidetty toiminnan tasapainoista onnistumista neljän näkökulman mukaisesti: asiakas ja yhteiskunnallinen vaikuttavuus, prosessit, henkilöstö ja työyhteisön uudistuminen sekä talous. Asiakaspalvelu on hankesalkun yhteinen teema. Sitä tukevia keskeisiä hankkeita ovat palvelutoiminnan kehittämisohjelma, etuusohjelma 2015, tietojenkäsittelyn toimintasuunnitelma sekä henkilöstösuunnitelma 2011.

Vision pilareita ovat myös seuraavat: Kela on aktiivinen sosiaaliturvan ja sen toimeenpanon kehittäjä, Kela on luotettava, tehokas ja sosiaalisen vastuunsa tunteva toimija sekä Kelasta saatava sosiaaliturva on tasoltaan kohtuullista, laadukasta ja selkeää.

Strategiset linjaukset ja toimintaperiaatteet perustuvat asiakkaiden tarpeisiin ja odotuksiin. Toimintaa kehitetään ja arvioidaan entistä vahvemmin asiakkaan näkökulmasta.

Riskienhallinta

Hallituksen hyväksymä Kelan riskienhallintasuunnitelma pitää sisällään kuvauksen Kelan riskienhallinnasta ja vastuista tulosyksikkötasolle saakka, riskien luokittelun riskialueittain ja riskienhallinta-asioiden vuosikierron, Kela-tason riskikartan ja riskirekisterin sekä menettelyn vuosittaisesta riskiraportoinnista ja riskienhallinnan painopisteistä. Suunnitelma hyväksyttiin edellisessä hallituksessa 26.11.2007 ja annettiin tiedoksi nykyiselle hallitukselle 24.1.2008. Vuonna 2008 riskienhallinnassa tarkasteltiin erityisesti korkean huomion riskejä, jotka vaativat erityistoimenpiteitä ja joilla oli vaikutusta tavoitteiden toteutumiseen. Painopisteinä vuonna 2008 olivat erityisesti asiakaspalvelun, osaamisen, yhtenäisten etuusprosessien ja palvelukanavien kehittäminen.

Riskienhallinta on kehittynyt Kelassa edelleen vuoden 2008 aikana. Riskienhallintakulttuuri ja riskitietoisuus ovat lisääntyneet. Riskien toteutumisesta vuodelta 2008 voidaan todeta, että riskeihin kyettiin vuoden aikana vastaamaan sillä tavoin, ettei tavoitteiden saavuttamiseen kriittisesti vaikuttavia strategisen tason riskejä toteutunut. Tunnistettuja riskejä on kuitenkin tarkkailtava aktiivisesti edelleen.

Hallituksen marraskuussa 2008 vahvistamassa vuoden 2009 suunnitelmassa riskienhallinnan painopisteinä ovat erityisesti yhtenäiset etuusprosessit, ratkaisutoiminnan ja asiakaspalvelun järjestäminen, osaaminen, tietojärjestelmien ajantasaisuudesta huolehtiminen sekä palvelukanavien ajantasaisuudesta ja kehittämisestä huolehtiminen.

Kokonaisvastuu riskienhallinnassa on pääjohtajalla ja hallituksella. Hallitus arvioi vuosittain riskienhallintaa ja hyväksyy Kelan koko toimintaa kattavan riskienhallintasuunnitelman. Johto vastaa riskienhallinnan toteuttamisesta.

Muu toiminta vuonna 2008

Hallitus kokoontui vuoden aikana 11 kertaa. Lisäksi pidettiin hallituksen strategiaseminaari, jossa kehitettiin strategisia tavoitteita. Hallitus piti myös kolme syventävää iltakoulua.

Hallitus linjasi työskentelyään siten, että valtuutettujen puheenjohtaja voi halutessaan osallistua hallituksen kokouksiin katsoessaan sen valvontatehtävien kannalta perustelluksi. Hallituksen kokouksissa on läsnä pääjohtaja, joka esittelee asiat hallitukselle, jollei hän delegoi asian esittelyä. Hallitus perusti palkkiotyöryhmän ja tarkastustoimikunnan.

Hallitus asetti Kelan neuvottelukunnan ajalle 1.4.2008–31.3.2011. Neuvottelukunnan tehtävänä on edistää ja kehittää sosiaaliturvan toteuttamiseen osallistuvien viranomaisten ja yhteisöjen yhteistyötä sekä palvelujen käyttäjien näkökulman huomioon ottamista. Neuvottelukunnassa on monipuolinen Kelan sidosryhmien edustus. Sidoryhmät esittävät Kelan toiminnasta näkemyksiä, joita hyödynnetään toiminnan arvioinnissa ja kehittämisessä. Puheenjohtajana on pääjohtaja. Lisäksi Kelassa on kuusi erityisneuvottelukuntaa. Hallitus asetti eläkeasiain neuvottelukunnan vuosiksi 2008–2011.

Hallitus hyväksyi Kelan toiminta- ja taloussuunnitelman sekä hankesalkun vuosille 2009–2012, Kelan tulokortin vuodelle 2009 sekä teki tulossopimuksen pääjohtajan kanssa vuodelle 2009. Toiminta- ja taloussuunnitelma sisältää Kelan toiminta-ajatuksen, vision, arvot, strategiaperustan sekä tulokortin. Hallitus hyväksyi Kelan sijoitustoiminnan yleiset periaatteet ja vuoden 2009 sijoitussuunnitelman.

Osana palvelutoiminnan kehittämisohjelmaa hallitus tarkastelee Kelan toimistoverkkoa yhdessä muiden palvelukanavien käytön kanssa. Hallitus teki päätöksen lakkauttaa seitsemän Helsingin vakuutuspiirin toimistoa 1.11.2008 lukien sekä viisi muuta toimistoa muualta Suomesta 1.1.2009 lukien.

Hallitus päätti myöntää vuoden 2008 Kelan sisäisen laatukilpailun palkinnon Etelä-Pirkanmaan vakuutuspiirille. Hallitus teki neljä päätöstä vakuutuspiirien yhdistämisestä. Uuden kenttäosaston päälliköksi nimitettiin suunnittelupäällikkö, valtiotieteen maisteri Antti Hakala 1.1.2009 lukien.

Kuvallisten Kela-korttien toimittamisesta päätettiin luopua vuoden 2008 lopulla, jolloin Kelan toimistoilta poistui mahdollisuus ottaa vastaan käteismaksuja asiakkailta.

Puhelinpalvelu keskitetään Yhteyskeskuksen yksiköihin kokonaan vuoden 2009 loppuun mennessä. Uudet yksiköt on perustettu Jyväskylään ja Kemijärvelle.

Hallitus on kuukausittain saanut pääjohtajalta monipuolisen katsauksen Kelan toimintaan ja talouteen. Katsausten perusteella hallitus on keskustellut asioista ja antanut palautetta.

Rahoitus

Kelan kokonaiskulut olivat 11 489 milj. euroa vuonna 2008. Siitä etuuskuluja oli 11 116 milj. euroa ja toimintakuluja 373 milj. euroa. Kokonaiskulut lisääntyivät edellisvuodesta 5,7 %.

Tuotot ja valtion takuusuoritus olivat yhteensä 11 418 milj. euroa. Ne lisääntyivät edellisvuodesta 465 milj. euroa eli 4,2 %.

Tuotoista vakuutettujen sairausvakuutusmaksuja oli 1 546 milj. euroa ja työntantajien kansaneläke- ja sairausvakuutusmaksuja 2 494 milj. euroa. Palkansaajien työttömyysvakuutusmaksua tilitettiin Kelalle 33 milj. euroa. Yhteensä vakuutusmaksujen osuus kokonaistuotoista oli 36 %. Valtion osuudet muodostivat tuotoista 59 % ja kuntien suoritukset 5 %.

Sijoitustoiminta

Kelan hallitus vahvistaa vuosittain sijoitussuunnitelman. Sijoitustoiminnan tavoitteita ovat varmuus, tuotto ja rahaksi muutettavuus sekä sijoitusten asianmukainen monipuolisuus ja hajauttaminen. Sijoitustoiminnassa otetaan huomioon myös Kelan eri rahastojen luonne ja tarkoitus sekä tästä sijoitustoiminnalle aiheutuvat vaatimukset.

Kansaneläkerahaston ja sairausvakuutusrahaston sijoitustoiminnan painopiste on rahoitusomaisuuden sijoittamisessa. Eläkevastuurahaston varat ovat henkilöstön Kelan palvelukseen perustuvan eläkevastuun katteena. Eläkevastuurahaston varoja sijoitettaessa painotetaan portfoliosijoittamisen periaatteita. Omaisuuden allokoinnilla pyritään paitsi kasvattamaan rahaston tuottoa myös varautumaan myöhemmin vaadittavaan sijoitusten hyvään rahaksi muutettavuuteen. Sijoitusten kansainväliselle hajauttamiselle on asetettu tavoitteet ja aikataulu.

Vuoden 2008 sijoitustoimintaa leimasi syksyllä Yhdysvalloista liikkeelle lähtenyt rahoitussektorin ongelmien kärjistyminen kriisiksi. Pankkien toiminnan jatkuvuutta turvattiin erilaisilla rahoitusmalleilla sekä uusilla omistusjärjestelyillä. Samalla eri maiden keskuspankit laskivat markkinoiden rauhoittamiseksi ohjauskorkojaan useaan otteeseen. Rahoitussektorilta alkaneet tapahtumat saivat aikaan valtaisan riskillisten omaisuusluokkien myyntiaallon. Osakemarkkinoiden tuotot jäivät maailmanlaajuisesti vahvasti negatiivisiksi. Keskeisten osakemarkkinoiden tuotot vaihtelivat -34 %:sta -58 %:iin. Suomen osakemarkkinat tuottivat -47 %.

Kelan rahastojen sijoitusten tuotot jäivät arvonmuutokset huomioon ottaen vuonna 2008 negatiivisiksi. Kansaneläkerahaston osakkeiden markkina-arvo laski lähes 52 %. Eläkevastuurahaston tuotto oli puolestaan noin 36 %. Kansaneläkerahaston laskun taustalla on osakeomistuksen keskittyminen kahteen kotimaiseen suhdanneherkkään yhtiöön. Eläkevastuurahastossa

on merkittävä osakepaino, ja salkku on perinteisesti tuottanut hyvin. Vuosina 2003–2007 tuotto oli vähimmillään 8,30 % ja enimmillään 36 %. Vuonna 2008 nähty osakemarkkinoiden poikkeuksellisen raju lasku johti salkun heikkoon tuottoon.

Kelan osinkotuotot olivat lähes 56 milj. euroa, kun edellisen vuoden osinkotuotot olivat 51 milj. euroa. Kansaneläkerahaston ja sairausvakuutusrahaston rahavarojen yhteenlaskettu kuukausittainen keskiarvo oli 789 milj. euroa (edellisvuonna 740 milj. euroa). Rahavarojen keskikorko oli 4,26 % (edellisvuonna 4,09 %), ja korkotuottoja kertyi yhteensä lähes 40 milj. euroa (edellisvuonna 34 milj. euroa).

Eläkevakuutuksen rahoitus

Eläkevakuutuksen kulut olivat 3 411 milj. euroa. Ne lisääntyivät 11,4 % edellisvuodesta. Kasvu johtui kansaneläkkeisiin tehdystä tasokorotuksesta ja kuntien kalleusluokituksen poistamisesta. Kuluista 1 083 milj. euroa rahoitettiin työnantajien kansaneläkemaksuilla, 1 814 milj. euroa valtion suorituksilla etuuksiin ja 505 milj. euroa valtion takuusuorituksella.

Valtio rahoitti 40 % kansaneläkkeistä ja kokonaan perhe-eläkkeet, rintamasotilasetuudet, vammaisetuudet sekä eläkkeensajiin asumistuet.

Vuositason maksuvalmiuden turvaaminen edellyttää kansaneläkerahastolta määrättyä rahoitusomaisuuteen perustuvaa vähimmäistasoa, jonka valtio takasi vuonna 2008 takuusuorituksella.

Sairausvakuutuksen rahoitus

Sairausvakuutuksen kulut olivat 4 203 milj. euroa, ja ne lisääntyivät edellisvuodesta 7,5 %. Sairausvakuutuksen tuotot olivat 4 119 milj. euroa. Sairausvakuutus on ollut rahoituksen kannalta jaettuna työtulovakuutukseen ja sairaanhoitovakuutukseen vuodesta 2006 lähtien.

Työtulovakuutus sisältää sairauspäivärahat, vanhempainpäivärahat ja kuntoutusrahat sekä työterveyshuollon lukuun ottamatta Ylioppilaiden terveydenhoitosäätiön korvauksia. Työtulovakuutuksen etuuksia maksettiin yhteensä 1 987 milj. euroa, ja ne kasvoivat edellisvuodesta 6,9 %. Työtulovakuutuksen kuluista rahoitettiin työnantajan sairausvakuutusmaksulla 1 411 milj. euroa ja palkansaajien ja yrittäjien päivärahmaksulla 511 milj. euroa. Valtio rahoitti vähimmäismääräiset päivärahat ja osuuden yrittäjien työterveyshuollosta, yhteensä 76 milj. euroa.

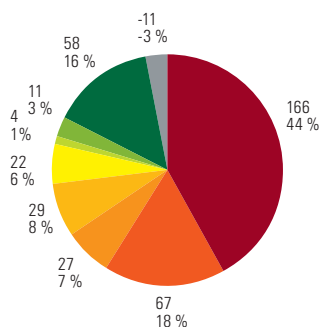
Sairaanhoitovakuutus sisältää mm. lääkekorvaukset, lääke- ja kuntoutuspalvelut. Sairaanhoitovakuutuksen etuuksia maksettiin yhteensä 1 993 milj. euroa, ja ne kasvoivat edellisvuodesta 8,2 %. Sairaanhoitovakuutuksen rahoitus jakautuu puoliksi vakuutettujen ja valtion kesken. Palkansaajilta, yrittäjiltä ja etuudensaajilta perittävää sairaanhoitomaksua kertyi 1 036 milj. euroa vuonna. Valtion osuus sairaanhoitovakuutukseen oli 1 043 milj. euroa.

Sairausvakuutusrahaston rahoitusomaisuudelle on säädetty kuluihin suhteutettu vähimmäistaso sekä kahden prosenttiyksikön liikkumavara, jonka puitteissa vähimmäistaso voi vaihdella ilman vaikutusta seuraavan vuoden vakuutusmaksuperusteisiin.

Muun sosiaaliturvan rahoitus

Vuonna 2008 muun sosiaaliturvan etuuksia maksettiin 3 874 milj. euroa. Ne vähenivät 0,6 % edellisvuodesta. Muun sosiaaliturvan etuuksista valtio rahoitti kaikkiaan 3 307 milj. euroa. Palkansaajien työttömyysvakuutusmaksua tilitettiin työttömyysturvan rahoitukseen 33 milj. euroa. Kunnat suorittivat Kelalle lastenhoidon tukeen 393 milj. euroa ja työmarkkinatukeen 141 milj. euroa.

Toimintakulujen jakautuminen vuonna 2008, milj. euroa

Toimintakulut yhteensä 373,2 milj. euroa

- Palkat ja palkkiot
- Henkilösivukulut
- Atk-käyttökulut
- Hallintokulut
- Toimitilakulut
- Muut toimintakulut sekä KanTo-hankkeen tuotot ja kulut
- Käyttöomaisuuden poistot
- Ostopalvelut
- Tuotot (ilman KanTo-hanketta)

Toimintakulut

Toimintakulujen yhteismäärä oli 373,2 milj. euroa vuonna 2008, mikä on 3,2 % kokonaiskuluista. Toimintakulut kasvoivat edellisvuodesta 6,1 %.

Palkka- ja palkkiokulut olivat 165,5 milj. euroa ja kasvoivat edellisvuodesta 4,1 %. Henkilösivukulut olivat yhteensä 67,1 milj. euroa.

Muiden toimintakulujen yhteismäärä oli 82,7 milj. euroa. Muista toimintakuluista atk-käyttökuluja oli 27,4 milj. euroa. Niiden määrä kasvoi 12,6 % edellisvuodesta. Käyttöomaisuuden poistoja oli 11,0 milj. euroa sekä toimintakuluja vähentäviä tuottoja 11,3 milj. euroa.

Ostopalveluista, joista suurin erä on Verohallinnolle maksettavat verotuskustannukset, maksettiin yhteensä 58,2 milj. euroa.

Työnantajan kansaneläke- ja sairausvakuutusmaksuperusteet % maksettujen palkkojen määrästä

Kansaneläkemaksu	2007	2008	2009	2009
Yksityinen sektori ¹			I–III	IV–XII
I maksuluokka	0,901	0,801	0,801	0,00
II maksuluokka	3,101	3,001	3,001	2,20
III maksuluokka	4,001	3,901	3,901	3,10

Julkinen sektori	1,951	1,851	1,851	1,05
------------------	-------	-------	-------	------

Sairausvakuutusmaksu

Yksityinen ja julkinen sektori	2,05	1,97	2,00	2,00
--------------------------------	------	------	------	------

¹ Maksuluokka määräytyy yrityksen tekemien poistojen määrän sekä poistojen ja palkkojen suhteen perusteella.

Vakuutetun sairausvakuutusmaksuperusteet

	2007	2008	2009
Palkansaajat ja MYEL-vakuutetut yrittäjät			
sairaanhoitomaksu ¹	1,28	1,24	1,28
päivärahamaksu ²	0,75	0,67	0,70
YEL-vakuutetut yrittäjät			
sairaanhoitomaksu ¹	1,28	1,24	1,28
päivärahamaksu ²	0,91	0,81	0,79
Eläkkeen- ja etuudensaajat			
sairaanhoitomaksu ¹	1,45	1,41	1,45

¹ Prosenttia kunnallisverotuksessa verotettavasta ansiotulosta, yrittäjillä prosenttia nettotyötulosta.

² Prosenttia veronalaisesta palkkatulosta ja yrittäjien työtulosta.

Eläkevastuurahasto

Kelan toimihenkilöiden vakuutustekninen täysi eläkevastuu oli vuoden lopussa 1 600,5 milj. euroa, josta jo alkaneiden eläkkeiden osuus oli 715 milj. euroa. Täysi eläkevastuu lisääntyi kertomusvuonna 80 milj. euroa, mikä johtui eläkkeiden ja eläkekertymän kasvusta.

Kannatusmaksuilla katettu eläkevastuu on täydestä vastuusta 41 %. Työntekijäin eläkemaksulla katetun vastuun määrä oli 33,7 milj. euroa. Katettavan eläkevastuun määrä vuoden 2008 lopussa oli yhteensä 689,9 milj. euroa. Tämän lisäksi eläkevastuurahastossa oli varoja 115 milj. euroa.

Eläkevastuurahastoon suoritettiin työnantajan kannatusmaksuna 41,2 milj. euroa. Lisäksi rahastoon suoritettiin työntekijän eläkemaksua 8,1 milj. euroa, josta 3,5 milj. euroa käytettiin eläkevastuun katteen lisäykseksi.

Toimisuhte-eläkkeitä Kela maksoi kaikkiaan 60,7 milj. euroa, jossa oli kasvua edellisvuodesta 7,5 %.

TULEVAISUUDENNÄKYMÄT

Parasta palvelua – helposti ja läheltä

Strategiset linjaukset käytännöksi

Tavoitteena on, että Kelassa asiointi on helppoa ja palvelua saa läheltä. Palvelun helppous merkitsee esimerkiksi etuuksien hakemisen yksinkertaistamista. Lomakkeiden tulee olla selkeitä ja ymmärrettäviä. Etuuskäsittely hoidetaan siten, että asiakasta vaivataan mahdollisimman vähän. Lisätiedot pyydetään ensisijaisesti soittamalla asiakkaalle, ja hakemus täydennetään keskustelun perusteella.

Asioinnin helppoutta lisäävät automatisointi ja suorakorvausmenettely. Helppous tarkoittaa myös, että asiakkaita ohjataan aktiivisesti käyttämään heille sopivinta palvelukanavaa.

Palvelua läheltä

Palvelun läheisyys merkitsee vaihtoehtoisia palvelukanavia ja laajaa palveluverkkoa. Toimistoasiointi on muuttunut monikanavaiseksi Kela-asioinniksi.

Puhelin ja verkkopalvelut ovat aina asiakkaan lähellä. Puhelinpalvelua tarjoavan Yhteyskeskuksen toiminta kattaa koko maan vuoden 2009 aikana. Verkkoon luodaan kattavat asiointipalvelut, jotka sopivat kuhunkin elämäntilanteeseen. Monipuolisia asiointitapoja ja -kanavia tarjotaan myös yhteistyössä muiden organisaatioiden kanssa.

Riittävän kattava toimistoverkko on tulevaisuudessakin tärkeä. Toimistossa asiointia tarvitaan jatkossa pääosin erityistä asiantuntemusta edellyttävissä asiakaskohtaamisissa. Toimistopalvelun tueksi otetaan käyttöön ajanvarauspalvelu.

Kokemus hyvästä palvelusta

Hyvä palvelu lähtee asiakkaiden tarpeiden tuntemisesta. Asiakastutkimukset ja systemaattinen asiakaspalautteen kokoaminen ja analysointi ovat avaimia parhaaseen palveluun. Asiakasraadeilta saatava arvokas tieto auttaa palvelujen kehittämisessä yhä asiakaslähtoisemmiksi. Palvelu huomioi ihmiset erilaisissa elämäntilanteissa. Myös erityisryhmät saavat juuri heille kohdennettua palvelua. Täsmäpalvelusta on esimerkkinä In To Finland -palvelupiste Suomeen töihin tuleville ulkomaalaisille.

Mallinnetussa palvelussa asiakkaan asia hoidetaan ”kerralla kuntoon”, ottipa asiakas yhteyttä kehen tai mihin tahansa Kelassa. Kerralla kuntoon -ajatus toteutuu silloin, kun asiakas on palvelutilanteen jälkeen tietoinen, miten hänen asiansa jatkossa etenee, mitä hänen tulee seuraavaksi tehdä ja esimerkiksi milloin mahdollinen ajanvarauksen aika on.

Ihmisläheinen viestintä ja yhtenäinen ilme

Viestintä tukee parasta palvelua. Kelan uudistettu asiakasviestintä on ihmisläheistä, ja siitä näkyy palveluhenkisyys. Asiakasviestinnän uusi ilme näkyy mm. esitteissä, julisteissa, messuosastoilla ja lehdissä.

Kelan uudistetut internetsivut helpottavat tiedon löytymistä ja ohjaavat asiakkaita tehokkaammin käyttämään verkkopalveluja. Uudessa palvelussa on huomioitu henkilöasiakkaiden lisäksi työnantaja-asiakkaat ja yhteistyökumppanit.

Tietoon ja asiantuntemukseen luotetaan

Yli 70-vuotisen historiansa aikana Kelalle on tullut jatkuvasti uusia tehtäviä. Keväällä 2009 elatustukijärjestelmän toimeenpano siirtyy kunnilta Kelaan. Etuusasioiden lisäksi Kela on saanut viime vuosina hoitaakseen merkittäviä uudenlaisia tehtäviä.

Uusin Kelalle siirtyvä tehtävä on vaikeavammaisten tulkkauspalvelun järjestäminen. Siirron perusteluissa todettiin mm., että Kelalla katsottiin olevan parhaat edellytykset järjestää palvelu siten, että palvelut ovat kattavasti saatavilla ja että toiminta hoidetaan valtakunnallisesti yhtenäisin perustein.

Kelan tehtävänä on rakentaa 2007–2011 kansallinen terveydenhuollon tietojärjestelmäpalvelu ja sen jälkeen ylläpitää sitä terveydenhuollon toimintayksiköiden käyttöä varten.

Kelan tietotekniseen osaamiseen luotetaan myös kansainvälisesti. Kela on valittu kuuden EU-maan joukkoon pilotoimaan uutta EU:n sähköistä tiedonvaihtoarkkitehtuuria. Kela toimii Suomessa koko sosiaaliturvasektorin osalta nk. access pointina, jonka kautta muista EU-jäsenvaltioista tulevat tiedot välitetään muille sektoreille (työeläkelaitoksille, julkiselle terveydenhuololle, työvoimahallinnolle, työttömyyskassoille ja tapaturmavakuutuslaitoksille).

Kelan asiantuntemusta, osaavaa henkilöstöä ja tietotaito-osaamista arvostetaan. Kela on tulevaisuudessakin vahva osaaja ja asiantuntija eri aloilla mm. ministeriöiden lainmuutosten valmistelussa. Kelan toteuttaman lainsäädännön tehokas toimeenpano, osaava henkilöstö, kehittyneet ja monipuoliset palvelukanavat, hyvä hallinto, asiantuntevat ja tehokkaat tukitoiminnot sekä laadukas palvelu varmistavat asiakkaille parhaan julkisen sektorin palvelun.

Talous

Vuonna 2009 Kelan kulujen arvioidaan lisääntyvän 12,4 mrd. euroon eli 8 % vuodesta 2008. Erityisesti työttömyysturvaetuusien määrä nousee taloudellisen tilanteen heikentyessä. Huhtikuun alusta Kelan hoidettavaksi tulee uusi etuus, kun elatustuen toimeenpano siirtyy kunnilta Kelalle.

Vuoden 2009 alusta lukien Kelan rahoitusta selkiytettiin. Muun sosiaaliturvan etuuksien hoitamista varten perustettiin itsenäinen sosiaaliturvan yleisrahasto. Sairausvakuutuksen rahoitusomaisuuden liikkumavaraa laajennettiin kahdella prosenttiyksiköllä vakuutusmaksujen maksuprosenttien pienten heilahtelujen välttämiseksi. Kansaneläkerahaston rahoitusta uudistettiin siten, että valtio rahoittaa 53 %:n perusrahoitusosuudella kansaneläkkeitä ja toimintakuluja sekä turvaa rahaston vähimmäistason lisärahoitusosuudella. Kaikkien työnantajien kansaneläkemaksua alennetaan 0,801 % huhtikuun alusta 2009. Valtion perusrahoitusosuutta kansaneläkkeistä korotetaan samalla 53 %:sta 76 %:iin. Vuoden 2010 alusta kansaneläkemaksu on tarkoitus poistaa pysyvästi. Kansaneläkkeiden kestävä rahoitus turvataan jatkossa pysyvällä tavalla. Toimintakulut kohdennetaan vuodesta 2009 lähtien toimintojen suhteessa kansaneläkerahastoon, sairausvakuutusrahastoon ja sosiaaliturvan yleisrahastoon.

***”Asiakkaat
otettiin entistä
kiinteämmin
mukaan
kehitystyöhön
asiakasraadeissa.”***

TULOSLASKELMA (1 000 €)

	2008	2007
TUOTOT		
Kansaneläkevakuutus	-2 897 150	-2 484 222
Työnantajien maksut	-1 083 008	-1 100 397
Valtion osuudet etuuksista	-1 814 141	-1 383 825
Työtulovakuutus	-1 997 491	-1 958 438
Vakuutusmaksut	-1 921 967	-1 882 706
Valtion osuudet etuuksista	-75 523	-75 736
Takautumissuoritukset	-1	3
Sairaanhoitovakuutus	-2 091 781	-2 010 146
Vakuutusmaksut	-1 035 684	-1 001 794
Valtion osuus sairaanhoitovakuutukseen	-1 043 119	-991 054
Saadut EU-korvaukset	-12 465	-16 781
Takautumissuoritukset	-513	-517
Muu sosiaaliturva	-3 874 396	-3 896 822
Valtion suoritus etuuksiin	-3 307 378	-3 295 138
Kuntien suoritukset etuuksiin	-533 788	-553 233
Palkansaajan työttömyysvakuutusmaksu	-33 000	-48 360
Muun sosiaaliturvan tuotot	-229	-91
Sijoitusten tuotot ja kulut	-18 020	-17 382
Rahoitustuotot ja kulut	-34 574	-30 720
Muut tuotot ja kulut	-142	1 529
	-10 913 554	-10 396 201
KULUT		
Eläke- ja vammaisetuudet	3 256 380	2 916 921
Työtulovakuutus	1 986 911	1 858 026
Sairaanhoitovakuutus	1 992 653	1 841 597
Työttömyysturvaetuuudet	822 715	877 670
Lapsiperheiden etuudet	1 829 849	1 816 145
Opintoetuudet	737 731	714 044
Asumistuki	428 335	430 708
Muut etuudet	60 904	62 618
Etuudet yhteensä	11 115 478	10 517 730
EtuusKate	201 924	121 529
Toimintakulut		
Tuotot	-17 313	-11 627
Henkilöstökulut	232 593	222 429
Palkat ja palkkiot	165 542	159 050
Henkilösivukulut	67 051	63 379
Muut toimintakulut	99 711	85 901
Ostopalvelut	58 162	54 939
	373 153	351 642
Valtion osuus Kevan kokonaismenoista	-504 772	-557 130
Kuntoutusvarauksen muutos	2 030	3 678
Ylijäämä + / alijäämä -	-72 335	80 281
Eläkevastuurahasto (Elva)	2008	2007
TUOTOT		
Kannatusmaksut	-41 201	-37 784
Omaisuu-den tuotot	-30 460	-49 803
Työntekijöiden eläkemaksut	-8 085	-7 874
Vilma-laitosten hyvitykset	-1 328	-983
Työttömyysvakuutusrahaston suoritukset	-1 090	-1 167
	-82 164	-97 611
KULUT		
Toimisuhte-eläkkeet	60 719	56 493
Vilma-laitosten maksamat eläkkeet	1 301	892
Muut kulut	17	822
Eläkevastuurahaston katteen lisäys	36 386	31 478
	98 423	89 684
Ylijäämä + / alijäämä -	-16 259	7 926

TASE (1 000 €)

VASTAAVAA	31.12.2008	31.12.2007
Pysyvät vastaavat		
Aineettomat hyödykkeet	14 384	14 688
Atk-ohjelmat	14 384	14 688
Aineelliset hyödykkeet	93 167	85 045
Rakennukset	60 118	46 402
Perusparannukset	9 108	8 334
Koneet ja kalusto	6 719	7 836
KanTo-hankkeen investoinnit	4 612	3 960
Ennakkomaksut	12 610	18 513
Sijoitukset	238 476	427 941
Käyttöomaisuussijoitukset	63 213	64 196
Osakkeet ja osuudet	63 213	64 196
Muut sijoitukset	175 262	363 745
Osakkeet	175 262	363 745
	346 026	527 674
Vaihtuvat vastaavat		
Lyhytaikaiset saamiset	276 406	154 103
Rahastojen väliset saamiset	4 726	15 899
Myyntisaamiset	5 173	3 832
Siirtosaamiset	1 200	5 124
Muut saamiset	6 138	7 338
Ennakkomaksut	259 169	121 911
Rahoitusarvopaperit	0	0
Rahat ja pankkisaamiset	690 770	701 111
	967 175	855 213
Yhteensä	1 313 201	1 382 887
ELÄKEVASTUURAHASTO	2008	2007
Pysyvät vastaavat		
Sijoitukset		
Korkorahastot	178 986	141 391
Osakkeet ja osuudet	469 888	993 345
Muut sijoitukset	55 500	62 000
Eläkevastuurahaston vajeus	44 178	52 105
Vaihtuvat vastaavat		
Lyhytaikaiset saamiset	6 580	5 718
Rahastojen väliset saamiset	13	648
Siirtosaamiset	117	493
Saamiset vilma-laitoksilta	2 310	917
Ennakkomaksut	4 139	3 660
Rahoitusarvopaperit	7 435	9 433
Rahat ja pankkisaamiset	75 738	42 534
	89 754	57 685
Yhteensä	838 306	1 306 526
Vastaavaa yhteensä	2 151 507	2 689 413

VASTATTAVAA	31.12.2008	31.12.2007
Oma pääoma		
Kansaneläkerahasto	-239 731	-225 782
Rahasto vuoden alussa	-225 782	-225 224
Rahaston muutos	-13 949	-558
Sairausvakuutusrahasto	-382 183	-468 467
Rahasto vuoden alussa	-468 467	-388 745
Rahaston muutos	86 284	-79 722
Arvonkorotusrahasto	-182 138	-367 100
Rahasto vuoden alussa	-367 100	-487 299
Rahaston muutos	184 961	120 199
	-804 053	-1 061 349
Varaukset		
Kuntoutusvaraus		
Varaus vuoden alussa	-36 754	-33 076
Varauksen lisäys	-101 311	-99 778
Varojen käyttö	99 282	96 100
	-38 784	-36 754
Vieras pääoma		
Lyhytaikainen vieras pääoma		
Saadut ennakot	-226 182	-124 325
Rahastojen väliset velat	-147 798	-53 220
Ostovelat	-7 328	-8 032
Siirtovelat	-41 205	-35 866
Muut lyhytaikaiset velat	-47 851	-63 340
	-470 365	-284 784
Yhteensä	-1 313 201	-1 382 887
ELÄKEVASTUURAHASTO	2008	2007
Oma pääoma		
Eläkevastuurahasto	-689 877	-653 491
Katettava vastuu vuoden alussa	-653 491	-622 013
Katettavan vastuun lisäys	-36 386	-31 478
Muu oma pääoma	16 259	-7 926
Arvonkorotusrahasto	-161 254	-641 254
Rahasto vuoden alussa	-641 254	-594 261
Rahaston lisäys	480 000	-46 993
Ylijäämä - / alijäämä +	16 259	-7 926
	-834 873	-1 302 672
Vieras pääoma		
Lyhytaikainen vieras pääoma		
Rahastojen väliset velat	0	-2 962
Siirtovelat	-2	0
Velat vilma-laitoksille	-2 193	-892
Muut lyhytaikaiset velat	-1 238	0
	-3 433	-3 854
Yhteensä	-838 306	-1 306 526
Vastattavaa yhteensä	-2 151 507	2 689 413

TULOSLASKELMAT JA TASEET RAHASTOITTAIN, Tuloslaskelma (1 000 €)

KANSANELÄKEVAKUUTUS	2008	2007
TUOTOT		
Työnantajien maksut	-1 083 008	-1 100 397
Valtion osuudet etuuksista	-1 814 141	-1 383 825
Sijoitusten tuotot ja kulut	-18 020	-17 382
Rahoitustuotot ja -kulut	-4 718	-4 191
Muut tuotot ja kulut	-68	427
	-2 919 956	-2 505 368
KULUT		
Eläke- ja vammaisetuudet	3 256 380	2 916 921
Muut etuudet	5 138	4 364
	3 261 518	2 921 286
Etuuskate / alijäämä + / ylijäämä -	341 562	415 917
Kevan osuus toimintakuluista	149 261	140 654
Valtion osuus Kevan kokonaismenoista	-504 772	-557 130
Suoritukset Savan ja Kevan välillä	0	0
Ylijäämä + / alijäämä -	13 949	558

SAIRAUSVAKUUTUS	2008	2007
TUOTOT		
Työtulovakuutus	-1 997 491	-1 958 438
Sairausvakuutuksen päivärahamaksu	-510 547	-519 765
Työnantajan sairausvakuutusmaksu	-1 411 420	-1 362 941
Valtion osuudet etuuksista	-75 523	-75 736
Takautumissuoritukset	-1	3
Sairaanhoitovakuutus	-2 091 781	-2 010 146
Sairausvakuutuksen sairaanhoitomaksu	-1 035 684	-1 001 794
Valtion osuus sairaanhoitovakuutukseen	-1 043 119	-991 054
Saadut EU-korvaukset	-12 465	-16 781
Takautumissuoritukset	-513	-517
Rahoitustuotot ja -kulut	-29 856	-26 529
Muut tuotot ja kulut	-75	1 102
	-4 119 202	-3 994 011
KULUT		
Työtulovakuutus	1 986 911	1 858 026
Päivärahasuoritukset	1 730 015	1 650 420
Työterveyshuolto	256 896	207 606
Sairaanhoitovakuutus	1 992 653	1 841 597
Sairaanhoitokorvaukset	1 711 587	1 562 267
Työterveyshuolto	21 545	21 942
Kuntoutuspalvelut	241 091	237 507
Muut etuudet	18 431	19 882
	3 979 564	3 699 623
Etuuskate / alijäämä + / ylijäämä -	-139 638	-294 388
Toimintakulut (Savan osuus)	223 892	210 987
Suoritukset Savan ja Kevan välillä	0	0
Kuntoutusvarauksen muutos	2 030	3 678
Ylijäämä + / alijäämä -	-86 284	79 722

MUU SOSIAALITURVA	2008	2007
TUOTOT		
Valtion suoritus etuuksiin	-3 307 378	-3 295 138
Kuntien suoritukset lastenhoidon tukeen	-393 081	-393 702
Kuntien suoritukset työmarkkinatuen passiiviosaan	-140 707	-159 531
Palkansaajan työttömyysvakuutusmaksu	-33 000	-48 360
Takautumissuoritukset työnantajilta	-16	-7
Työttömyysvakuutusrahaston suoritukset	-88	-84
ETA-työttömyyskorvaukset	-125	0
Sijoitusten tuotot ja kulut	0	0
Rahoitustuotot ja -kulut	0	0
	-3 874 396	-3 896 822
KULUT		
Työttömyysturvaetuudet	822 715	877 670
Lapsiperheiden etuudet	1 829 849	1 816 145
Opintoetuudet	737 731	714 044
Asumistuki	428 335	430 708
Muut etuudet	55 766	58 254
	3 874 396	3 896 822
Ylijäämä + / alijäämä -	0	0
ELÄKEVASTUURAHASTO		
TUOTOT		
Kannatusmaksut	-41 201	-37 784
Omaisuuuden tuotot	-30 460	-49 803
Työntekijöiden eläkemaksut	-8 085	-7 874
Vilma-laitosten hyvitykset	-1 328	-983
Työttömyysvakuutusrahaston suoritukset	-1 090	-1 167
	-82 164	-97 611
KULUT		
Toimisuhte-eläkkeet	60 719	56 493
Vilma-laitosten maksamat eläkkeet	1 301	892
Muut kulut	17	822
Eläkevastuurahaston katteen lisäys	36 386	31 478
	98 423	89 684
Ylijäämä + / alijäämä -	-16 259	7 926

TULOSLASKELMAT JA TASEET RAHASTOITTAIN, Tase (1 000 €)

VASTAAVAA	2008	2007
KANSANELÄKEVAKUUTUS		
Pysyvät vastaavat		
Aineettomat hyödykkeet	5 753	5 875
Atk-ohjelmat	5 753	5 875
Aineelliset hyödykkeet	51 750	48 117
Rakennukset	35 770	30 283
Perusparannukset	3 643	3 334
Koneet ja kalusto	2 681	3 135
KanTo-hanke	4 612	3 960
Ennakkomaksut	5 044	7 405
Sijoitukset		
Käyttöomaisuussijoitukset	25 285	25 678
Osakkeet ja osuudet	25 285	25 678
Muut sijoitukset	175 262	363 745
Osakkeet	175 262	363 745
	258 051	443 415
Vaihtuvat vastaavat		
Lyhytaikaiset saamiset		
Rahastojen väliset saamiset	2 750	2 962
Myyntisaamiset	2 082	1 540
Siirtosaamiset	570	2 298
Muut saamiset	74	70
Ennakkomaksut	123 053	9
Rahoitusarvopaperit	0	0
Rahat ja pankkisaamiset	118 797	135 064
	247 326	141 943
Vastaavaa yhteensä	505 376	585 359
SAIRAUSVAKUUTUS		
Pysyvät vastaavat		
Aineettomat hyödykkeet	8 630	8 813
Atk-ohjelmat	8 630	8 813
Aineelliset hyödykkeet	41 417	36 928
Rakennukset	24 348	16 118
Perusparannukset	5 465	5 001
Koneet ja kalusto	4 038	4 702
Ennakkomaksut	7 566	11 108
Sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet	37 928	38 517
	87 975	84 259
Vaihtuvat vastaavat		
Lyhytaikaiset saamiset		
Rahastojen väliset saamiset	1 975	12 928
Myyntisaamiset	3 091	2 291
Siirtosaamiset	630	2 826
Muut saamiset	4 494	5 771
Ennakkomaksut	97 106	83 290
Rahoitusarvopaperit	0	0
Rahat ja pankkisaamiset	571 973	566 046
	679 269	673 151
Vastaavaa yhteensä	767 244	757 409
MUU SOSIAALITURVA		
Vaihtuvat vastaavat		
Lyhytaikaiset saamiset		
Rahastojen väliset saamiset	0	10
Muut saamiset	1 570	1 496
Ennakkomaksut	39 010	38 612
Vastaavaa yhteensä	40 581	40 119
ELÄKEVASTUURAHASTO		
Pysyvät vastaavat		
Sijoitukset		
Korkorahastot	178 986	141 391
Osakkeet ja osuudet	469 888	993 345
Muut sijoitukset	55 500	62 000
Eläkevastuurahaston vajeus	44 178	52 105
Vaihtuvat vastaavat		
Lyhytaikaiset saamiset	6 580	5 718
Rahastojen väliset saamiset	13	648
Siirtosaamiset	117	493
Saamiset vilma-laitoksilta	2 310	917
Ennakkomaksut	4 139	3 660
Rahoitusarvopaperit	7 435	9 433
Rahat ja pankkisaamiset	75 738	42 534
	89 754	57 685
Vastaavaa yhteensä	838 306	1 306 526

VASTATTAVAA	2008	2007
KANSANELÄKEVAKUUTUS		
Oma pääoma		
Kansaneläkerahasto	-239 731	-225 782
Rahasto vuoden alussa	-225 782	-225 224
Rahaston muutos	-13 949	-558
Arvonkorotusrahasto	-130 803	-315 765
Rahasto vuoden alussa	-315 765	-426 748
Rahaston muutos	184 961	110 983
	-370 534	-541 547
Vieras pääoma		
Lyhytaikainen vieras pääoma		
Saadut ennakot yhteensä	-94 293	-5 968
Rahastojen väliset velat	-13	-2 668
Ostovelat	-3 215	-2 637
Siirtovelat	-14 411	-14 446
Muut lyhytaikaiset velat	-22 834	-18 027
Tilitettävä arvonlisävero	-77	-65
	-134 842	-43 812
Vastattavaa yhteensä	-505 376	-585 359
SAIRAU SVAKUUTUS		
Oma pääoma		
Sairausvakuutusrahasto	-382 183	-468 467
Rahasto vuoden alussa	-468 467	-388 745
Rahaston lisäys/vähennys	86 284	-79 722
Arvonkorotusrahasto	-51 335	-51 335
Rahasto vuoden alussa	-51 335	-60 551
Rahaston lisäys/vähennys	0	9 216
	-433 519	-519 802
Varaukset		
Kuntoutusvaraus		
Varaus vuoden alussa	-36 754	-33 076
Varauksen lisäys	-101 311	-99 778
Varojen käyttö	99 282	96 100
	-38 784	-36 754
Vieras pääoma		
Lyhytaikainen vieras pääoma		
Saadut ennakot	-88 461	-78 077
Rahastojen väliset velat	-150 632	-50 552
Ostovelat	-4 114	-5 395
Siirtovelat	-26 795	-21 420
Muut lyhytaikaiset velat	-24 940	-45 408
	-294 942	-200 853
Vastattavaa yhteensä	-767 244	-757 409
MUU SOSIAALITURVA		
Vieras pääoma		
Lyhytaikainen vieras pääoma		
Saadut ennakot	-43 428	-40 280
Muut lyhytaikaiset velat	2 847	161
	-40 581	-40 119
ELÄKEVASTUURAHASTO		
Oma pääoma		
Eläkevastuurahasto	-689 877	-653 491
Katettava vastuu vuoden alussa	-653 491	-622 013
Katettavan vastuun lisäys	-36 386	-31 478
Muu oma pääoma	16 259	-7 926
Arvonkorotusrahasto	-161 254	-641 254
Rahasto vuoden alussa	-641 254	-594 261
Rahaston lisäys	480 000	-46 993
Ylijäämä - / alijäämä +	16 259	-7 926
	-834 873	-1 302 672
Vieras pääoma		
Lyhytaikainen vieras pääoma		
Rahastojen väliset velat	0	-2 962
Siirtovelat	-2	0
Velat vilma-laitoksille	-2 193	-892
Muut lyhytaikaiset velat	-1 238	0
	-3 433	-3 854
Vastattavaa yhteensä	-838 306	-1 306 526

TUOSLASKELMAN JA TASEEN LIITETIEDOT

1. Tilinpäätöksen rakenne, perusteet ja arvostusperiaatteet

Tilinpäätöksessä esitetään Kelan tuloslaskelma ja tase yhdistettynä siten, että kansaneläkevakuutuksen, sairausvakuutuksen ja muun sosiaaliturvan luvut on yhdistetty. Eläkevastuuraahasto esitetään omakatteisena rahastona. Yhdistetystä taseesta on eliminoitu Kevan, Savan ja muun sosiaaliturvan väliset erät. Yhdistetyn tuloslaskelman ja taseen lisäksi kustakin osasta on oma tuloslaskelmansa ja taseensa.

Tilinpäätöksen perusteet noudattavat valtuutettujen päätöksen mukaisesti pääosin maksuperustetta. Viime vuosina suoriteperusteisuutta on lisätty. Rahastojen väliset tilitykset, ennakonpidätykset ja sosiaaliturvamaksut, sairauksien ehkäisemis- ja kuntoutusvaraus, arvonlisäverotilitykset, korot, käyttö- ja sijoitusomaisuuden ostot ja myynnit, kurssierot ja vastaavat erät sekä toimintakulut kirjataan suoriteperusteisesti.

Harkinnanvaraisen kuntoutuksen varauksen käyttö kirjataan tuloslaskelmaan suoriteperusteisesti kuluksi yksilökohtaisen kuntoutuksen osalta ja muilta osin sitoumusperusteella. Myös varauksen muutos merkitään tuloslaskelmaan.

Valtuutettujen päätöksen mukaisesti omaisuuden arvostusperiaatteena käytetään käyviä arvoja tilinpäätöksestä vuodelta 2006 alkaen. Aikaisemmin valtuutettujen päätöksen mukaisesti omaisuuden arvostusperiaatteena käytettiin varovaisia käyviä arvoja, jotka kiinteistöjen ja toimisto-osakkeiden osalta olivat enintään 85 % käyvästä arvosta ja muiden osakkeiden osalta enintään 70 % tilinpäätöshetken arvosta.

Arvonkorotuksia ja arvonalennuksia tehtäessä on arvostusperiaatteena noudatettu valtuutettujen hyväksymiä enimmäisprosentteja vuoteen 2005 saakka. Arvonkorotukset ja niiden peruutukset on kirjattu taseeseen ja arvonalennukset ja niiden oikaisu tuloslaskelmaan. Käyvän arvon määrittelyssä on osakkeissa käytetty tilinpäätöshetken pörssikursseja. Kiinteistöjen ja kiinteistö- ja asunto-osakeyhtiöiden osakkeiden arvot perustuvat kiinteistölinjan arvioihin ja osittain ulkopuolisiin arvioihin.

Vuoden 2003 tilinpäätöksestä lukien käyttöomaisuudesta on tehty suunnitelman mukaiset tasapaisotot. Kalustosta aktivoidaan vain mahdolliset asiakaspalvelutiskihankinnat. Lokakuussa 2006 siirryttiin Tahti-järjestelmään käyttöomaisuuslaskennassa. Poistoajat ovat seuraavat:

kalustoinvestoinnit	10 vuotta
atk-kone- ja laiteinvestoinnit	4 vuotta
puhelinvaihte- ja koneinvestoinnit	10 vuotta
muut kone- ja laiteinvestoinnit	5 vuotta
atk-ohjelmoinvestoinnit (ostetut)	5 vuotta
toimitilojen peruskorjaukset	5 vuotta
kiinteistöjen peruskorjaukset	20 vuotta

2. Valtion suoritukset etuuksiin, 1 000 euroa

	Keva	Sava	MST	Yhteensä
Valtion suoritukset etuuksiin	1 814 141	1 118 643	3 307 378	6 240 162
Kansaneläkeosuus	957 904			957 904
Perhe-eläkesuoritukset	37 312			37 312
Eläketä saavan hoitotukisuoritukset	285 823			285 823
Rintamasotilasetuussuoritukset	69 949			69 949
Eläkkeensaajien asumistukisuoritukset	354 962			354 962
Lapsen hoitotukisuoritukset	70 357			70 357
Vammaistukisuoritukset	31 410			31 410
Ruokavaliokorvauksista	6 424			6 424
Vähimmäispäivärahaosuus		74 360		74 360
Osuus vanhempainpäivärahoista		780		780
Osuus yrittäjien työterveyshuollosta		384		384
Sairaanhoitovakuutusosuus		1 043 119		1 043 119
Työttömyysturva		648 778	648 778	1 297 556
Lapsiperheiden etuudet		1 436 768	1 436 768	2 873 536
Opintoetuudet		737 731	737 731	1 475 462
Asumistuki		428 335	428 335	856 670
Muut etuudet		55 766	55 766	111 532

3. Sijoitusten tuotot ja kulut sekä rahoitustuotot ja -kulut, 1 000 euroa

	Keva	Sava	Elva	Yhteensä
Sijoitusten tuotot ja kulut	18 020	0	26 493	44 513
Korot ja osingot	18 010	0	38 412	56 422
Muut sijoitustuotot ja -kulut	10	0	-11 919	-11 909
Rahoitustuotot ja -kulut	4 718	29 856	3 967	38 541

Kansaneläke- ja sairausvakuutusrahaston sijoitusten tuotot ja kulut, 1 000 euroa

	2008	2007
Osinkotuotot		18 010
Omaisuuksien myyntituotot		0
Vuokratuotot		10
Sijoitusten tuotot ja kulut tuloslaskelmassa	18 020	17 382
Arvonkorotusten muutos taseessa	-188 483	-104 784
Sijoitusten tuotot ja kulut yhteensä	-170 463	-87 403

Eläkevastuuraahaston omaisuuden tuotot, 1 000 euroa

	2008	2007
Rahoitusomaisuuden korkotuotot	3 967	3 635
Sijoitusten korkotuotot	604	991
Osinkotuotot	37 808	33 534
Vuokratuotot	4 340	3 877
Myyntituotot	25 288	10 909
Muut kulut	0	0
Arvonlennusten muutos tuloslaskelmassa	-41 547	-3 143
Omaisuuksien tuotot tuloslaskelmassa	30 460	+ 49 803
Arvonkorotusten muutos taseessa	-473 962	+ 58 170
Omaisuuksien tuotot yhteensä	-443 502	+ 107 973

4. Etuudet, 1 000 euroa

	Keva	Sava	MST	Yhteensä
Eläke- ja vammaisetuudet	3 256 380			3 256 380
Kansaneläkkeet	3 041 730			3 041 730
Perhe-eläkkeet	36 574			36 574
Rintamasotilasetuudet	69 963			69 963
Lapsen hoitotuet	70 248			70 248
Vammaistuet	31 327			31 327
Ruokavaliokorvaukset	6 538			6 538
Työtulovakuutus	1 986 911			1 986 911
Päivärahasuoritukset	1 730 015			1 730 015
Sairauspäivärahat	729 580			729 580
Vanhempainpäivärahat	803 922			803 922
Kuntoutusrahat	58 712			58 712
Työpaikkakassojen maksamat	76 928			76 928
Lomakustannuskorvaukset työnantajille	48 966			48 966
Sairauspäivärahat YEL-vakuutetuille	4 890			4 890
Päivärahasuoritukset Melalle	7 017			7 017
Työterveyshuolto	256 896			256 896
Sairaanhoitovakuutus	1 992 653			1 992 654
Sairaanhoitokorvaukset	1 711 587			1 711 587
Lääkekorvaukset	1 217 752			1 217 752
Lääkärinpalkkiokorvaukset	177 345			177 345
Tutkimus- ja hoitokorvaukset	64 112			64 112
Matkakorvaukset	213 818			213 818
Työpaikkakassojen maksamat suoritukset	38 560			38 560
Työterveyshuolto	21 545			21 545
Kuntoutuspalvelut	241 090			241 090
Vajaakuntoisten ammatillinen kuntoutus	29 091			29 091
Vaiveavainmenetysten lääkinällinen kuntoutus	112 719			112 719
Harkinnanvarainen kuntoutus	99 281			99 281
Kuntoutuksen takautumisuuritukset	-1			-1
Terveystilan ja työkyvyn lisäselvitykset	1 192			1 192
Suoritukset Melalle	3 337			3 337
EU-korvaukset	13 902			13 902
Työttömyysturvaetuudet		822 715		822 715
Peruspäivärahat		96 111		96 111
Työmarkkinatuki		681 250		681 250
Koulutusetuudet		41 649		41 649
Vuorottelukorvaus		337		337
Työttömien opiskelun tuki		3 368		3 368
Lapsiperheiden etuudet		1 829 849		1 829 849
Lastenhoidon tuki		393 871		393 871
Lapsilisät		1 424 958		1 424 958
Äitiysavustus		10 526		10 526
Adoptiotuki		494		494
Opintoetuudet		737 731		737 731
Asumistuki		428 335		428 335
Muut etuudet		5 766		5 766
Suoritukset Melalle	5 138			5 138
Maatalousyrittäjien työolosuhteselivitykset	4 760			4 760
Maatalousyrittäjien työterveyshuollon keskusyksikkö		1 293		1 293
Rintamaveteraanien matkakorvaukset		249		249
Sotilasavustus		864		864
Maahanmuuttajien erityistuki		18 238		18 238
Eläketuki		22 769		22 769
Muut etuudet	378	12 352		12 730
Etuuskuulat yhteensä	3 261 518	3 979 565	3 874 396	11 115 479

5. Toimintakulut

KEL 58 §:n ja SVL 59 §:n mukaan hallintokustannusten kokonaismäärä jaetaan kansaneläkevakuutuksen ja sairausvakuutuksen kesken jakosuhteissa 40/60.

6. Henkilöstökulut, 1 000 euroa

	2008	2007	Muutos
Palkat ja palkkiot	162 591	157 712	4 879
Lomapalkkavelan muutos	2 951	1 338	1 613
Yhteensä	165 542	159 050	6 492
Kannatusmaksut	41 201	37 784	3 417
Muut henkilösivukulut	25 850	25 595	255
Henkilöstökulut yhteensä	232 593	222 429	10 164
Palkkoihin liittyvien luontoisetujen verotusarvo	5 311	4 829	482

Hallitukselle ja johtajille on maksettu palkkoja ja palkkioita 0,8 milj. euroa.

Henkilöstön määrä

	2008	2007
Kokopäiväisen henkilöstön keskimääräinen luku vuoden 2008 aikana hallintotasoinnain keskuhallinto		
varsinaisen keskuhallinto	666	
atk-keskus	360	
työkyvyttömyyseläkkeiden ratkaisutoiminta	57	
työterveyshuollon ratkaisutoiminta	13	
tutkimusosasto	59	1 155
aluekeskukset		195
toimistot		3 378
yhteensä		4 728

7. Muut toimintakulut, 1 000 euroa

	2008	2007	Muutos
Muut toimintakulut	99 713	85 901	13 812
Atk-käyttökulut	27 365	24 310	3 055
Koneiden ja kaluston käyttökulut	1 526	712	814
Hallintokulut	28 906	26 984	1 922
Toimitilakulut	22 228	19 496	2 732
Sekalaiskulut	2 649	2 527	122
Käyttöomaisuuden poistot	11 034	9 857	1 177
Kanto-hankkeen kulut	6 005	2 015	3 990
Tuotot	-17 313	-11 627	-5 686
Muut tuotot	-11 308	-9 608	-1 700
Kanto-hankkeen tuotot	-6 005	-2 019	-3 896

8. Ostopalvelut, 1 000 euroa

	2008	2007	Muutos
Ostopalvelut	58 162	54 939	3 223
Verotuskustannukset	32 360	30 677	1 683
Apteekkipalkkiot	19 454	18 420	1 034
Työpaikkakassojen toimintakulukorvaukset	2 602	2 488	114
Muut ostopalvelut	3 746	3 353	393

9. Valtion osuus kokonaismenoista**Kansaneläkerahaston takuusuorituslaskelma, 1 000 euroa**

Nettorahoitusomaisuus 31.12.2007		+122 478
+ Tuotot yhteensä		2 919 960
Takuusuorituksessa huomioitavat omaisuuden tuotot		22 811
- Kulut yhteensä		-3 410 779
Etuudet		-3 261 518
Takuusuorituksessa huomioitavat toimintakulut		-149 261
Nettorahoitusomaisuus ennen takuusuoritusta 31.12.		-368 341
4 % vuoden 2008 kuluista		-136 431
Valtion takuusuoritus		504 772
Rahamäärät ovat kassavirtalaskelman mukaisia.		

10. Sairausvakuutusrahaston kassavirtalaskelma, 1 000 euroa

+ Vakuutusmaksut	2 957 651
+ Takautumisuoritukset	513
+ Valtion osuudet	1 118 642
+ Saadut EU-korvaukset (sh-vakuutus)	12 465
- Etuudet	3 979 564
- Ennakkomaksujen lisäys	13 816
= Kassajäämä I	95 891
+ Omaisuustuotot	29 930
= Kassajäämä II	125 821
- Toimintameno	217 272
- Käyttöomaisuuden poistot	6 620
= Kassajäämä III	98 071
Omaisuuden lisäys (-) / vähennys (+)	3 716
Lyhytaik. velkojen/saatavien muutos (+/-)	35 518
+ Rahat ja pankkisaamiset 1.1.	566 046
- Rahat ja pankkisaamiset 31.12.	499 777
	0

11. Sairausvakuutuksen varaukset, 1 000 euroa

		Varaus 31.12.2008
Kuntoutusvaraus		14 508
Yksilökohtainen kuntoutus		
Varaus 1.1.2008	14 681	
Varauksen lisäys tilivuonna	89 000	
Varauksen käyttö tilivuonna	-89 173	
Kuntoutuksen kehittämishankkeet		19 097
Varaus 1.1.2008	17 793	
Varauksen lisäys tilivuonna	8 643	
Varauksen käyttö tilivuonna	-7 339	
Tutkimus- ja kehittämistoiminta		5 179
Varaus 1.1.2008	4 280	
Varauksen lisäys tilivuonna	3 669	
Varauksen käyttö tilivuonna	-2 770	
Varaus yhteensä 31.12.2008		38 784
Varauksesta sidottu päätöksin		31 276
Varauksen muutos yhteensä (lisäys)		2 030

12. Käyttöomaisuus ja muut pitkäaikaiset sijoitukset, 1 000 euroa

Tilivuonna hankittu käyttöomaisuus on aikaisempina vuosina tilinpäätöksessä poistettu kansaneläkeasetuksen 19 §:ään perustuen kertapoistona. Poistot ovat sisällyneet kansaneläkerahaston ja sairausvakuutusrahaston muihin toimintakuluihin. Vuoden 2003 tilinpäätöksestä lukien käyttöomaisuudesta tehdään suunnitelman mukaiset poistot. Vuoden 1998 tilinpäätöksestä lukien ei kulumattonasta käyttöomaisuudesta ole tehty enää poistoja.

Kiinteistöt		
Hankintameno 1.1.2008		23 379
Kertyneet poistot tilikauden alussa		-20 838
Arvonkorotukset tilikauden alussa		44 217
Kertyneet arvonalennukset		-356
Tasearvo 1.1.2008		46 402
Lisäykset		9 929
Arvonkorotukset		4 192
Arvonalennukset		-350
Tilikauden poistot		-55
Tasearvo 31.12.2008		60 118
Eläkevastuurahaston muut sijoitukset		
Kiinteistöt		
Hankintameno 1.1.2008		47 219
Kertyneet arvonalennukset		-318
Arvonkorotukset tilikauden alussa		15 800
Tasearvo 1.1.2008		62 000
Arvonkorotukset		0
Arvonalennukset		-6 500
Tasearvo 31.12.2008		55 500
Käyttöomaisuusosakkeet (puhelinosaakkeet ja osuudet)		
Hankintameno 1.1.2008		0
Kertyneet poistot tilikauden alussa		0
Arvonkorotukset tilikauden alussa		0
Kertyneet arvonalennukset		0
Tasearvo 1.1.2008		0
Lisäykset		102
Kertyneet poistot		-102
Arvonkorotukset		462
Tasearvo 31.12.2008		462
Atk-ohjelmat		
Hankintameno 1.1.2008		25 857
Kertyneet poistot tilikauden alussa		-11 169
Tasearvo 1.1.2008		14 688
Lisäykset		4 973
Tilikauden poistot		-5 277
Tasearvo 31.12.2008		14 384
Rakennusten peruseräannukset		
Hankintameno 1.1.2008		12 264
Kertyneet poistot tilikauden alussa		-3 930
Tasearvo 1.1.2008		8 334
Lisäykset		2 771
Tilikauden poistot		-1 997
Tasearvo 31.12.2008		9 108
Ennakkomaksut 1.1.2008		18 513
Ennakkomaksujen muutos		-5 903
Ennakkomaksut 31.12.2008		12 610
Koneet ja kalusto		
Hankintameno 1.1.2008		18 001
Kertyneet poistot tilikauden alussa		-10 165
Tasearvo 1.1.2008		7 836
Lisäykset		2 648
Vähennykset		-165
Vähennysten kertyneet poistot		105
Tilikauden poistot		-3 704
Tasearvo 31.12.2008		6 720
Käyttöomaisuusosakkeet (toimisto-osakkeet)		
Hankintameno 1.1.2008		109 797
Kertyneet poistot tilikauden alussa		-102 000
Arvonkorotukset tilikauden alussa		60 795
Kertyneet arvonalennukset		-4 397
Tasearvo 1.1.2008		64 195
Lisäykset		0
Vähennykset		-1 292
Vähennyksiin kohdistuvat arvonorotukset		-1 170
Vähennysten kertyneet poistot		1 292
Arvonkorotukset		880
Arvonalennukset		0
Arvonkorotusten peruutukset		-692
Tasearvo 31.12.2008		63 213

13. Muut sijoitukset, euroa**KANSANELÄKERAHASTON OSAKKEET**

OSAKKEET	
Tasearvo 1.1.2008	363 745 260,46
Hankinta-arvo 1.1.2008	101 658 037,32
Arvonkorotukset 1.1.2008	262 087 223,13
Arvonlennukset 1.1.2008	0,00
Arvonkorotukset	130 353 670,13
Arvonkorotusten peruutukset	-318 836 867,01
Tasearvo 31.12.2008	175 262 063,58
Hankinta-arvo 31.12.2008	101 658 037,33
Arvonkorotukset 31.12.2008	73 604 026,25
Arvonlennukset 31.12.2008	0,00

ELVAN OSAKKEET

Tasearvo 1.1.2008	809 178 949,15
Hankinta-arvo 1.1.2008	251 569 490,75
Arvonkorotukset 1.1.2008	557 609 458,40
Arvonlennukset 1.1.2008	0,00
Vähennykset hankinta-arvo	-7 099 046,41
Vähennyksiin kohd. arvonkorotukset	-22 891 423,05
Arvonkorotukset	207 198 781,49
Arvonlennukset	-13 819 226,14
Arvonkorotusten peruutukset	-606 880 287,92
Arvonlennusten oikaisut	375 463,92
Tasearvo 31.12.2008	366 063 211,04
Hankinta-arvo 31.12.2008	244 470 444,34
Arvonkorotukset 31.12.2008	135 036 528,92
Arvonlennukset 31.12.2008	13 443 762,22

ELVAN KV-OSAKERAHASTOT

Tasearvo 1.1.2008	175 933 870,56
Hankinta-arvo 1.1.2008	116 369 962,57
Arvonkorotukset 1.1.2008	62 177 730,88
Arvonlennukset 1.1.2008	2 613 822,89
Arvonkorotukset	15 134 430,51
Arvonlennukset	-25 915 478,56
Arvonkorotusten peruutukset	-75 568 079,12
Arvonlennusten oikaisut	3 136 718,92
Tasearvo 31.12.2008	92 721 462,31
Hankinta-arvo 31.12.2008	116 369 962,57
Arvonkorotukset 31.12.2008	1 744 082,27
Arvonlennukset 31.12.2008	25 392 582,53

ELVAN SUORAT

Tasearvo 1.1.2008	9 433 236,26
Hankinta-arvo 1.1.2008	9 433 236,26
Arvonkorotukset 1.1.2008	0,00
Arvonlennukset 1.1.2008	0,00
Vähennykset hankinta-arvo	-2 522 818,90
Arvonkorotukset	529 523,62
Arvonlennukset	-4 487,31
Tasearvo 31.12.2008	7 435 453,67
Hankinta-arvo 31.12.2008	6 905 930,05
Arvonkorotukset 31.12.2008	529 523,62
Arvonlennukset 31.12.2008	4 487,31

ELVAN PITKÄT KORKORAHASTOT

Tasearvo 1.1.2008	131 165 877,87
Hankinta-arvo 1.1.2008	130 471 507,16
Arvonkorotukset 1.1.2008	799 581,22
Arvonlennukset 1.1.2008	105 210,51
Lisäykset hankinta-arvo	58 137 317,86
Vähennykset hankinta-arvo	-24 043 438,87
Vähennyksiin kohd. arvonkorotukset	-579 300,14
Vähennyksiin kohd. arvonlennukset	9 297,99
Arvonkorotukset	13 249 223,36
Arvonlennukset	-3 100 638,06
Arvonkorotusten peruutukset	-3 923 115,84
Arvonlennusten oikaisut	1 232 892,00
Tasearvo 31.12.2008	172 148 116,17
Hankinta-arvo 31.12.2008	164 565 386,15
Arvonkorotukset 31.12.2008	9 546 388,60
Arvonlennukset 31.12.2008	1 963 658,58

ELVAN LYHYET KORKORAHASTOT

Tasearvo 1.1.2008	10 224 893,90
Hankinta-arvo 1.1.2008	9 962 361,91
Arvonkorotukset 1.1.2008	262 531,99
Arvonlennukset 1.1.2008	0,00
Lisäykset hankinta-arvo	15 959 370,31
Vähennykset hankinta-arvo	-19 027 047,83
Vähennyksiin kohd. arvonkorotukset	-356 682,07
Vähennyksiin kohd. arvonlennukset	2 904,01
Arvonkorotukset	196 980,83
Arvonlennukset	-90 500,44
Arvonkorotusten peruutukset	-72 058,71
Tasearvo 31.12.2008	6 837 860,00
Hankinta-arvo 31.12.2008	6 894 684,39
Arvonkorotukset 31.12.2008	30 772,04
Arvonlennukset 31.12.2008	87 596,43

ELVAN KIINTEISTÖRAHASTOT

Tasearvo 1.1.2008	4 914 142,73
Hankinta-arvo 1.1.2008	6 000 000,00
Arvonkorotukset 1.1.2008	0,00
Arvonlennukset 1.1.2008	1 085 857,27
Arvonlennukset	-2 805 267,64
Arvonlennusten oikaisut	580 647,32
Tasearvo 31.12.2008	2 689 522,41
Hankinta-arvo 31.12.2008	6 000 000,00
Arvonkorotukset 31.12.2008	0,00
Arvonlennukset 31.12.2008	3 310 477,59

ELVAN PÄÄOMARAHASTOT

Tasearvo 1.1.2008	3 318 179,89
Hankinta-arvo 1.1.2008	3 294 495,68
Arvonkorotukset 1.1.2008	0,00
Arvonlennukset 1.1.2008	23 684,21
Lisäykset hankinta-arvo	5 782 961,83
Arvonlennukset	1 149 372,72
Tasearvo 31.12.2008	7 951 769,00
Hankinta-arvo 31.12.2008	9 124 825,93
Arvonkorotukset 31.12.2008	0,00
Arvonlennukset 31.12.2008	1 173 056,93

14. Osakkeet

Alla on lueteltu ne yhtiöt, joissa Kelalla on markkina-arvoltaan yli kahden miljoonan euron omistus 31.12.2008.

Osakemäärät kpl		Keva	Elva	Yhteensä
Yhtiö				
Fortum Oyj			7 195 896	7 195 896
Metso Oyj			396 316	396 316
Neste Oyj			2 648 424	2 648 424
Nokia Oyj Abp			4 288 896	4 288 896
Nordea Ab (fdr)			3 414 797	3 414 797
Oriola KD Oyj			1 659 568	1 659 568
Orion-yhtymä Oyj			1 658 368	1 658 368
Outokumpu Oyj	7 424 934	7 227 732	14 652 666	
Stora-Enso Oyj A	18 468 770	5 356 316	23 825 086	
Stora-Enso Oyj R	1 747 213	1 028 752	2 775 965	
TeliaSonera Ab			997 327	997 327
UPM-Kymmene Oyj			1 603 690	1 603 690
Wärtsilä Oyj			967 955	967 955

Osakkeet ja osuudet

Kelalla on omistusosuus sadassa asunto- tai kiinteistöosakeyhtiössä, joita käytetään toimintoihin. Alla olevissa yhtiöissä omistusosuus on 50 % tai enemmän.

Kotipaikka	Yhtiö	Omistus (%)	Oma pääoma (€)	Voitto/Tappio (€)
				31.12.2007/
				30.6.2008
Alahärmä	Kiint. Oy Härmän Lehtikela	64	368 600	-174
Heinola	Kiint. Oy Heinolan Virtakatu 9	100	1 832 716	637
Helsinki	Kiint. Oy Sectagoona	100	4 283 986	10 597
Huittinen	Kiint. Oy Karpintie 8	60	804 859	-1 627
Iisalmi	Kiint. Oy Iisalmen Päivönk. 14	100	1 206 952	472
Kajaani	Kiint. Oy Kajaanin Keskuspuisto	58	1 458 497	445
Kannus	Kiint. Oy Kannuksen Torinkulma	54	717 197	-949
Kouvola	Kiint. Oy Valtakatu 19	100	1 260 296	422
Lappeenranta	Kiint. Oy Ristontori	54	985 890	17 240
Lohja	Kiint. Oy Lohjan Kauppatori	60	2 073 745	10
Muonio	Kiint. Oy Muonion Erkin Kulma	79	393 958	66
Pieksämäki	Kiint. Oy Pieksämäen Torihovi	67	1222 780	2 148
Pielavesi	Kiint. Oy Pielaveden Puustellint. 10	100	391 991	-248
Raisio	Kiint. Oy Vasarantori	51	907 005	-7 070
Rauma	Kiint. Oy Nortamonkatu 24	67	2 820 506	7 738
Ruokolahti	Kiint. Oy Ruokolahden Torinkulma	57	443 120	2
Salo	Kiint. Oy Hämeentie 18	100	172 057	0
Suonenjoki	Kiint. Oy Suonenjoen Kelankulma	100	550 661	-793
Tampere	Sini-Kulma Oy	50	5 248 527	4 448
Tornio	Kiint. Oy Laivurinkela	53	296 165	-2 446
Uusikaupunki	Kiint. Oy Uudenkaupungin Itä-Tulli	64	1 712 263	1 742
Vaasa	Kiint. Oy Ravatti Fastighets Ab	100	1 180 414	10 177
Varkaus	Kiint. Oy Varkauden Kelankulma	66	506 426	-130

15. Rahastojen väliset tilityssaamiset ja tilitysvelat

Tilityssaamiset ja tilitysvelat ovat toiminnallisista syistä johtuvia ja ne maksetaan kuukausittain. Yhdistetyssä taseessa on kansaneläkerahaston, sairausvakuutusrahaston ja muun sosiaaliturvan väliset keskinäiset saamiset ja velat eliminoitu. Yhdistetyssä taseessa olevat rahastojen väliset saamiset ja velat johtuvat kansaneläkerahaston ja sairausvakuutusrahaston saamisista eläkevastuuraahastolta sekä muun sosiaaliturvan rahoitusomaisuuden siirrosta sairausvakuutusrahastoon.

16. Siirtosaamiset ja muut saamiset

Siirtosaamisina on olennaisina erinä kansaneläkerahastossa Kanto-hankeen siirtosaamisista 1,2 milj. euroa. Sairausvakuutusrahastossa on muina saamisina saamiset EU-korvauksista 4,2 milj. euroa.

17. Ennakkomaksut

Ennakkomaksuissa on etuusmaksuja 133,1 milj. euroa, apteekkiennakoita 82,3 milj. euroa, työpaikkakassojen ennakoita 1,7 milj. euroa sekä muun sosiaaliturvan etuusennakoita 39,0 milj. euroa.

18. Siirtovelat ja muut lyhytaikaiset velat

Siirtovelkoihin sisältyy lomapalkka- ja lomarahavelkaa sosiaaliturvamaksuineen 30,6 milj. euroa sekä kuntoutuksen suoriteperusteisia menoja 7,0 milj. euroa. Muut velat sisältävät velkaa ennakonpidätyksistä 57,5 milj. euroa, velkaa valtiolle muun sosiaaliturvan etuuksista 122,2 milj. euroa sekä kansaneläkerahaston velkaa valtiolle 11,3 milj. euroa.

19. Oma pääoma, 1 000 euroa

	Keva	Sava	Elva	Yhteensä
Oma pääoma	370 534	433 518	834 872	1 638 924
Rahasto	239 731	382 183	689 877	1 311 791
Rahaston muutos	13 949	-86 284	36 386	-35 949
Rahasto vuoden alussa	225 782	468 467	653 491	1 347 740
Muu oma pääoma	0	0	-16 259	-16 259
Muu oma pääoma	0	0	-16 259	-16 259
Arvonkorotusrahas				
Rahasto vuoden lopussa	130 803	51 335	161 254	343 392
Käyttöomaisuus	57 199	51 335	14 367	122 901
Sijoitukset	73 604	0	146 887	220 491
Rahaston muutos	184 961	0	480 000	664 961
Käyttöomaisuus	3 522	0	-6 038	-2 516
Sijoitukset	-188 483	0	-473 962	-662 445
Rahasto vuoden alussa	315 764	51 335	641 254	1 008 353
Käyttöomaisuus	53 677	51 335	20 405	125 417
Sijoitukset	262 087	0	620 849	882 936

20. Eläkevastuurahasto, 1 000 euroa

Vuoden 1998 tilinpäätöksessä korotettiin lainmuutoksen perusteella eläkevastuurahaston tavoitetasoa aikaisemmasta 19 prosentin tasosta 41 prosenttiin. Tavoitetaso tulee saavuttaa viimeistään vuonna 2010.

Sijoitusomaisuuden arvonalennukset ja niiden oikaisu on kirjattu tuloslaskelmaan ja arvonkorotukset ja niiden peruutukset taseeseen. Eläkevastuurahaston vajaus on 44,2 milj. euroa.

	2008	2007	Muutos
Henkilöstön eläkevastuu	1 600 504	1 520 359	+ 80 145
Kannatusmaksulla katettava tavoitetaso (41 %)			
+ työntekijäin eläkemaksulla katettu osuus eläkevastuusta			
= Eläkevastuurahasto	689 877	653 491	+ 36 386
Katettu kannatusmaksulla ja tuotoilla	656 207	623 347	+ 32 860
Katettu työntekijäin eläkemaksulla	33 670	30 144	+ 3 526
Katettu yhteensä	689 877	653 491	+ 36 386
Eläkevastuurahaston vajaus	44 178	52 105	- 7 927
Eläkevastuurahaston arvonkorotukset	161 254	641 254	- 480 000
Rahaston ulkopuolella oleva osa kokonaiseläkevastuusta	910 627	866 868	+ 43 759

Eläkevastuusta pääjohtajan ja johtajien eläkevastuu on 1,6 milj. euroa.

21. Leasingvastuut, 1 000 euroa

	2008	2007	Muutos
Atk-laitteiden leasingvastuu	16 854	12 413	4 441
Seuraavana tilivuonna maksettavat	13 227	7 144	6 083
Myöhemmin maksettavat	12 850	5 269	7 581

22. Takaisinperinnässä olevien etuuksien määrä, 1 000 euroa

	2008	2007	Muutos
Työttömyysturvaetuudet	32 642	31 583	+ 1 059
Yleinen asumistuki	30 640	31 127	- 486
Opintotuki	12 842	12 853	- 11
Eläkkeet ja vammaisetuudet	4 426	4 998	- 572
Muut etuudet	15 319	15 108	+ 211
Yhteensä	95 869	95 669	+ 200

Eläkkeensaajien asumistuki on siirretty eläke-etuuksista muihin etuuksiin. Vuoden 2007 luvut on korjattu vastaavasti.

23. Opintotuen tulovalvonnan perusteella syntyneet perinnät, 1 000 euroa

	2008	2007	Muutos
Opintotuen vuosivalvonta	25 839	24 487	+ 1 352

Opintotukilain (17 §) mukaan opiskelija huolehtii itse, ettei vuosituloraja ylity. Perittäväan määrään sisältyy 15 %:n korotus (27 §). Kela ei voi vaikuttaa takaisin perittävän määrän syntyyn.

24. Opintolainojen valtiontakaukset ja takausaatavat, 1 000 euroa

Alla on valtion opintotukilain nojalla takaama pankeissa oleva opintolainakanta sekä takaajana maksetuista lainoista syntynyt takausaatavakanta, jotka sisältävät valtion hallinnolliseen kirjanpitoon. Kela huolehtii opintotukilain nojalla takausvastuiden maksamisesta, takausaatavien perinnästä ja tuottojen tilittämisestä opetusministeriölle. Kela ei voi vaikuttaa takaajana maksettaviin määriin.

	2008	2007	Muutos
Valtion takaama opintolainakanta	1 310 870	1 318 164	-7 294
Valtion takausaatavat	171 482	185 492	-14 010

Kelan perittävänä oleva saatavakanta on alentunut viime vuodesta, koska suuri määrä saatavia vanhentui 1.3.2008 yli 15 vuotta vanhoina. Vanhentuneina poistettujen määrä oli vuoden 2008 aikana 14,3 milj. euroa.

25. Vakuutusmaksujäämät, 1 000 euroa

	2008	2007	Muutos
Verovirastojen jäämäperinnässä olevat vakuutusmaksusaaatavat	79 921	77 153	2 768

Helsingissä maaliskuun 27. päivänä 2008

	Veljepekkä Nummikoski		
Elli Aaltonen	Rauno Ihalainen	Kaarina Knuuti	
Paula Kokkonen	Lasse Laatonen	Elina Lehto-Häggroth	
Sinikka Näätsaari	Pekka Perttula	Tarmo Pukkila	

TILINTARKASTUSKERTOMUS

Kansaneläkelaitoksen valtuutetuille

Olemme tarkastaneet Kansaneläkelaitoksen kirjanpidon, tilinpäätöksen, toimintakertomuksen ja hallinnon tilikaudelta 1.1.–31.12.2008. Tilinpäätös sisältää Kansaneläkelaitoksen ja eläkevastuurahaston taseen, tuloslaskelman ja liitetiedot.

Hallitus vastaa tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisesta ja siitä, että ne antavat oikeat ja riittävät tiedot Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista koskevien säännösten ja määräysten mukaisesti. Hallitus vastaa kirjanpidon ja varainhoidon valvonnan asianmukaisesta järjestämisestä ja siitä, että kirjanpito on lain mukainen ja että varainhoito on luotettavalla tavalla järjestetty.

Tilintarkastajien tulee suorittaa tilintarkastus Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti ja sen perusteella antaa lausunto tilinpäätöksestä ja toimintakertomuksesta. Hyvä tilintarkastustapa edellyttää ammattieettisten periaatteiden noudattamista ja tilintarkastuksen suunnittelua ja suorittamista siten, että saadaan kohtuullinen varmuus siitä, ettei tilinpäätöksessä tai toimintakertomuksessa ole olennaisia virheellisyksiä ja että hallituksen jäsenet ovat toimineet Kansaneläkelaitoksesta annetun lain mukaisesti.

Tilintarkastustoimenpiteillä tulee varmistua tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen lukujen ja muiden tietojen oikeellisuudesta. Toimenpiteiden valinta perustuu tilintarkastajien harkintaan ja arvioihin riskeistä. Tarvittavia tarkastustoimenpiteitä suunnitelta-

essa arvioidaan myös tilinpäätöksen laadintaan ja esittämiseen liittyvää sisäistä valvontaa. Lisäksi arvioidaan tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen yleistä esittämistapaa, tilinpäätöksen laatimisperiaatteita sekä johdon tilinpäätöksen laadinnassa soveltamia arvioita.

Tilintarkastus on toteutettu Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Käsityksemme mukaan olemme suorittaneet tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvia tarkastustoimenpiteitä lausuntoamme varten.

Kansaneläkelaitoksen valvontatilintarkastuksesta on huolehtinut allekirjoittanut Yrjö Tuokko, KHT.

Lausunto

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös ja toimintakertomus antavat Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista koskevien säännösten ja määräysten sekä Kansaneläkelaitoksesta annetun lain ja valtuutettujen hyväksymien tilinpäätösperusteiden mukaisesti oikeat ja riittävät tiedot Kansaneläkelaitoksen toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat ristiriidattomia.

Puollamme tilinpäätöksen vahvistamista ja vastuuvapauden myöntämistä hallituksen jäsenille tarkastamaltamme tilikaudelta.

Helsingissä 26. päivänä maaliskuuta 2009

Markku Koskela
KHT

Esko Ahonen
Kansanedustaja

Marko Asell
Kansanedustaja

Pertti Hemmilä
Kansanedustaja

Hannu Hoskonen
Kansanedustaja

Esko Kurvinen
Toimitusjohtaja

Tuula Väätäinen
Kansanedustaja

Yrjö Tuokko
KHT

KUVAUS KELAN HALLINNOINTI-, JOHTAMIS- JA VALVONTAJÄRJESTELMISTÄ 1.1.2009 LUKIEN

Laki Kansaneläkelaitoksesta ja Kelan työjärjestys

Kelan asema perustuu Suomen perustuslain (731/1999) 36 §:ään. Sen mukaan eduskunta valitsee valtuutetut valvomaan Kansaneläkelaitoksen hallintoa ja toimintaa sen mukaan kuin lailla tarkemmin säädetään.

Kelan asemasta, tehtävistä ja hallinnosta on säädetty Kansaneläkelaitoksesta annetussa laissa (731/2001). Lain 1 §:n mukaan Kela on itsenäinen julkisoikeudellinen laitos, jonka hallintoa ja toimintaa valvovat eduskunnan valitsevat valtuutetut. Lain 2 §:n mukaan Kelan sosiaaliturvaa koskevista tehtävistä säädetään etuuksia koskevissa eri laeissa. Lain 3 §:n mukaan Kelan toimielimiä ovat valtuutetut ja hallitus.

Kelan hallitus on edellä mainitun lain 7 §:n 1 momentin 3 kohdan nojalla vahvistanut Kelan työjärjestuksen. Työjärjestyksessä säädetään asioiden esittelystä hallituksessa, pääjohtajan ja johtajien tehtävistä, keskushallinnon organisaatiosta, hallinnollisia päätöksiä koskevasta asioiden esittelystä sekä osastopäällikön, ryhmäpäällikön, aluejohtajan ja vakuutuspiirin johtajan tehtävistä ja kelpoisuusehdoista.

Valtuutetut

Em. lain 4 §:n nojalla eduskunta valitsee 12 valtuutettua ja hyväksyy valtuutetuille johtosäännön. Valtuutettujen toimikausi kestää vaalikauden eli neljä vuotta.

Valtuutettujen tehtävät on määritelty lain 5 §:ssä. Sen mukaan valtuutettujen tehtävänä on valvoa Kelan hallintoa ja toimintaa ottaen huomioon laitoksen palvelujen laatu ja saatavuus. Valtuutetut määräävät hallituksen jäsenet ja tekevät tasavallan presidentille esityksen pääjohtajan ja johtajien nimittämisestä. Valtuutettujen tehtävänä on lisäksi valita Kelan tilintarkastajat, vahvistaa hallituksen esityksestä tilinpäätöksen perusteet, vahvistaa tilinpäätös ja päättää vastuuvapauden myöntämisestä hallitukselle sekä antaa vuosittain toiminnastaan kertomus eduskunnalle. Eduskunta on vahvistanut valtuutetuille johtosäännön, jossa säädetään mm. valtuutettujen tehtävistä ja kokouksista.

Hallitus

Em. lain 6 §:ssä säädetään hallituksen kokoonpanosta, 7 §:ssä hallituksen tehtävistä ja 8 §:ssä päätöksenteosta hallituksessa. Kelan työjärjestuksen 1 §:ssä on lisäksi säädetty asioiden esittelystä hallituksessa.

Hallituksessa on lain mukaan enintään 10 jäsentä, jotka valtuutetut määräävät. Hallituksen jäseniä määrättäessä otetaan huomioon sosiaaliturvan, johtamisen, hallinnon sekä talous- ja sijoitustoiminnan asiantuntemus. Hallituksen jäsenistä yksi on sosiaali- ja terveystieteiden, yksi työntantajakeskusjärjestöjen, yksi palkansaajakeskusjärjestöjen ja yksi maa- ja metsätaloustuottajien keskusjärjestöjen edustaja. Hallituksen toimikausi on kolme vuotta. Hallitukseen kuuluu tällä hetkellä 10 jäsentä. Kelan henkilöstön edustajalla on läsnäolo- ja puheoikeus hallituksen kokouksissa.

Hallituksen tehtävänä on johtaa ja kehittää Kelan toimintaa. Hallituksella on yleistoimivalta hoitaa Kelan asioita. Hallituksen tehtävänä on mm. vahvistaa vuosittain Kelan toiminta- ja taloussuunnitelma, laatia vuosittain Kelan toimintakertomus ja tilinpäätös, vahvistaa Kelan työjärjestys, päättää Kelan varojen sijoitustoiminnan yleisistä periaatteista, päättää kiinteän omaisuuden ostamisesta ja myymisestä, päättää pääjohtajan ja johtajien välisestä työnjaosta sekä ottaa työsopimussuhteeseen johtavat toimihenkilöt.

Hallitus kokoontuu pääsääntöisesti kuukausittain.

Hallituksen puheenjohtajan, varapuheenjohtajan ja jäsenen esteellisyys määräytyy hallintolain 27:n ja 28 §:n mukaan ja vaihtoluvelvollisuus viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain 23 §:n mukaan. Hallituksen puheenjohtaja, varapuheenjohtaja ja jäsenet antavat vuosittain Rahoitustarkastuksen sisäpiiri-ilmoitusta vastaavan sisäpiiri-ilmoituksen.

Hallituksen asettamat työryhmät

Hallitus on asettanut palkitsemistyöryhmän ja tarkastustoimikunnan.

Johdon palkkausjärjestelmään liittyvään palkitsemistyöryhmään kuuluvat hallituksen puheenjohtaja, hallituksen varapuheenjohtaja, pääjohtaja ja pääjohtajan sijainen. Tarkastustoimikunta on asetettu sisäisen tarkastuksen valvomista ja ohjaamista sekä sen ja tilintarkastuksen koordinoimista varten. Tarkastustoimikuntaan kuuluu puheenjohtajana hallituksen puheenjohtaja, varapuheenjohtajana hallituksen varapuheenjohtaja sekä jäsenenä yksi hallituksen jäsen, Kelan pääjohtaja ja valvontatilintarkastaja. Sisäisen tarkastuksen päällikkö toimii toimikunnan sihteerinä ja esittelijänä.

Pääjohtaja ja johtajat

Em. lain 9 §:n mukaan Kelassa on pääjohtaja ja enintään viisi johtajaa, jotka tasavallan presidentti nimittää valtuutettujen esityksestä. Tasavallan presidentti määrää yhden johtajista pääjohtajan sijaiseksi. Pääjohtajan ja johtajien kelpoisuusvaatimuksista säädetään valtioneuvoston asetuksella. Pääjohtajan ja johtajien palvelussuhteesta on soveltuvin osin voimassa, mitä valtion virkamieslaissa (750/1994) on säädetty.

Kelan hallitus on em. lain 7 §:n nojalla vahvistanut pääjohtajan ja johtajien välisen työnjaon. Pääjohtajan tehtävistä on säädetty lain 9 §:n 3 momentissa ja työjärjestuksen 2 §:ssä. Johtajien tehtävistä on säädetty työjärjestuksen 3 §:ssä.

Lain 9 §:n 3 momentin mukaan pääjohtaja vastaa Kansaneläkelaitoksen strategisesta suunnittelusta sekä operatiivisesta johtamisesta ja kehittämisestä, asioiden esittelystä hallitukselle ja hallituksen päätösten toimeenpanosta sekä valmistelee työjärjestuksen hallituksen päätettäväksi. Työjärjestuksen 2 §:n mukaan hän lisäksi valmistelee vuosittain Kelan toiminta- ja taloussuunnitelman hallituksen päätettäväksi sekä vastaa hallituksen hänen vastuulleen antamista yksiköistä ja niille kuuluvista asioista. Pääjohtaja päättää johtajien esityksistä tulosityksiköiden työjärjestykset.

Työjärjestuksen 2 §:n mukaan hallitus tekee toiminta- ja taloussuunnitelman pohjalta tulossopimuksen pääjohtajan kanssa. Pääjohtaja tekee tulossopimukset johtajien kanssa.

Työjärjestuksen 3 §:n mukaan johtajat vastaavat hallituksen heidän vastuulleen antamien yksiköiden ja niille kuuluvien asioiden suunnittelusta sekä johtamisesta. Johtajat raportoivat pääjohtajalle.

Alue- ja paikallishallinnon toiminnasta vastaa hallituksen tätä tehtävää hoitamaan määräämä johtaja. Hän tekee tulossopimukset aluejohtajien kanssa.

Johtajat toimivat toistensa sijaisina hallituksen päätöksen mukaisesti. Pääjohtajan sijaisena toimii tehtävään määrätty johtaja.

Johtoryhmä

Työjärjestuksen 4 §:n mukaan pääjohtajan johdolla toimii johtajista koostuva johtoryhmä. Johtoryhmässä käsitellään hallitukselle esiteltävät keskeiset kysymykset ja muut asiat, jotka vaativat yksittäistä toimialaa laajempaa tarkastelua. Johtoryhmä kokoontuu pääsääntöisesti viikoittain.

Sijoitusasioissa noudatettava päätöksentekomenettely

Em. lain 15 §:ssä on säädetty varojen sijoittamisesta ja sijoitussuunnitelmasta. Sen mukaan Kansaneläkelaitoksen rahastojen varoja sijoitettaessa on huolehdittava sijoitusten varmuudesta, tuotosta ja rahaksi muutettavuudesta sekä sijoitusten asianmukaisesta monipuolisuudesta ja hajauttamisesta. Kelan hallituksen on laadittava varojen sijoittamista koskeva sijoitussuunnitelma. Sijoitussuunnitelmassa on erityisesti otettava huomioon rahastojen luonne ja sijoitustoiminnan vaatimukset. Sijoitussuunnitelman mukaisesta varojen sijoittamisesta vastaavat hallituksen tekemän delegointipäätöksen nojalla pääjohtaja ja talousosaston osastopäällikkö.

Palkkaus- ja palkitsemismenettely

Valtuutettujen palkkioista säädetään valtuutettujen johtosäännössä. Em. lain 5 §:n nojalla valtuutetut määräävät hallituksen jäsenten palkkiot. Lain 7 §:n nojalla hallitus vahvistaa pääjohtajan ja muiden johtajien palkka-, eläke- ja muut edut. Hallitus on myös vahvistanut toimihenkilöiden palkkausta koskevat perusteet. Lain 21 §:n nojalla pääjohtajien, johtajien ja johtavien toimihenkilöiden palkkatiedot ovat julkisia.

Toimihenkilöiden työhön ottamisesta säädetään hallituksen hallinnollisia asioita koskevasta toimivallasta antamassa päätöksessä.

Sisäinen tarkastus

Työjärjestuksen 6 §:n mukaan keskushallinnossa toimii pääjohtajan alaisena sisäinen tarkastus, jonka toimintaohjeen vahvistaa hallitus. Toimintaohjeen 1 §:n mukaan sisäinen tarkastus on Kelan ohjaus- ja valvontajärjestelmän osa, joka avustaa hallitusta, pääjohtajaa ja johtoryhmää heidän toteuttaessaan valvontavelvollisuuttaan.

Sisäinen tarkastus laatii kutakin vuotta varten tarkastuksen vuosisuunnitelman. Tarkastustoimikunta hyväksyy tämän suunnitelman. Vuosisuunnitelma annetaan myös tiedoksi hallitukselle ja johtoryhmälle. Sisäisessä tarkastuksessa noudatetaan sisäisen tarkastuksen kansainvälisiä standardeja.

Sisäisen tarkastuksen muodostavat sisäisen tarkastuksen päällikkö sekä toiminnan edellyttämä määrä sisäisiä tarkastajia ja avustavaa henkilöstöä. Osalla heistä asemapaikkana on aluekeskus.

Sisäinen tarkastus laatii kausiraportin kolmannesvuosittain, ja se raportoidaan tarkastustoimikunnalle ja pääjohtajalle. Keskeiset havainnot raportoidaan myös hallitukselle. Sisäisen tarkastuksen arviointiraportit tai otteet niistä jaetaan pääjohtajalle, arvioitujen yksiköiden esimiehille ja tarpeen mukaan muille tahoille.

Riskienhallinta

Hallitus on vahvistanut riskienhallinnan periaatteet ja vastuut. Riskienhallinnan periaatteet ohjaavat riskienhallinnan kokonaisuutta, ja niillä varmistetaan Kelan perustehtävän sekä strategisten ja operatiivisten tavoitteiden toteuttamista. Riskienhallintaopas on julkaistu Kelan intranetisivuilla. Riskienhallintaa sovelletaan koko Kelassa yhtenäisin menetelmin ja systemaattisesti.

Tilintarkastus

Em. lain 5 §:n mukaan valtuutetut valitsevat tarpeellisen määrän tilintarkastajia ja vahvistavat heille johtosäännön. Tällä hetkellä tilintarkastajia on kahdeksan. Tilintarkastajat ovat valinneet yhden tilintarkastajista valvontatilintarkastajaksi, joka antaa tilintarkastajien käsiteltäväksi neljännesvuosittain valvontaraportin. Valvontaraportti lähetetään tiedoksi valtuutetuille ja hallitukselle.

Johtosäännön 2 §:n mukaan tilintarkastajien tehtävänä on tarkastaa Kelan hallinto, omaisuuden hoitoa ja toimintaa. Em. lain 18 §:n mukaan tilintarkastuksen toimittamisessa noudatetaan soveltuvin osin tilintarkastuslain (459/2007) säännöksiä. Tilintarkastajat toimittavat tilintarkastuksen ja antavat valtuutetuille tilintarkastuskertomuksen vuosittain tilivuotta seuraavan huhtikuun loppuun mennessä. Valtuutetut määräävät tilintarkastajien palkkiot.

Viestintä

Kelan viestinnän keskeiset linjaukset, tehtävät, organisointi ja työnjako kuvataan Viestinnän periaatteissa. Hallinto-osastossa toimii viestintäyksikkö, jonka tehtävänä on mm. kehittää Kelan viestintää pääjohtajan tukena, avustaa ylintä johtoa, osastoja, alueita ja vakuutuspiirejä viestinnässä sekä vastata koko Kelan keskitetyn mediaviestinnän ja asiakasviestinnän toteutuksesta, keskitetystä sisäisestä viestinnästä ja verkkoviestinnästä. Kela julkaisee kahta asiakaslehteä sekä henkilöstölehteä. Viestintäyksikköä johtaa viestintäpäällikkö, joka toimii myös lehtiä ja internetsivujen päätoimittajana.

TOIMIELIMET 2008

Hallitus

Nummikoski, Velipekka, valtiosihteeri, hallituksen puheenjohtaja
Aaltonen, Elli, varapuheenjohtaja
Ihalainen, Rauno, sairaanhoitopiirin johtaja
Knuuti, Kaarina, johtaja
Kokkonen, Paula, apulaiskaupunginjohtaja
Laatunen, Lasse, lakiasiaintohtaja
Lehto-Häggroth, Elina, apulaiskaupunginjohtaja
Näätsaari, Sinikka, ohjelmapäällikkö
Perttula, Pekka, tutkija
Pukkila, Tarmo, ylijohdaja
Järvinen, Brita, puheenjohtaja, henkilöstön edustaja, puhe- ja läsnäolo-oikeus

Johtajat

Huhtanen, Jorma, pääjohtaja
Puhakka, Matti, johtaja, pääjohtajan sijainen
Pesola, Helena, johtaja
Apukka, Asko, johtaja
Forss, Mikael, johtaja

Valtuutetut

Kiljunen, Anneli, kansanedustaja, puheenjohtaja
Varajäsen: Kuusisto, Merja, kansanedustaja
Lehti, Eero, kansanedustaja, varapuheenjohtaja 1.1.–1.4.
Toivakka, Lenita, kansanedustaja 2.4. lukien
Larikka, Jari, kansanedustaja
Karhuvaara, Arja, kansanedustaja, varapuheenjohtaja 6.5. lukien
Salo, Petri, kansanedustaja
Heikkinen, Hannakaisa, kansanedustaja
Paloniemi, Aila, kansanedustaja
Kaunisto, Timo, kansanedustaja
Salovaara, Pertti, kansanedustaja
Koski, Valto, kansanedustaja
Taiveaho, Satu, kansanedustaja
Lauslahti, Sanna, kansanedustaja
Asko-Seljavaara, Sirpa, kansanedustaja
Manninen, Hannes, kansanedustaja
Henriksson, Anna-Maja, kansanedustaja
Ojansuu, Kirsi, kansanedustaja
Sinnemäki, Anni, kansanedustaja
Rajamäki, Kari, kansanedustaja
Koskinen, Marjaana, kansanedustaja 1.1.–10.9.
Taimela, Katja, kansanedustaja 11.9. lukien
Sihto, Paula, kansanedustaja
Kärkkäinen, Kari, kansanedustaja
Valpas, Unto, kansanedustaja
Tiusanen, Pentti, kansanedustaja

Tilintarkastajat

Koskela, Markku, professori, KHT, tilintarkastajien puheenjohtaja
Varajäsen: Virtanen, Kalervo, professori, KHT
Väättäin, Tuula, kansanedustaja, tilintarkastajien varapuheenjohtaja
Polvi, Iivo, KHT, JHTT
Asell, Marko, kansanedustaja
Paatero, Sirpa, kansanedustaja
Aho, Esko, kansanedustaja
Auvinen, Markku, sairaanhoitopiirin apulaisjohtaja
Hoskonen, Hannu, kansanedustaja
Rasinmäki, Jorma, kaupunginjohtaja, HTT
Hemmilä, Pertti, kansanedustaja
Kataja, Sampsa, kansanedustaja
Kurvinen, Esko, toimitusjohtaja
Krank, Lea, KTM
Tuokko, Yrjö, kauppatieteiden maisteri, KHT
Guttorm, Olavi, KHT

JOHTAVAT TOIMIHENKILÖT

Osastopäälliköt

Rantamäki, Juhani (hallinto-osasto)
Meriläinen, Erkki (talousosasto)
Lankinen, Pasi (henkilöstösasto)
Kivimäki, Elise (terveys- ja toimeentuloturvaosasto)
Neimala, Anne (eläke- ja toimeentuloturvaosasto)
Hytönen, Veikko (tietohallinto-osasto)
Luotola, Jouni (palveluosasto)
Karjala, Esko (aktuaari- ja tilasto-osasto)
Kangas, Olli (tutkimusosasto)

Muut johtavat toimihenkilöt

Järvisalo, Jorma, ylilääkäri
Lindroos, Kari, sisäisen tarkastuksen päällikkö
Aarnio, Eija, opintotukikeskuksen johtaja
Huusko, Tiina, kuntoutuspäällikkö
Suominen, Markku, atk-päällikkö

Aluejohtajat

Lämsä, Tuomo (Pohjois-Suomen aluekeskus)
Ollikainen, Kai (Länsi-Suomen aluekeskus)
Hänninen, Sari (Itä-Suomen aluekeskus)
Kuusiahho, Heikki (Lounais-Suomen aluekeskus)
Hongell, Sirkka (Etelä-Suomen aluekeskus)

NEUVOTTELUKUNNAT

Kelan neuvottelukunta 1.1.–31.3.

Huhtanen, Jorma, pääjohtaja, neuvottelukunnan puheenjohtaja
Kairisalo, Anja, hallitusneuvos, neuvottelukunnan varapuheenjohtaja
Eriksson, Rolf, johtaja
Hirvonen, Hannu, hallitusneuvos
Korkeaoja, Lauri, pääsihteeri
Koskinen, Leena, neuvotteleva virkamies
Laine-Häikiö, Kaarina, toimitusjohtaja
Lemmetty, Markku, neuvottelupäällikkö
Merimaa, Marja, ylijohdaja
Mäkinen, Hannu, budjettipäällikkö
Norppa, Tiina, työsuojelun päävaltuutettu
Pihnalä, Marja, järjestöpäällikkö
Sainio, Aino, puheenjohtaja
Salomaa, Markku, johtaja
Tenhiälä, Hannu, puheenjohtaja
Tuominen, Risto, lainopillinen asiamies
Varajäsenet:
Ginström, Tage, toiminnanjohtaja
Heikkilä, Karri, edunvalvontasihteeri
Heikkilä, Matti, ylijohdaja

Kelan neuvottelukunta 1.4. lukien

Huhtanen, Jorma, pääjohtaja, neuvottelukunnan puheenjohtaja
Tenhiälä, Hannu, puheenjohtaja, neuvottelukunnan varapuheenjohtaja
Ilveskivi, Paula, lakimies
Kairisalo, Anja, johtaja
Koskinen, Leena, neuvotteleva virkamies
Könkkölä, Kalle, toiminnanjohtaja
Merikallio, Jussi, johtaja
Mäkinen, Hannu, budjettipäällikkö
Norppa, Tiina, työsuojelun päävaltuutettu
Oivo, Tuija, ylijohdaja
Ruuskanen-Himma, Eila, viestintäjohtaja
Sainio, Aino, puheenjohtaja
Salomaa, Markku, johtaja
Tuominen, Risto, lainopillinen asiamies
Vaisto, Heikki, toiminnanjohtaja
Viskari, Tuomas, pääsihteeri

Varajäsenet:

Heikkilä, Matti, ylijohdaja 1.4.–20.7.
Simpura, Jussi, ylijohdaja 1.10. lukien
Korkman, Rikard, asiamies
Murto, Armi, puheenjohtaja
Nokela, Juhani, pääsihteeri

Sairausvakuutusasiain neuvottelukunta

Forss, Mikael, johtaja, neuvottelukunnan puheenjohtaja
Pesola, Helena, johtaja, neuvottelukunnan varapuheenjohtaja
Varajäsen: Apukka, Asko, johtaja
Partanen, Marja-Liisa, apulaisosastopäällikkö
Järvinen, Pekka, hallitusneuvos
Pukkila, Tarmo, ylijohdaja
Kairisalo, Anja, johtaja
Keskitalo, Riitta, lääketieteen lisensiaatti
Pöyry, Matti, toiminnanjohtaja
Kaukinen, Kari, ylilääkäri
Rantahalvari, Vesa, asiantuntija
Näätsaari, Sinikka, ohjelmapäällikkö
Väänänen, Pirjo, sosiaalipoliittinen asiantuntija
Flinkman, Mervi, terveys- ja sosiaalipoliittinen asiamies 1.1.–27.3.
Lehtovirta, Riitta, sosiaali- ja terveyspoliittinen asiantuntija 27.3.–14.8.
Työläjärvä, Riitta, sosiaali- ja terveyspoliittinen asiantuntija 14.8. lukien
Ilveskivi, Paula, lakimies
Koski, Valto, kansanedustaja
Rehula, Juha, kansanedustaja

Sosiaalilääketieteellinen neuvottelukunta

Järvisalo, Jorma, ylilääkäri, neuvottelukunnan puheenjohtaja
Huttunen, Jussi, professori, neuvottelukunnan varapuheenjohtaja ja jäsen
Hirvensalo, Eero, dosentti
Holi, Tarja, apulaisjohtaja
Huupponen, Risto, professori
Ihalainen, Risto, varatoiminnanjohtaja
Varajäsen: Saarni, Samuli, varapuheenjohtaja
Isohanni, Matti, professori
Kivelä, Sirkka-Liisa, professori
Lahtela, Jorma, dosentti
Leirisalo-Repo, Marjatta, professori
Neuvonen, Pertti, professori
Pöyry, Matti, toiminnanjohtaja
Sulkava, Raimo, professori
Taskinen, Helena, professori
Tilvis, Reijo, professori
Asiantuntijat:
Eronen, Erkki, dosentti
Eronen, Marianne, asiantuntijalääkäri
Helminen, Sari, asiantuntijahammaslääkäri
Honkala, Eino, professori
Keränen, Tapani, dosentti
Ketola, Eeva, päätoimittaja
Varajäsen: Komulainen, Jorma, kehittämisspäällikkö
Kivelä, Tero, professori
Klaukka, Timo, terveystutkimuksen päällikkö
Knuutti, Matti, professori
Koivisto, Pekka, johtava lääkäri
Kruuti, Jaana, yliproviisori
Leinonen, Esa, professori
Lönnqvist, Jouko, professori
Meurman, Jukka, professori
Mäkelä, Marjukka, professori
Varajäsen: Malmivaara, Antti, ylilääkäri
Reunala, Timo, professori
Tiitinen, Aila, professori
Tukiainen, Pentti, professori
Palomäki, Heikki, asiantuntijalääkäri, sihteeri ja jäsen

Eläkeasiain neuvottelukunta

Pesola, Helena, johtaja, neuvottelukunnan puheenjohtaja
 Forss, Mikael, johtaja, neuvottelukunnan varapuheenjohtaja ja jäsen
 Pirttimäki, Raili, johtava lääkäri
 Varajäsen: Telakivi, Tiina, asiantuntijalääkäri
 Neimala, Anne, osastopäällikkö
 Seppälä, Marja-Leena, etuuspäällikkö
 Haikarainen, Tuulikki, apulaisosastopäällikkö, hallitusneuvos
 Rossi, Juha, vanhempi hallitussihteeri
 Lindell, Christina, osastopäällikkö
 Kautto, Mikko, osastopäällikkö
 Rantahalvari, Vesa, asiantuntija
 Åström, Johan, asiantuntija
 Kallinen, Kaija, apulaisjohtaja
 Väänänen, Pirjo, sosiaalipoliittinen asiantuntija
 Puura, Heli, lakimies
 Lehtovirta, Riitta, sosiaali- ja terveystieteiden asiantuntija 1.1.–14.8.
 Työläjärvä, Riitta, sosiaali- ja terveystieteiden asiantuntija 14.8. lukien
 Lumiaho, Maire, lakimies
 Aaltonen, Seppo, johtaja
 Fellman, Veronica, toiminnanjohtaja
 Gabrielson, Leena, toiminnanjohtaja
 Strömberg, Erik, lainsäädäntöneuvos
 Sukselainen, Tuomas, budjettineuvos
 Neimala, Antti, johtaja
 Tuominen, Risto, lainopillinen asiamies
 Häkkinen, Hilka, puheenjohtaja
 Partanen, Hannu, toiminnanjohtaja

Työterveyshuoltoneuvottelukunta

Forss, Mikael, johtaja, neuvottelukunnan puheenjohtaja
 Kivimäki, Elise, osastopäällikkö, neuvottelukunnan varapuheenjohtaja ja jäsen
 Lamberg, Matti, lääkintöneuvos
 Varajäsen: Kairisalo, Anja, johtaja
 Savolainen, Heikki, lääkintöneuvos
 Aalto, Asko, lääkintöneuvos
 Husman, Kaj, osaamiskeskusten johtaja
 Rautio, Maria, tiimipäällikkö
 Larjo, Pia, työterveyshuollon erikoislääkäri 1.1.–1.3.
 Anthoni, Sari, työterveyshuollon erikoislääkäri 1.3. lukien
 Kyrö, Marja, työterveyshuollon erikoislääkäri
 Rautjärvi, Leila, puheenjohtaja
 Pimiä, Riitta, toimitusjohtaja
 Haring, Kari, asiantuntija
 Perimäki, Raili, työympäristöasiantuntija
 Kaukinen, Kari, ylilääkäri
 Toivonen, Rauno, asiantuntija
 Hollmén, Jyrki, asiantuntija
 Rantahalvari, Vesa, asiantuntija
 Lumiaho, Maire, lakimies
 Mattila, Ilpo, asiamies
 Flinkman, Mervi, sosiaali- ja terveystieteiden asiamies 1.1.–1.4.
 Lehtovirta, Riitta, sosiaali- ja terveystieteiden asiantuntija 1.4.–1.9.
 Työläjärvä, Riitta, sosiaali- ja terveystieteiden asiantuntija 1.9. lukien
 Kivipeltö, Saga, terveydenhoitaja
 Ilveskivi, Paula, lakimies
 Pätäri, Jarmo, lakimies
 Tähtinen, Outi, lainopillinen asiamies, 24.1. lukien
 Hirvonen, Merja, työmarkkina-asiamies

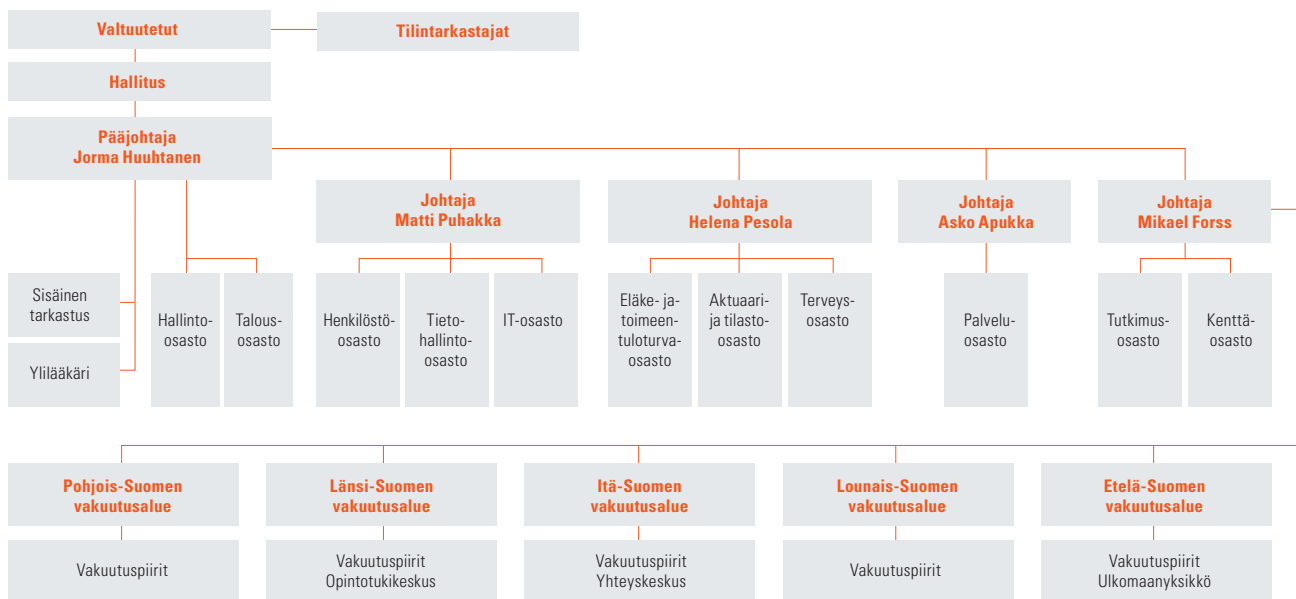
Kuntoutusasiain neuvottelukunta

Forss, Mikael, johtaja, neuvottelukunnan puheenjohtaja
 Huusko, Tiina, kuntoutuspäällikkö, neuvottelukunnan varapuheenjohtaja ja jäsen
 Järvisalo, Jorma, ylilääkäri
 Varajäsen: Haukipuro, Kyösti, vakuutusalueen ylilääkäri
 Kivimäki, Elise, osastopäällikkö
 Laine, Arto, työterveyshuoltopäällikkö
 Autti-Rämö, Ilona, terveystutkimuksen päällikkö
 Klaukka, Timo, terveystutkimuksen päällikkö
 Järvinen, Hanna, vakuutusalueen ylilääkäri
 Kiuttu, Jorma, vakuutusalueen ylilääkäri
 Haikarainen, Tuulikki, hallitusneuvos
 Kairisalo, Anja, johtaja
 Kerminen, Päivi, hallitusneuvos
 Kuusinen, Patrik, ylitarastaja
 Loijas, Sari, ylitarastaja
 Könkkölä, Kalle, toiminnanjohtaja
 Mahlamäki, Pirkko, pääsihteeri
 Ruponen, Teuvo, kuntoutusjohtaja
 Kaukinen, Kari, ylilääkäri
 Rantahalvari, Vesa, asiantuntija
 Väänänen, Pirjo, sosiaalipoliittinen asiantuntija
 Haring, Kari, asiantuntijalääkäri
 Lehtovirta, Riitta, sosiaali- ja terveystieteiden asiantuntija 1.1.–1.9.
 Työläjärvä, Pirkko, sosiaali- ja terveystieteiden asiantuntija 1.9. lukien
 Puura, Heli, lakimies
 Lumiaho, Maire, lakimies
 Mattila, Ilpo, asiamies
 Tähtinen, Outi, lainopillinen asiamies
 Tuominen, Risto, lainopillinen asiamies
 Karhunen, Sirkka-Liisa, kehityspäällikkö
 Uotinen, Sami, neuvotteleva lakimies
 Tervonen, Hilppa, valmistelupäällikkö
 Varjonen, Elina, kehittämispäällikkö
 Piispanen, Pekka, johtaja
 Ahlgren, Ulla, tiedottaja
 Suikkanen, Asko, sosiologian professori
 Järvikoski, Aila, kuntoutuksen professori
 Ylinen, Arne, kuntoutusylilääkäri 1.1.–22.8.
 Leino, Eeva, kuntoutusylilääkäri

Työttömyysturva-asiain neuvottelukunta

Forss, Mikael, johtaja, neuvottelukunnan puheenjohtaja
 Kivimäki, Elise, osastopäällikkö, neuvottelukunnan varapuheenjohtaja ja jäsen
 Puura, Heli, lakimies
 Varajäsen: Aaltonen, Juri, lakimies
 Salo, Esko, hallitusneuvos
 Päivänsalo, Kirsi, hallitussihteeri
 Lundström, Stina, työttömyyskassan johtaja
 Apell, Jaana, lakimies
 Pohja, Heikki, toimitusjohtaja
 Oksanen, Tapio, talousjohtaja
 Väänänen, Pirjo, sosiaalipoliittinen asiantuntija
 Näätäsaari, Sinikka, ohjelmapäällikkö 1.1.–1.11.
 Kopra, Ville, ekonomisti 1.11. lukien
 Rautiainen, Hannu, lainopillinen asiamies
 Nyssölä, Mikko, asiantuntija
 Airikkala, Risto, päälakimies
 Lumiaho, Maire, lakimies
 Tuominen, Risto, lainopillinen asiamies
 Onnela, Maritta, kassanjohtaja
 Jussila, Niina, tarkastusyksikön päällikkö
 Rautanen, Erja, johtaja
 Talonen, Juhani, toiminnanjohtaja
 Nenonen, Ranja, yhteisjärjestön puheenjohtaja
 Hartikka, Raili, hallitusneuvos 1.1.–1.11.
 Kerminen, Päivi, hallitusneuvos 1.11. lukien
 Korhonen, Tiina, ylitarastaja 1.1.–1.11.
 Meling, Timo, ylitarastaja 1.11. lukien

KELAN ORGANISAATIO 1.1.2009

YHTEYSTIEDOT

Päätoimitalo

Nordenskiöldinkatu 12
PL 450, 00101 Helsinki
Puhelin 020 634 11

Pitäjänmäen toimitalo

Höyläämötie 1a B
PL 78, 00381 Helsinki
Puhelin 020 634 11

Jyväskylän toimitalo

PL 371, 40101 Jyväskylä
Puhelin 020 634 11

KELAN ALUEKESKUKSET

Pohjois-Suomen aluekeskus

Sepänkatu 18
PL 190, 90101 Oulu
Puhelin 020 635 4211

Lounais-Suomen aluekeskus

Eerikinkatu 26
PL 365, 20101 Turku
Puhelin 020 635 9611

Länsi-Suomen aluekeskus

Kalevankatu 17 A
PL 361, 60101 Seinäjoki
Puhelin 020 635 5221

Etelä-Suomen aluekeskus

Kirkkokatu 8
PL 149, 15141 Lahti
Puhelin 020 635 1511

Itä-Suomen aluekeskus

Suokatu 40 A, 2.krs
PL 188, 70101 Kuopio
Puhelin 020 635 7211

441 032

Ympäristömerkitty painotuote

”Opiskelija voi hakea sekä palauttaa, perua tai lakkauttaa opintotukensa verkossa.”

Elämässä mukana – muutoksissa tukena

